

UVODNIK

Nekadašnji urednik književnog časopisa *FUTURA*, Krsto Mažuranić, u svojem je naputku mladim piscima koji bi ponudili svoje pripovijetke časopisu, napisao da se trebaju čuvati OTV-a, odnosno otkrića tople vode. Smjerao je tom svojom dosjetkom na često recikliranje iks puta napisanih i pročitanih zapleta i raspleta književnih djela esefične naravi. U svakom slučaju, *FUTURA* jest otvorila svoje dveri domaćim piscima, i ovi su, iako počesto ne slijedeći Krstin savjet, počeli lagano puniti njene stranice svojim književnim ostvarenjima. Tako je časopis *FUTURA* uistinu postao književno stjecište hrvatskih SF pisaca. Krstina je karizma zapravo potakla cijelu renesansu hrvatske znanstvene fantastike. Osnovani su fan-klubovi u Kutini, Osijeku, Rijeci... Svakom je osnutku kumovao taj doajen.

Via galactica ime je osječkog SF fanzina, u sklopu kluba *GAIA*, koji je u nekoliko godina svoga postojanja, dao velik obol spomenutoj sceni. Fanzin je nastao u samu zoru tog revivala, i ubrzo postao sasna solidna nezavisna publikacija koja je objavljivala recenzije knjiga, filmova, vijesti i razgovore s domaćim viđenijim esefovcima i naravno pripovijetke. Dospijećem na internet (www.sf.hr/via) fanzin je postao praktički najpopularniji hrvatski fanzin. Uskoro su se počeli javljati i strani autori...

Ideja o izdavanju vlastite zbirke pojavila se u klubu valjda istovremeno s fanzinom, no nikad dosta inicijative i novaca da se tako nešto i učini. Donald i ja smo se dugo bavili mišlju da taj projekt napokon ostvarimo. Stupili smo u kontakt sa svim domaćim piscima koje je fanzin okupio. Uspjeli smo se povezati i s nekim, dotad nam nepoznatim, piscima. No, OTV nam je zadavao glavobolje. Kako izdati zbirku s malo novaca? (OTV u smislu da se ovim pitanjem bave gotovo svi nezavisni nakladnici). Onda se rodila jedna ideja koju bi se upravo moglo opisati u rječniku pod frazom *Otkriće tople vode*. A zašto ne bi objavili zbirku na internetu sa pretenzijom da se potom objavi na CD-romu?

Projekt je time dobio novi zamah, i eto ga sada, dragi čitatelji, pod nazivom NOSF na vašem zaslonu. Legendarni osječki i hrvatski SF sajt www.sf.hr/via dobio je tako društvo.

Sadržaj

Zack Mellody - [Billy Joe čistač u epizodi Billy & mač & magija](#)

Oto Wilhelm - [Civilizacija \(ili povratak na planet čovmuna\)](#)

Nikola Stjelja - [Ponoćni susret](#)

Krunoslav Gernhard - [Svađa uz autoput / Zagonetni smiješak](#)

Branka Ivegeš - [Kazna](#)

Davor Banović - [Cyberburger](#)

Žarko Milenić - [Svaka knjiga](#)

Aleksandar Kristek - [Meso](#)

Viktoria Faust - [Psiho-faktor](#)

dahh - [Kad je Harry sreo Sally](#)

Tomislav D. Matković - [Oporuka](#)

Zoran Vlahović - [Vozi desnom stranom](#)

Ranko Šajfar - [Slon](#)

Davor Banović - [Možeš sve, ne možeš sama!](#)

Dominik Leonardo - [Dah srdžbe](#)

Oto Wilhelm - [Johnatan / Dragi naši](#)

dahh - [Kako miriše plavo](#)

Viktoria Faust - [Čovjek s osmerokutnom kutijom](#)

Toni Matošin - [Obitelj 2001.](#)

Oto Wilhelm - [Savršena SF priča](#)

Žarko Milenić - [Pješak](#)

Viktoria Faust - [Narcis](#)

Žarko Milenić - [Čarobnjak](#)

Oto Wilhelm - [Milko '93](#)

Viktoria Faust - [Oni se tiho dižu iz magle](#)

Žarko Milenić - [Raskrinkani bogovi](#)

Viktoria Faust - [Butterfly](#)

Viktoria Faust - [Oči](#)

Zack Mellody:

**BILLY JOE - ČISTAČ, U EPIZODI:
BILLY & MAČ & MAGIJA
ILI
DAN KADA SAM IZIŠAO IZ SVEMIRA**

Dan je bio kao dan, sunčan, sparani, dosadani i smrdljivi. Benzinska crpka je bila kao benzinska crpka, prljava, prazna, dosadna i smrdljiva. Vozilo koje se približavalo crpki bilo je kao vozilo koje se približava crpki, staro, na rezervi, dosadno i smrdljivo. Vjerojatno se pitate što to je zajedničko svim tim pojmovima. E, pa ako to niste već uspjeli shvatiti - neću vam ni reći. Sada se vjerojatno pitate zašto uopće i spominjem ovaj ambijent. Ako pak ovo niste uspjeli shvatiti, reći ću vam: pojma nemam, ovakva glupost mi već dugo nije pala na pamet. Najbolje da zaboravimo tu bedastoću i započnemo sa pričom. Dakle

I

- Problemi stižu i najbrže ljude, i na terenima i na doping-kontroli. -

Ben Johnson

Dan je bio kao dan, sunčan, sparani, dosadani i smrdljivi. Benzinska crpka je bila kao benzinska crpka, prljava, prazna, dosadna i smrdljiva. Vozilo koje se približavalo crpki bilo je kao vozilo koje se približava crpki, staro, na rezervi, dosadno i smrdljivo. Vozač je izgledao umorno i prilično ofucano, a tome je potpomogao i izgled Humpfreya Bogarta u "Riječnoj kraljici", uglavnom nešto tipa bradica od tri dana, prljavština nekoliko cm debljine na svim otvorenim dijelovima tijela, odjeća prljava, poderana i puna stjenica koje su sa užitkom počele glabati nekada skupo sukno. Šešir je bio koliko-toliko čitav, no mastan od poduzetog nošenja, a jedino što je prekidalalo tu monotoniju činio je bez premca dobro izgledan zlatni medaljon koji se nalazio na vratu. Sada možemo dodati da je vozač bio sa planete Xutt i da je imao tri oka, tri ruke, tri noge, usta pokrivena izraslinama koje su izgledale poput hobotničinih pipaca, te da je bio 2.5 m visok, dosadani i smrdljivi. Vozilo je upravo ulazilo u benzinsku crpku (ne doslovno) i vozač je izišao, teturajući, i pogledao vlasnika crpke:

"Trebam (agh) pomoć (hmpf) zovite ..."

"Regular ili super?"

"Ma (ajoj) zovite ..."

"Bezolovni, diesel?"

"Dobro (gasp) super, ali molim vas (ugh) zovite..."

"Da vam operem prozore?"

"Ma budalo (agh) zovi..."

"I, da operem?"

"NE (shhhh) ne peri, samo zovi..."

"45\$, molim."

"Konju, evo ti novac, samo zovi..."

"Izvol'te kusur."

" Zadrži kusur, samo zovi..."

"Hvala, a što ste rekli, koga da zovem?"

"Zovi (hmpf, agh, gasp) Melvinu (umpf) Melvinu Jones, (ampfgh) Xutt, 12 okrug stanica četirii (ahhhh)"

Ovaj uzdah označio je kraj Xuttanca, stvorenja koje je po prvi put u povijesti planete Xutt naletjelo na drugo stvorenje negativnog kvocijenta inteligencije. Vlasnik crpke pogledao je prvo mrtvaca, a zatim oko sebe (što nije bilo toliko potrebno jer se na kompletnoj pustinjskoj planeti na kojoj je bila crpka nije nalazilo ništa više, osim kockarnice na drugoj strani planete). Kada je ustanovio da nema nikoga, okrenuo se prou čavanju trupla. Uzevši u obzir da je truplo truplo, a ne živi organizam, vlasnik crpke ga uhvati za odjeću i doslovno ga istrese iz nje. Zatim se prepusti kopanju po džepovima i pronađe novčanik sa 437\$ i 24c, osobnu kartu i neki vrlo čudan predmet nepravilnog oblika i velikog broja bridova. Predmet je bio od kovine nepoznate vlasniku crpke, pa je ovaj odluči zadržati. Na osobnoj karti nalazila se 3-d slika Xuttanca i njegovo ime, koje vlasnik uspije nekako naslovkati: Alexandar Gü nther . Nakon toga na red su došli ostali džepovi puni nekih sitnica, komad novina i pištolj sa četiri metka i dvije prazne čahure. Po prljavštini koju ostavlja barut unutar cijevi moglo se lako zaključiti da je iz ovog oružja nedavno pucano i to sa samo dv a metka. Novinski izrezak koji se nalazio u istom džepu, izvađen zajedno s pištoljem, sadržavao je sliku ubijenog Xuttanca i naslov "Poznati arheolog na tragu bogatstva izumrlog naroda Pappajoslawatchkog". Nakon ovoga vlasnik crpke se uputi u unutrašnjost svojega objekta i zaustavi kraj ogledala, a zatim se pogleda, onako na trenutak: bio je visok oko 1.8m, sijed, zalizan, žvakao je žvakaću gumu (koja je odavala po mnogočemu da je u nečijim ustima između 7 i 15 dana). Faca je od avala visoki nivo prigluposti, a tome su pomagale i tamne oči koje su uvijek odražavale pitanje: "Tko, jel' ja?". Uglavnom, tip kojeg nisam u stanju preporučiti. Nakon tog letimičnog pogleda on se uputi prema aparatu za glasovnu komunikaciju na dalji nu i nazove broj koji nipošto nećete pronaći ni u jednom imeniku - broj rezerviran za tajne agente policijskih postaja i za sve one koji policiji pomažu ili jednostavno

ukrumpiraju broj neimajući drugoga posla.

"Halo, trebam detektiva Hana Battino wskog. Spoj'te me s njim što brže, stvar je hitna."

Nakon dva - tri otkucaja koji su se začuli u slušalicama, začuje se poznati glas Hana Battinowskog:

"Tko smeta na privatnoj policijskoj liniji?"

"Ja sam, Billy-Joe. Bivši čistač, a sada vlasnik benzinske crpke na Sandu. Čuj, umro je neki tip tu"

"Ti nisi na platnom spisku policije?"

"Ne."

"Onda ti nije dopušteno korištenje ove linije. Nazovi lokal 2198 i traži da te spoje s lokalom 3287-4d, a onda ako tamo nema nikog nazovi birtiju "Grbavi pjet'o" i traži Zrileta. Ako ga nema tamo neka te ovi iz lokala 2198 opet spoje s lokalom 3287-4d i traži od Zrileta da te spoji s babom na lokalu 35729-65df-7jxy. Baba je malo nagluva, pa se moraš dreknuti da te spoji s lokalom 3, što te automatski spaja s policijskom postajom. Onda traži da te spoje samnom. <CLICK> <TU-TU> <TU-TU>"

Nakon ovoga Billy zbunjeno počne nazivati i za jedno dva sata dobije vezu.

"BABA, BABA !!!"

"Ma ne deri se budalo, spojen si, spojila te baba. Kog trebaš?"

"Hana Battinowskog."

"Samo malo ... i ... evo!"

"Halo", javio se Han, "tko je?"

"Ja, Billy-Joe. Slušaj, imam leš tu na crpki. Tip se zove Alexandar Gü nther i poznati je arheolog. Daj, dođi s dečkima pa ga pokupi."

"Uzrok smrti?"

"Višak rupa u tijelu. Trovanje olovnim kuglicama kalibra duge devetke."

"Sumnjivci?"

"Nema."

"Dobro, tamo smo za 4 sata."

Na ove riječi razgovor se prekinuo i Billy (koji je kao čistač bankrotirao i prešao na posao s benzinom) nazove još jedan broj (saznavši ga putem informacija).

"Halo, Melvina Jones? Ovaj, vi mene niste imali čast upoznati, no da se predstavim: ime mi je Billy-Joe i vlasnik sam benzinske crpke na planeti Sand. Zovem vas iz razloga pozivanja na ovaj planet stoga što je to posljednja želja Alexandra Günthera, maloprije preminuloga."

"Što?!"

"Alexandar Gunter je mrtav, dođite ovamo što prije."

"Ali kako, pa još neki dan je bio živ?"

"Eto, sad nije. Ubili su ga. Nije mi poznato tko, ali on ima tri rupe kalibra duge devetke u tijelu."

Xuttanci su poznati po tome što sve doživljavaju ravnodušno, pa se iz tog razloga ni Melvina nije više ispitivala o Alexandru, već odmah prešla na stvar:

"A njegove stvari, zlatni medaljon i neki čudni predmet velikog broja bridova, načinjen od vama nepoznatog materijala?"

"Ovdje je." (Billy na trenutak razmisli o posljednjoj Melvininoj rečenici.)

"Dobro, dolazim za dva sata do vas.", i Melvina spusti slušalicu.

Na te riječi Billy spusti slušalicu i uputi se izučavanju predmeta nepravilnog oblika. Proučavanje je trajalo dva sata i bilo je bez uspjeha okončano dolaskom Melvine Jones. Melvina je bila slika i prilika Alexandra Guntera (preminulog), a jedina razlika je bila u čistoći i urednosti nje same i njene odjeće (a vidjelo se da je i ona dosadna i smrdljiva).

"Dobar dan, tražim gospodina Joea. Moje ime je Melvina Jones."

"Našli ste ga, ja sam Billy-Joe, a vi ste zacijelo ona Melvina koja je došla po ostatke Alexandra Guntera."

"Pa, i ne baš. Došla sam po medaljon i po predmet nepravilnog oblika koje ste pronašli u posjedu g. Guntera."

"Ali, pa nije li posao policije da pregleda truplo, ovaj gospodinove ostatke, i pokupi sve stvari koje je dotični imao pri sebi?"

"Je, pa?"

"Nisam li ja tada zadužen, kao pronalazač pokojnika, da te stvari predam nadležnim organima?"

"Jeste, pa?"

"Pa to ću i učiniti!"

"Nećete."

Na ove riječi madam Melvina je izvukla revolver iz torbice i uperila ga Billyu u glavu, kategorički inzistirajući da se predmeti predaju njoj u ruke. Billy je bio previše fasciniran veličinom revolvera da bi razumno razmišljao (premda nikada nije u stanju tako razmišljati) pa je bez pogovora uzeo s a stolića dva predmeta pronađena u mrtvaca i predao ih naoružanoj gospođici Jones. Ona pokupi stvari, pregleda ih letimično i reče kao za sebe:

"Da, to je to. Medaljon Zaada i ključ Broogha. Napokon!"

Nakon ovih riječi okrene se Billyu i onako zbunjenog ga munjevito udari po glavi. Od Melvinine face, preko sive boje, Billyu vrteći se nastade mrak pred očima.

II

*- Kolo sreće vrteći se uokoli ne pristaje. Tko bi gori sad je doli. A tko doli, gori ustaje -
Neki Iva s Jadrana*

"Hej, faco, budi se! Daj, pa nemamo vremena do sutra da se ti probudiš!"

Na ove riječi malo tko bi ostao u stanju sna ili nesvjestice, (a tome je uvelike pomoglo i iskrnavanje četiri galona vode na lice) i Billy poče polako dolaziti iz svijeta usnulih.

"Ajooooj! 'Ti pohanog sunca, što me glavuša zaboli! A tko ste..."

Ni pitanje nije do kraja postavio kada pogleda oko sebe i ne primjeti više od dvije osobe u civilu. Policija.

"Ja sam, Han. A što ti radiš u ovom stanju?"

"Ma, tresnula me po glavi jedna Xuttkinja. Došla je u vezi onog...Alexandra Gü nthera (pok.) i tražila neke njegove stvari."

"A kako li se zove 'ljepotica'?"

"Melvina Jones."

"Nikad čuo. No gdje je mrtvac?"

"Tamo vani, kraj pumpe."

"Kraj pumpe?"

"Da, kraj pumpe za 'super'."

"A da ti nisi malo popio, nazvao nas iz zajeb... i nakon toga pao u komu od previše likera od rabljenog ulja?"

"Ma, kakve su ovo gluposti, nisam pio rabljeno ulje već dvije godine! Što želite reći time?"

"Da nema leša! Mrtvac ti je očigledno dobio utrnuće nogu pa se otišao prošetati!"

"Nema mrtvaca? A gdje je?"

"To j e i nas zanimalo dok nismo ustanovili da nema tragova u pijesku. Nitko ovdje nije već duže vrijeme ni dolazio ni odlazio. A uostalom, tko bi i dolazio u ovu rupu? Ajmo dečki, idemo kući, a ti Billy idi lijeći se čovječe, pa opet piješ k'o smuk."

Billyu ta da udare sjećanja u glavu. Sjećanja kako je bio najbolji čistač u galaksiji, u čitavom svemiru zapravo. Kako je koknuo Bladea, najboljeg čistača u svemiru i tako sam stekao tu titulu, borio se sa sabljastim tigrom (i prodao ga tvornici paštete za životinje), sredio najvećeg mafijozu svemira, ali i kako se odao pijenju rabljenog ulja i polako tonuo u otrovnim parama. Kako mu je mozak (koji je i ovako preslabo radio) počeo trokirati još jače. Sjećao se i toga kako je iz zdravstvenih razloga p restao biti čistač i kako je sramotno izbačen iz zadruga svemirskih čistača ološa. Da, bio je izbačen zbog problema s pićem, a zatim se godinu i pol' liječio u najboljim klinikama i tako potrošio i ono malo novca kojeg je imao. Da pobjegne od svijeta nabavio je jeftino (zapravo bivši vlasnik mu je dao besplatno) benzinsku crpku na Sandu, planeti na kojoj, uz njega, žive još dva bića - vlasnik kockarnice na drugom kraju planete i divlji ljiljan. A sada mu opet mnogi ljudi ulaze u život - i k'o za vruga nastaju problemi s mrtvacem i policijom, ženske ga mlata i prijete mu, a on sjedi k'o tukac i sluša uvrede od još gorih od sebe - POLICIJE. Znao je da je živio i da živi kao blesan, ali to njemu odgovara. Nije želio živjeti drugačije i ljutilo ga je što to drugi traže od njega, a naročito je bio ljut što mu drugi savjetuju da se lijeći od nečega čega se odrekao prije više godina. Sada, kada su policajci otišli, Billy se upita - nije li meni određeno da upadam u gužvu? Ma ništa me neće natjerati da se vratim onakvom životu i samim time rabljenom ulju!

III
- Od sudbine se ne bježi, s njom se hvata u koštac.-

Mike Tyson

Dva tjedna su prošla od događaja koji su natjerali Billya na razmišljanje. Dva duga tjedna provedena u bespućiji u uvjetima kakve ni papučica nije u stanju preživjeti. Od tog vremena Billy je prestao razmišljati o događajima koji su započeli dolaskom nepoznatog (sada mrtvog) stranca i sve što se poslije zbililo sa čudnom Melvinom i još čudnijim nestankom leša. Sada je sve to bilo poput nekog sna. Iz tog sna prenu ga i prva mušterija na benzinskoj crpki. Prva u dva tjedna.

"Dobar dan, izvolite?"

"Dobar dan. Trebam pun rezervoar regulara i sve što ste pronašli u kaputu Alexandra Günthera. Prvo plaćam novcem, a drugo zahtjevam revolverom."

"Ali, pa njegove stvari odnjela je stanovita Melvina Jones, ništa nije kod mene."

"Molim! Melvina ima medaljon Zaada i ključ Broogha?! Sranje!!"

Dok je nepoznati razgovarao sam sa sobom, Billy mu detaljno promotri lik: krupan tip četvrtaste glave (doslovno, s čoškovima) što je otkrivalo da je tip s planete Yallow. Zanimljive su mu bile oči koje su podsjećale na oči pacco-zmije, najzlokobnijeg predstavnika zmija u svemiru. Uz to Billy primjeti i ožiljak od uha do nosa - ožiljak nastao vjerojatno posredstvom noža.

"Do bro, dobro. Hej, dođi da ti platim benzin!"

Billy se približi i sagne da pokupi novac koji je kao slučajno ispao, a zatim dobije strahoviti udarac po glavi. Ponovni mrak. Probudio se puno kasnije, što je posvjedočio i pad mraka (onesviješten je u jutarnjim satima). Nakon par sati bolova u glavi pozvao je Hana Battinowskog i opisao mu događaj na pumpi:

"Hmm, opis tipa mi je poznat, reci samo nije li imao nešto čudno osim ožiljka i opakog pogleda? Mislím na kosu."

"Pa, ovaj... DA, kosa mu je bila nekako... loše raspodjeljena. Na lijevoj strani glave imao je kosu, a na desnoj ne."

"Ah, pa da! Yallowonac s tim opisom je meni jako dobro poznat. Vidiš, to je Bluff Lokwicz i ima samo jednu manu: mrtav je već 4 godine! Majmune jedan pijani! Opet praviš gluposti s policijom! De idi lijeći se protiv tog ulja ili ću ti to zakonski narediti! Ti ..."

Billy je zaklopio slušalicu i tada se dogodilo nešto čudno. Billy je bio ljut. Opako ljut!

Crvenilo mu je ušlo u lice takvom žestinom da su ga ljudi mogli zamijeniti za crvenu papriku samo da nije bio sijed i visok 1.8m. Ali ni s tim nešto nije bilo u redu! Sijeda kosa mu je odjednom pocrnjela totalno, a leđa su mu se ispravila i mladenačka snaga mu je udarila u hipofizu. I sve to samo zato što je zaklopivši slušalicu rekao:

"Sada je dosta!! Uzimam slučaj!!"

Te riječi vratile su iz mrtvih Billya-Joea, čistača svemirskog ološa, a zauvijek zakopale Billya-Joea, gubitnika. Prolazeći ovaj put pokraj ogledala ugledao je crnokosog zalazanog skoro dvometraša s doduše još uvijek prigrlupom facom, ali s pogledom tipa:"Koga, jel' tebe da koknem?!"

Prvo i osnovno je bilo stisnuti dugme i uputiti se u tajni prolaz koji je vodio do podzemne garaže. Tamo je ceradom bilo presvučeno vozilo koje je Billy otkrio u jednom potezu - legendarni Ferrari. Jedina stvar koje se Billy nikada nije odrekao. Uvalivši se u vozilo pritisne još par dugmadi i tajna pregrada prema pustinji se otvori, a on izleti van namještajući koordinate planete Xutt u memoriju auto-pilota.

IV

- Sve je to nekako čudno i pomalo blesavo. -

Nikola Kopernik

Planeta Xutt je još jedno od onih mjesta u svemiru za koje bi svaki samoubojica rekao da je raj na zemlji (u ovom slučaju i nešto šire). Poznato je da je to jedna od nekoliko planeta uz granicu svemira na kojima zakon ne predstavlja ništa čega bi se trebalo pridržavati. Umorstva su svakodnevna, pljačke neizbježne, otmice česte. Baš na ovoj planeti nalazio se Billyjev prvi cilj: Melvina Jones. Probijajući se kroz masu koja je neizbježna na ulicama Xutta, pri tome se čuvajući džepara koji su isto tako neizbježni tamo gdje je gužva, Billy se uputi prema luksuznom dijelu planete. Za razliku od drugih mjesta u svemiru, ovdje na 1000 uličnih članova rulje otpada 999 džepara i jedna žrtva. U ovom slučaju to je trebao biti Billy, ali veliki revolver koji je visio Billyu s desne strane o boku prisilio je sve uličare da prvo razmisle, a onda mu se približe. Kuća Melvine Jones bila je lako uočljiva, što je potvrdila i djevojka na informacijama u telefonskoj centrali, koja mu je na osnovi imena, prezimena i tel. broja rekla adresu. Bila je to velika, lijepa i začudo uredna kuća. Pristup joj je bio ograničen na ulazna vrata koja su bila pod prismotrom kamere, dok je sve oko vrata bilo minirano (ako i nije, onda natpisi lažu). Billy pozvoni i sačeka. Nije bilo odgovora. Pokuša otvoriti vrata i to mu uspije, što izazove razočaravajuće uzdahe uličnih lopova, koji se toga nisu sjetili. Unutrašnjost kuće bila je sl ična unutrašnjosti nekih otmjenih kuća na sasvim pristojnim planetima. Billy pretraži kuću i ne otkrije ni vlasnicu ni materijal koji mu je ona oduzela, a onda se dogodi nešto čudno: Billy pogleda kamin i ustanovi da je nepravilno postavljen . Približivši se otkrije da je to zapravo tajni prolaz koji netko nije zatvorio ulazivši, ili izlazivši iz njega. Billy zarotira kamin još u lijevo i pred njim se nalazila prostorija, ne veća od njegove sobe u benzinskoj stanici. Jedine razlike su bil e u pokućstvu i

njegovom razmještaju, ali i u tome što na Billyevom krevetu nikada nije ležala mrtva Xuttkinja - bila je to Melvina. Promatrajući leš, Billy otkrije tri ulazne rupe metaka kalibra duge devetke, a razmještaj metaka podsjeti ga na Alexandra Guntera, ubijenog oružjem istog kalibra i gotovo identičnog rasporeda rupa. Pretraživanje sobe bilo je uzaludno, što je Billy već pretpostavio, jer ubojica je bio u najmanju ruku profesionalac. Zanimljiv detalj predstavljala je samo slika na zidu, ali nakon kraćeg promatranja lako se moglo ustanoviti da je loša kopija Baudinijeve "Krem-šnite u umaku od kiselog mlijeka i senfa". Jedini detalj koji se nije uklapao u original bio je broj 75-4A21-647, koji je bio ugraviran umjesto potpisa umjetnika. Billy zapiše broj, misleći upozoriti odjel za zaštitu umjetničkih djela na očigledan pokušaj preprodaje loših kopija, a zatim skine sliku sa zida u namjeri da je upotrijebi kao dokaz. Možete li zamisliti iznenađenje našeg ljubitelja i vrsnog poznavaoca slika sa "jestivim na vlastiti rizik" sadržajima kada je ugledao sef u zidu! Brzo je pokušao otvoriti ga na razne načine, dok mu nije palo na pamet jedino moguće rješenje: plastični eksploziv. U nedostatku njega postojalo je još jedno rješenje: pokušati iz tri puta kombinacijama koje je koristio za nagradnu igru "broj telefona neke bezvezne osobe". Pokušao je prvi broj, nije uspjelo. Drugog broja se nije sjetio, pa je jednostavno upisao kombinaciju koja mu je bila friška u glavi, a da nije znao odakle: 75-4A21-647. >>PLINCK<< i sef je otvoren. U unutrašnjosti nalazila su se oba predmeta nasilno mu oduzeta i papir koji je bio uredno presavinut 2 puta po polovici. Uzevši sve iz sefa (uključujući 25 000 \$), Billy se uputi ka izlazu i gotovo zamakavši iza ugla ugleda kockastu glavu kako ulazi u kuću s dvije kutije, lako prepoznatljive Billyu, pune plastičnog eksploziva. Naručujući taxi, naš heroj odlazi velikom brzinom prema planetodromu.

V

- I taman kad misliš "pobjeda", nešto te zaj.... -

Stephanie Harper

Ferrari je rezo vakuom putujući prema planeti Law, sjedištu policijske vlasti, kada je Billy počeo proučavati materijal pronađen u sefu. Čudni predmet odmah je prepoznao, kao i zlatni medaljon, pa mu ovaj put centar pažnje bi posvećen papiru. Bila je to neka vrsta svemirske mape, koja je bila puna točkica i krivudavih šara. Jedino što je izgledalo čudno bila je debela linija koja je okruživala sve točkice osim jedne. Zašto? Billy to nije znao, ali odlučio je saznati. Pogledavši legendu karte ugleda neki čudni natpis na njemu nerazumljivu jeziku hijeroglifa. "Uglavnom čudna karta", reče u sebi i začuje bipanje koje ga upozori da je vrijeme da se propisno legitimira sletnoj stanici planetodroma Law:

"Billy No. 1 sletnoj stanici Law, molim dozvolu za spuštanje."

"Pista broj 7-1-3-4 je slobodna i sletite na samo trenutak, Billy No. 1 kažete?"

"Da."

"E, vama nije dozvoljeno sletanje. Sad kao i unatrag 7 godina."

Ovo je došlo prekasno, jer se Ferrari usidrio na p isti 7-1-3-4 i nije imao vremena raspravljati se sa službom kontrole leta. Brzo se ukrcavajući u taxi Billy naruči vožnju do stanice 31, gdje se nalazio ured Hana Battinowskog.

"Han, slušaj, imam dokaze za ono što sam ti rekao. Evo, ovo su stvari koje je posjedovao mrtvac i koje su mi oduzete na silu."

"Tko ste vi? Što želite?"

"Ali Han, ja sam Billy."

"Nemoguće, pa ti si ... tvoja kosa!"

"A, to. Sitne promjene. Nego slušaj, ovo su stvari koje sam pronašao kod mrtvaca i koje su mi ukrali. Gledaj!"

Han se pribrao i pogledao stvari iskrpane na njegov stol. Uzeo je jednu po jednu i nakon što ih je pogledao spremi ih u pretinac na radnom stolu.

"Vjeruješ li mi sad?"

"Da, sad vjerujem. Ljudi, brzo - uhitite ga!"

Na ove Hanove riječi dva plavca uletiše u kancelariju i uhvatiše Billya za ruke. Bio je gotovo nemoćan da pruži i najmanji otpor, na što su brzo reagirali stražari koji su mu postavili neutronske lisice. Neutronske lisice imale su takvu sposobnost da ih se ni u kojem slučaju nije moglo maknuti osim posredstvom neutronske ključa - svaki pokušaj micanja nasilnim putem uzrokovao je jak udar čestica u zatvorenikove zglobove, dovoljno jak da izazove pucanje kostiju. Na izlazu iz kancelarije Billy ugle da kockastu glavu kako prilazi Hanu i rukuje se s njim, a tada su se vrata zatvorila za njim i stražari ga odvede u vozilo za planetu Rosand, najokrutniji zatvorski kamp u svemiru.

VI
- Kada je protivnik 50 pu ta jači, i ja bježim. -

Rambo

Život u kampu Rosand bio je još gori nego što se pričalo, a pričalo se svašta: zatvorenici su radili na nekoliko mjesta - od kamenoloma i izvlačenja coockny-školjki sa prahom od kojeg se pravila ljepljiva masa za učvršćivanje brodskih spojeva izloženih jakoj toplini, do hranjenja divljih zvijeri, što se većinom odnosilo na zatvoreničke udove, no to je bilo više kao zabava za glavešine kampa. Bičevanje elektro-bičem bilo je 5 puta dnevno po par minuta, a za one koji ne izdrže bilo je dodatno čupanje organa i slanje na dvostruko radno vrijeme u kamenolomu. Billy se nalazio već dva dana u zatvorskom kompleksu i već su mu leđa bila našarana s nekoliko rana od elektro-biča, ali bile su to samo površinske rane. Žaljenje na hranu (žive kukce što trčkaraju ćelijama) već je prestalo, pa se i on počeo uklapati u svakodnevnicu. Posjete kampu bile su zabranjene, osim u slučaju posjeta važnih ličnosti ili posjeta s odobrenjem važnih ličnosti, pa se Billy jako začudio kada je njemu najavljena posjeta. U prostoriji upravnika nalazila se mlada ženska osoba, što bi rekli dobrih proporcija i u ruci je držala pismenu poruku senatora Gazea, upravnika sektora rada policije. Billy je pristupio pred upravnika i njegovu mladu gošću upravo u trenutku zaključivanja važnog razgovora, a zatim sjeo u fotelju ni ne čekajući da ga za to zamole.

"Zatvoreniče 143-F5D-97H6543, ovo je gospođica Leia Dee, ona je iz savezne policije i želi s tobom razgovarati. U tvom je interesu da odgovori budu točni."

Na ove riječi upravnik prepusti vođenje razgovora mladoj crnokosoj djevojci, brat bratu 25 godina. Duga crna kosa joj zasmeta na trenutak, pa je ona odlučnom (ali nježnom) kretnjom prebaci preho uha. Koliko god tražio manu u njenom liku, Billy je nije našao.

"Gospodine Billy-Joe, vi ste prije određenog broja godina bili čistač. U to vrijeme radili ste s nekoliko policijskih časnika, recite kojima."

"U početku s Dickom Sovuljaggom, a kada se on prebacio u vojne postrojbe s Hanom Battinowskim."

"Što sve znate o Hanu Battinowskom?"

"Ne puno. S policijom nisam surađivao u velikoj mjeri, ali znam pouzdano da s Hanom nisam bio u prijateljskim odnosima."

"A po čemu to zaključujete?"

"Uhapsio me ni kriva ni dužna i poslao ovamo."

"Pod optužbom umorstva i krađe, da, znam. A znate li gdje bi on sada mogao biti?"

"Pa zar vi ..., hoću reći, pa nije li na poslu?"

"Ne, nestao je prije dva dana. Odvezao se s jednim Yallowancem i više ga nitko nije vidio."

"Onda vam ni ja nisam u stanju puno pomoći. Prije dva dana me uhapsio, uzeo mi stvari koje su mi trebale kao dokazni materijal, a koje je i određeni Yallowanac trebao, i više ga nisam vidio."

"A kakve su to bile stvari?"

"Medaljon, zlatni, te neka čudna stvar veličine medaljona, ali nepravilnog oblika i s puno bridova i karta."

"Karta čega?"

"Nemam pojma."

"Još jedno pitanje: možete li vi prepoznati tog Yallowanca koji je bio prisutan s Hanom u vrijeme nestanka?"

"Da, pa zar drugi ne mogu?"

"Nitko nije obraćao pažnju na njega, a kada se to pokazalo potrebnim, bilo je kasno. U tom slučaju morate poći sa mnom."

Na ove riječi i upravnik se uključio u razgovor:

"Ali, pa on je ubojica, nećete valjda...."

"Da, hoću. On mi je potreban i ide sa mnom."

Upravnik se više nije pokušavao svađati, već je izdao otpusni list i Billy je ponovno bio slobodan. Sada je trebalo pronaći Hana i onog Yallowanca, ma gdje oni bili.

VII
- A što ćemo sad? -

Rajko Dujmić

Izlaskom iz zatvora, prva stvar je bila, po Billyu, otići na planetu Law i tamo pretražiti Hanov ured, a zatim uzeti Ferrari. Ideja se zapravo zasnivala samo na uzimanju Ferraria, ali u želji da bude koristan pretražit će i ured. Ured je bio otvoren i Billy zajedno s Leiom potraži prvo stvari koje su mu oduzeli, ali od svega toga pronađe samo mapu.

"Zašto su ostavili kartu, pa to im treba?", reče Billy onako, za sebe, na što je slijedilo pitanje njegove nove suradnice:

"A što će im?"

"Ni to ne znam, ali čini mi se da je ona neophodna za nešto. Ne znam što."

"Možda oni to ne znaju."

"Da, možda.", reče Billy tonom koji je odavao sumnju.

Ostatak kancelarije nije krio ništa više vrijedno spomena, pa se njih dvoje upute pravo prema Ferrariu i otisnu u svemir.

"Jedini čovjek koji mi ovo može dešifrirati je stari Flap. On se bavio svakojakim stvarima i zna svega i svašta, a neki čak kažu i da je bio izvan svemira."

"Pa to je glupost! Izvan svemira?! To nije moguće!"

"Tako kažu.", reče Billy i ukuca koordinate planete Nestwick u memoriju auto-pilota.

VIII

- *A tako lijepih stvari ima, što ne govore se svima, ti znaš.* -

Stevo Karapanda

Planet Nestwick bio je rupa poput Sanda, samo što ovdje umjesto pijeska imamo kamenje. Uglavnom ne baš lijepo mjesto za život i rad nekog tko nije pustinjač. Na Billyevu sreću Flap je bio pustinjač.

"Djede Flap, jeste li još živi?"

"Tko me zove? Billy! Sinko, ti si! Pa kojim dobrom? Tko ti je ova?"

"Leia Dee, murjak, nego reci mi, poznaješ li ovo pismo? Meni to nije najjasnije.", rekavši ovo Billy preda starcu kartu. Starac je živio u pećini i jedini izvor svjetlosti bila je baklja, pa je u unutrašnjosti polumračne spilje starčevo lice bilo slabo vidljivo. Sijeda duga kosa što se spajala sa bradom i brkovima, a zatim pružala gotovo do zemlje, lagano se uvila i dobio se osjećaj puhanja vjetra usred spilje, no to nije privuklo pažnju dvoje tragača kao što su privukle oči pustinjača koje za trenutak zasvijetliše neobičnim sjajem. Prašnjava ruka uvijena u prnje mutne smeđe boje zadrhtala je samo na tren, a onda se glava pridigla i starac je rekao:

"Znaš li onako, bez veze, što bi to moglo biti?"

"Ne, ne znam."

"Jesi li čuo priču o svijetu izvan svemira?"

"Da, ti si po pričanjima bio tamo."

"E, to je karta koja te vodi do svijeta izvan svemira. Svijeta u kojemu postoje čarobnjaci i ratnici, čarolije toliko jake da te mogu prebacivati kroz razne dimenzije, dvorci i gradovi, nepregledne šume i mora. To je svijet koji živi za sebe i u kojemu je gotovo sve moguće."

"A ima li nekakav zlatni medaljon i neka stvar čudnog oblika, s puno bridova, veze s onim svijetom?"

"Ček', ček', jel' ta stvar, ona čudna, od nekakvog čudnog materijala?"

"Da, nikada nisam vidio ništa slično."

"Znači medaljon Zaada i ključ Broogha su na ovom svijetu! Morate se toga domoći prije nego što bude kasno! Oni su put do nečega velike moći. Još nitko to nije vidio, ni bio blizu tome, jer do sada medaljon i ključ nisu bili na okupu još od vremena kada su ih kralj Zaad i čarobnjak Broogh stvorili."

"Stvorili? S kojom svrhom?"

"Da štite izvor moći. To je bilo prije nego što je svemir nastao u klasičnom obliku. U svijetu izvan svemira vladao je kralj Zaad i za svoju desnu ruku i savjetnika imao je čarobnjaka Broogha. U tadašnje vrijeme Broogh je jedini bio upućen u čaroliju prelaska kroz dimenzije i nije je nikome dao, pa su se ostali čarobnjaci urotili protiv njega. Kako je Broogh bio miljenik kralja, zavjera je propala i čarobnjaci su bili osuđeni i bačeni na milost i nemilost Brooghu. Kvaka je u tome da je kralj stavio samo jedno ograničenje u osudi: Broogh ih nije smio pogubiti ili trajnije tjelesno ozlijediti, a nije smio ni oduzeti njihove moći. I što je napravio? Prizvao je demona Kaa i naredio mu da ih pretvori u žive s tupove - nisu bili mrtvi, nisu bili osakaćeni, a znali su sve čarolije, mada ih nisu mogli upotrijebiti. Broogh je tada trebao dati žrtvu Kaau, ali je ovaj put demon tražio previše, pa Broogh nije mogao platiti. Ljuti demon je na to reka o da neće maknuti čaroliju sa svojih žrtvi, ali da će stvoriti izvor moći, koji će to biti u stanju. To rekavši nestane i ostavi za sobom ono što je i obećao. Taj izvor moći bio je stalna prijetnja Brooghu, koji ga nije mogao koristiti, ali ni uništiti, pa je tražio od kralja Zaada da ga sakrije na sigurno mjesto. Kralj je tada već bio star i nije ga previše zanimao ni Broogh ni izvor moći, pa je dao blesavom čarobnjaku to dopuštenje. Broogh je izvor moći stavio u spilju na vrhu najviše planine i zapečatio je svojim ključem - ključem Broogha. Kada je ključ napravljen u čarobnjakovoj kuli na njega je stavljena čarolija koja sprečava demona Kaa da se koristi njime i tako se činilo da je Kaa oštećen time - nije bio isplaćen, a njegova prijetnja je otklonjena. Ljutiti Kaa je tada naredio kralju Zaadu da pogubi Broogha i da mu preda Brooghove oči. Kralj se uplašio demona i izvršio kaznu, a Kaa je na to od Brooghovih očiju stvorio medaljon kojeg je kralj Zaad dobio na čuvanje. Medaljon je imao tu moć da ako se ključ stavi u njega, ključ izvrši upravo suprotne čarolije od onih koje su mu namjenjene - napravljen je da zaključa spilju u kojoj je Kaav izvor moći i da spriječi Kaa da ga ovaj koristi, znači kada bi se postavio u medaljon, ključ bi poslužio za otvaranje spilje i Kaa bi to bio u stanju. Kralj je čuvao medaljon sve do svoje smrti, kada je medaljon nestao. Od Broogha je pak, ostalo mnoštvo knjiga s čarolijama, koje su buduće generacije upotrijebile za školovanje novih čarobnjačkih kadrova. Premda su tu mnoge čarolije, neke će vječno ostati zaboravljene u glavama čarobnjaka koji se nalaze uklipljeni u Dolini živih stupova. Ključ i medaljon netragom su nestali i više ih nitko nije vidio, a Kaa su bogovi kaznili zbog prevelikog uplitanja u poslove ljudi. Kazna se sastojala od kamenovanja s takvom kamenčinom kakvu svijet nije vidio. Kamen je tako jako pukao u Kaa da se raspao u nebrojeni broj komadića i tako je nastala teorija o Velikom prasku. Svijet izvan svemira bio je u milosti bogova pa su ga ovi zaštitili postavljajući neprobojnu barijeru između prostora za kamenovanje Kaa (sadašnjeg nama poznatog svemira) i izvan svemirskog svijeta. Ulaz je mog uć samo u vrijeme sjedinjenja dvaju mjeseca vanjskog svijeta i tada njihovi trgovci dolaze ovamo i prodavaju nam svakakve trice i kućine za velike pare."

"A kada se prolaz ponovno otvara?"

"Pa, za 2 tjedna po mojoj procjeni."

"I prolaz je na ovoj karti?"

"Da, točno je ucrtan. Ovo je vjerojatno jedina karta koja to točno pokazuje."

"A ta moć, može li se koristiti i za druge stvari osim za oživljavanje čarobnjaka iz Doline živih stupova?"

"To je izvor opće moći i mislim da je baš zbog njega i Kaa kamenovan. Može se upotrijebiti za mnogo šta, micanje planeta iz putanja, gašenje zvijezda i bog te pitaj za što još."

Nakon ovoga starac im je dao do znanja da je umoran i da se želi odmoriti, na što njih dvoje napustiše spilju.

Noć su proveli na površini planete. Billy je prvo umnožio kartu u nekoliko primjeraka, za svaki slučaj, a onda postavio pitanje Lei:

"Je li Han pravi razlog što sam ja otpušten iz zatvora?"

"Da, tražim Hana i zato si ti ovdje."

"Ali nešto mi smrdi u svemu tome. Pretjeruješ u toj potrazi, pa nije mrtav - našli bi mu tijelo (valjda), a i kako čujem, otišao je svojevolumno."

"Bilo bi bolje da su mu pronašli tijelo jer ga ne tražim zbog ničega dobrog. Ubio mi je brata."

"Samo.", reče Billy i zaspi tvrdim snom pravednika.

IX *- I tada je došao On... -*

Jimmy Stanić

Promicali su dani, dugo, smrdljivo i dosadno (nadam se da se ne ponavljam). Billy i Leia su ih iskoristili na najbolji mogući način i poslali su u nabavku nekih sitnih informacija u vezi Hana. Raspitivanje po raznim planetama nije urodilo plodom, zapravo neke informacije bile su toliko kontradiktorne da su i one stvari koje su pouzdano znali dovele u sumnju. Uzevši dan-dva pauze uputili su se do planete Faznick i tamo odlučili ostati dok se ne jave iz Leinog ureda, a zatim se otisnuti prema tragovima koje su trebali dostaviti dečki iz savezne policije. Hotel je bio ispod razine face kakva je Billy, ali morali su se zadovoljiti i visokom A kategorijom za ovaj put.

"Posluga! Donijeli smo vam večeru!", začulo se iz hodnika u vrijeme kada se Leia tuširala, a Billy čitao novine. Zajednički apartman uzeli su na Leinu ideju, jer je Billy ipak bio zatvorenik (mada bivši), pa se međusobno povjerenje ipak nije razvilo do tolike granice da ga ona ne drži na oku. Ostavljajući novine na ormariću, Billy se uputi do vrata i otvorio ih u namjeri da propusti poslužitelja, a zatim ih naglo zatvori ugledavši cijev duge devetke (poznatog mu kalibra).

"Leia, mislim da znam gdje je Han, i gdje je onaj četvrtastoglavi."

"Ha, a gdje?", začulo se iz kupaonice.

"Pred vratima su, sa pištoljima."

Udarac. Još jedan. Billy se miče sa vrata i na taj način propušta dva tipa da uđu u apartman.

"Ponovno se srećemo Billy. Ovaj put kao i svaki drugi - ni sad nisi u prilici da postavljaš pitanja. De, reci gdje je prijateljica Leia.", rekao je sa vidnim zadovoljstvom Han Battinowski i prepustio Yallowancu da pretraži prostoriju. Leia je upravo izišla iz kupaonice, ogrnuta samo u veliki ručnik, kada je Yallowanac zadovoljno izjavio da je pronašao kartu i dvije kopije.

"O, ljepotice, ponovno se srećemo. Kako ste, kako brat?", nakon ovoga nastupila je provala smijeha iz usta dvaju došljaka, a zatim nakon Leine šutnje Yallowanac pogleda Billya:

"Jesu li ovo sve kopije?"

"Da, samo dvije su bile."

"Sigurno? Ne vjerujem ti."

"Pretraži ponovno ako nisi siguran."

"I hoću!", izjavi tip i "pročešlja" sobu još jednom, ovaj put još detaljnije. Za to vrijeme Han je uzeo kartu i dvije kopije, pa se uputio prema izlazu rekavši Yallowancu da požuri i da će ga ovaj čekati u brodu. Yallowanac se nakon detaljnog pretraživanja okrene prema zarobljenicima i uperi revolver prema njima.

"Imao si pravo, nema više kopija. A sada zbogom."

"Čekaj, pa nećeš nas valjda ..."

"Pa normalno da hoću!", rekavši to okrenu revolver prema Billyu, no prekinu ga glas iz hodnika:

"Posluga! Donijeli smo vam večeru!"

Brz pokret prema vratima i dva pucnja otvorili su natječaj za dva poslužitelja u hotelu visoke A kategorije, ali su i dali vremena Billyu da skoči prema Yallowancu i jakim udarcem onesposobi ovoga za borbu. Billy se na brzinu dokopa revolvera koji je ispao četvrtastoglavom iz ruke i opali ga po glavi praveći tako udubljenje u ovom, savršeno kockastom, obliku. Leia iskoristi trenutak prisilnog prekida neprijateljstava da se obuče, a Billy trknu do lifta u namjeri da stigne Hana. Jurio ga je neumorno sve do trenutka kada mu je ovaj klisnuo Jaguarom, parkiranim pred ulazom u hotel.

"Sad i on ima mapu. Što misliš, hoće li prijeći granicu?", upitao je Billy sad već obučenu saveznu policajku.

"Nisam sigurna. Ako želi potražiti izvor svih moći onda hoće, a ako želi nekome prodati tajnu - onda neće."

"A da pitamo kockastofacog?"

"Dobra ideja. Idem po hladnu vodu."

Dok je Leia išla po hladnu vodu da razbudi zarobljenika, Billy ga je razbudio s nekoliko udaraca. Yallowanac je bio lisicama vezan za šipke centralnog grijanja, pa se nije ni pokušao koprcati znajući da to nema nikakve svrhe.

"Slušaj kockasti, ima li Han namjeru prijeći granicu svemira ili imate kupca za mapu i one predmete?"

"Misliš da ću ti reć?"

"Da."

"E, neću ti reć?!"

Na ovo je Billy izvukao revolver i hladnokrvno ispalio hitac u zarobljenikovu nogu.

"A sad?"

"Mislim da se sjećam, kao kroz maglu, da je Han rekao kako namjerava prijeći granicu i pronaći izvor svih moći."

"Gdje je on sad?"

"Nemam pojma."

>>BANG<<

"Zaista nemam pojma!"

>>BANG<<

"Al' kad ti kažem da ne znam gdje je!! Ne napucavaj me više, molim te!"

"Dobro, ne znaš. U redu."

U to ulazi Leia i zatiče prizor "ispitivanja drugog stupnja s nanošenjem tjelesnih ozljeda",

ostavlja vodu i upućuje upitni pogled prema Billyu.

"Da, zovi policiju.", reče Billy i poče skupljati stvari po apartmanu u namjeri da se što prije izgube u nepoznatom pravcu.

X

- ... Ima jedna zemlja, tamo iza Heraklovih stupova, vrlo napredna i moćna ... -

Platon

"Starče, oprostite što ponovno smetamo, ali treba nam tvoja pomoć."

Glas kojim se Billy obratio starom Flapu bio je vrlo umilan, pa je starac sa čuđenjem promatrao svog sugovornika.

"Ti mene moliš za pomoć?"

"Da."

"Zaista MOLIS za pomoć?"

"Aha."

"Ali ti nikada do sad nisi nikoga MOLIO za ništa!"

"Ma nije važno, sada te molim."

"Što treba?"

"Uzeli su nam kartu. Otići će prijeko."

Na ovo je starac reagirao ponovnim svjetlucanjem očiju i ispravljanjem u punu veličinu.

"Tko prelazi prijeko?"

"Negativac."

"Nevolja."

"Kakva nevolja?"

"Tamo neće imati velike šanse. Narod koji živi prijeko nema vatreno oružje, no i najslabija magija može mu se suprotstaviti, ali ljudi su opravdano praznovjerni pa mu neće biti teško pridobiti ih. Želiš li ići za njim?"

"Ne znam, je li potrebno?"

"Je. Sada ja tebe molim da mi učiniš uslugu - idi i zaustavi ga. On ni u kojem slučaju ne smije doći u posjed izvora svih moći. Hoćeš li?"

"Pa, kad me već moliš..."

"Dobro, a sad slušaj: sam tamo nećeš uspjeti, treba ti netko 'domaći' da te uvede u njihov svijet. Preporučujem ti da nakon prelaska prvo odeš u grad Saan i tamo pronađeš ratnika Spaada, a zatim skreni na planinu Doomm i pronađi čarobnjaka Plazxa. Oni su upućeni u sve i svašta i jedini su u stanju pomoći ti. Poznajem ih još od mladenačkih dana i mogu ti samo reći da im vjeruješ kao što vjeruješ meni, ili samome sebi."

Obzirom da Billy ne vjeruje nikome, a najmanje sebi, razmislio je o starčevim riječima, a zatim mu rekao:

"Hoće li ta dvojica htjeti ići sa mnom?"

"Da, samo im pokaži ovo."

To govoreći starac izvadi bodež oko 30 cm dug, optočen draguljima na dršci i futrolici. Billy odoka zaključa da je vrijedan kao sva do sada napravljena Ferrari-vozila i kompletna tvrtka zajedno.

"A sada idi. Budućnost svemira bi mogla ovisiti o tebi."

"Što ne volim kad mi to kažu...", prostenja Billy i uputi se prema izlazu iz pećine. U Ferrariu je za to vrijeme Leia čekala završni ispis karte na printeru. Naime, snimanje karte na disk brodskog kompjutera izvršavalo se automatski tokom kopiranja, pa je stoga Billy bez pogovora predao Hanu i kopije.

"Gotovo!", reče Leia i Billy upali motore. Cilj: dimenzijski prolaz.

XI
- Ni magija nije što je nekad bila ! -

Houdini

"Sad pravo, pa na drugom križanju desno i onda pravo do kraja.", reče Leia gledajući na kartu, a Billy u tom smjeru potjera Ferraria. Nalazili su se u galaksiji XXaannttooss, posljednjoj u svemiru. Nakon pola sata vožnje ugledali su znak:

+-----+
- OPREZ ! -
- -
- KRAJ SVEMIRA -
+-----+
- CALL -
- 13-DF56-U5T8 -
- --HOT LINE-- -
+-----+

Ovdje Billy ukoči. Leia nakon nekog vremena postavi pitanje:

"A što sad?"

"Ništa. Čekamo još 25 minuta i onda se otvara prolaz, idemo prijeko i dalje budemo vid?li."

Dvadeset i treća minuta je bila na isteku kada se odjednom iza njih stvori Jaguar sa Hanom na mjestu vozača. Odjeknuo je pucanj laserskog topa i Ferrari se trznu pogođen u zadnji brisač, da bi se našli u velikoj jurnjavi. Čas je Ferrari ganjao Jaguara pucajući, čas je Jaguar ganjao Ferraria. Borba je trajala cij elu minutu prije nego što se na mjestu granice svemira nije stvorila rupa nastala energetskim pražnjenjem i tri skutera nisu izišla iz rupe. Jaguar se zaletio i do pola ušao u rupu kada je Billy uspio dva puta opucati LBDM-om (laserskim bacačem debelog mlaza). Jedan hitac je bio uspješan, dok je drugi odletio kroz dimenzioni prolaz. Ferrari je tada punom brzinom pošao za Jaguarom i u zadnji tren (pred zatvaranje prolaza) izišao iz svemira.

XII
- Zemlja meda i mlijeka ! -

Pčele i krave

"Krupica, zelje i pohani nektar! Zabatak skočimiša i podlaktica lignjinog desnog donjeg kutnjaka! Ko šta voli nek' izvoli!", glas se čuo sa štanda robe na veliko i malo u središtu pijace. Ferrari je baš u trenutku izgovaranja tih riječi iskočio kroz dimenzionalni prolaz i udario koliko je dug i širok po zemlji prevrnuvši se par puta. Ovo prevrtanje izazove negodovanje nekolicine prodavača koji su se tamo zatekli, no ne izazove ve ću pomutnju. Kada se vozilo napokon smirilo Billy i Leia se nekako izvukoše van provjeravajući jesu li im sve kosti tamo gdje bi trebale biti.

"Jesmo li prešli?"

"A što ti misliš? Pa pogledaj!"

Leia se osvrne i ugleda ljude obučene u kože, naoružane bodežima i pokojeg bradonju s mačem. Po izgledu okoline zaključi da se nalaze na tržnici.

"Da, mislim da smo prešli."

Nakon pregleda svih dijelova tijela (hmmm) Billy i Leia se upute do prvog prodavača. Razmišljajući malo o svemu, kao slučajno primjete da se taj prodavač sa svojim štandom nalazi u nekoj povelikoj rupi (brat bratu 200 m dubokoj i 700 m širokoj).

"Oprostite, možete li nam pomoći?"

"Što?", rekao je prodavač na jeziku potpuno nepoznatom Billyu i Lei.

"Sranje, tip nas ne razumije!! Nakon svega - oni nas ne razumiju!" i Billy poče komunicirati rukama na što tip poče nešto mumljati i izvuče dvije naprave veličine zrna kukuruza i utakne im u uši.

"Što ste ono rekli?"

"Pa vi nas razumijete?"

"Da, stavio sam vam prevodioce u uši. Poklon od mog starog prijatelja čarobnjaka Pagginja. On se bavi tom nekom... elektronikom, no po meni je to najobičnija glupost. Nego što trebate?"

"Gdje se nalazimo?"

"Na pijaci podno gore Doomma. Tu je pijaca, na vrhu planine je čarobnjački samostan, desno je birtija za čarobnjake, lijevo je cesta za Saan. Saan je 14 km odavde."

"A recite mi poznajete li kojeg čarobnjaka? Plazxa?"

"Starog Plazxa? Pa nisam ga već dugo vidio, no njegov učenik je sigurno u birtiji. Potražite ga."

"Još samo nešto", ovaj put pitanje postavi Leia, "kako to da ste vi u ovoj rupetini, a ostatak tržnice se nalazi gore?"

"Ah, pa ovo je zapravo do nedavno bilo u razini gornjeg dijela i tu se nalazio štand sa igračkama, platnom i napitcima, ali je prije vašeg dolaska kroz dimenziona vrata prošla velika zraka svjetlosti i spalila i trgovca i štand i sve skupa. Bio je to moj trenutak, jer je baš ovo mjesto bilo najbolje na tržnici."

Nakon ovoga Billyja je obuzelo jako crvenilo i posramljeno je nešto promrmljao, a zatim su se on i Leia udaljili.

"Kud' sad?"

"Do te birtije. Siguran sam da bi tamo trebali pronaći bar nešto korisno."

Birtija "Birtija" bila je kao i svaka druga birtija - imala je bar, stolice, stolove, krčmara. Bila je dosadna i smrdljiva. Ulaz je bio poput ulaza u saloon u nekom jeftinom western-filmu, sa vratima "na guranac", a odmah sa vrata mogao se lijevo vidjeti šank krcat kri glama punim neke pjenaste tekućine žućkaste boje, piće kakvo Billy još nije probao. Desno od vrata nalazilo se nekoliko stolova i stolica, a sasvim desno, uza zid, dva tipa u smeđim haljama svezanim konopcem radila su čudne stvari - mrmljanjem nekakvih čarolija upravljali su strelicama pikada. Billy priđe krčmaru i zatraži piće. Krčmar mu donese isto piće kao i ostalima, a Billy započne razgovor.

"Znate, ja sam novi ovdje i želio bih da me uputite kako da pronađem čarobnjaka Plazxa."

"Plazxa, onog starog? Pa nisam ga već godinama vidio, ali onaj mladi, tamo do prozora, njegov je učenik. On vas može uputiti."

"Hvala, prijatelju."

Dok je Billy vodio razgovor Leia je zadivljeno promatrala igru pikada i sjela do igrača. Billy je to smatrao dobrim znakom jer nije volio kad mu se ženske petljaju u posao, pa se smireno uputio do stola kraj prozora. Postavivši kriglu na stol učtivo upita smije li sjesti. Mladić, po haljama mu se vidjelo da je čarobnjak, samo mahne glavom i nastavi nešto pisati na papir.

"Oprostite, rekli su mi da se vama obratim. Znate li čarobnjaka Plazxa?"

"Da, bio sam njegov učenik."

"A gdje je on sada?"

"Na groblju."

"U posjeti?"

"Ne, za stalno. 3 grob sa zapadne strane prije podne."

"Prije podne?"

"Da, znate mi imamo dva sunca, jedno izlazi prije podne s jedne, a drugo poslije podne sa druge strane pa tako ovisno o periodu dana određujemo strane svijeta. Znae, sunce uvijek izlazi na istoku. Kada zađe drugo sunce, imamo oko 12 sati noći."

"Heh, dobro. A kako se vi zovete?"

"Zoo."

"Zoo?"

"Yeah."

"Kakvo je to ime 'Zoo'?"

"Ime mi je Yeah, a prezime Zoo. No zovite me Zoo, uvijek se spetljam kada me zovu 'Yeah'."

"Dobro, možete li mi vi pomoći?"

"U čemu?"

"Starac Flap preporučio mi je Plazxa kao čarobnjaka koji će ići samnom, a Plazx je mrtav, stoga želite li vi biti čarobnjak koji će mi se pridružiti?"

"Ali ja sam tek čarobnjak drugog zena. Kako vam ja mogu pomoći?"

"Drugog zena?"

"Da, ja znam samo 5 čarolija. Plazx je bio čarobnjak 1999. zena, i samo jedna čarolija je trebala da postane rekorder u ovom dijelu zemlje."

"I 5 je više nego ništa. Hoćete li?"

"A što trebamo obaviti?"

"Pronaći medaljon Zaada i ključ Broogha, a zatim ih pohraniti na sigurno ili čak i iskoristiti, vidjeti ćemo."

"Medaljon Zaada i ključ Broogha? Samo malo, hoćete reći da su te dvije stvari ponovno ovdje?"

"Da. Donio ih je neki tip iz mog svijeta, znanog kao svemir. Tip hoće osloboditi izvor svih moći."

"Narode! Neki moron je vratio medaljon Zaada i ključ Broogha ovamo!"

Na ovaj krik svi čarobnjaci su ušutili i trenutak stajali kao kipovi, da bi u sljedećem trenutku nestali brzinom munje.

"Ta gdje su svi nestali?"

"Otišli su se sakriti pod 'kamen djevičanske pravde'."

"Zašto?"

"Po legendi koju mi je rekao Plazx, ako se oslobodi izvor svih moći, tko god od čarobnjaka se ne nalazi pod 'kamenom djevičanske pravde' biti će izložen kušnji. A u današnja vremena rijetko koji čarobnjak želi na kušnju. Teško mi je za priznati, ali svi mlađi su malo ... zahrđali, a stariji nemaju živaca za prepucavanje s demonima."

"Želiš li ti meni pomoći?"

"Ako bi želio Plazx, pomoći ću ti."

"Siguran sam da bi on to htio. Donosim mu ovo da ga uvjerim."

Billy izvuče bodež i preda ga Zoou, a ovaj ga primi sa vidnim iznenađenjem.

"Da, isti takav pokazao nam je učitelj. Rekao je da će jednom doći ili ratnik imenom Spaad ili tip sumnjivog porijekla imenom Flap. Ako oni dođu prepoznat ćemo ih po ovim bodežima i moramo im pomoći. Ali samo ako imaju bodeže! Dobro, idem s tobom."

"E, sad da ti kažem da s nama ide i ona ženska kod pikada."

"Svetoga mu Praxitena! Žensko?"

"Da, Leia Dee. Zovi je Leia."

Zoo tada počne spremati bilježnicu i olovku u mali ruksak. Bilježnica je bila ukrašena nekim znakovima, pa ga Billy upita što se tu nalazi.

"Početak mog kriminalističkog romana."

"Ti pišeš? Kriminalističke romane?"

"Da. I dobar sam u tome. Evo pogledaj."

Billy uze bilježnicu i otvori prvu stranicu. Bila je ispisana do sredine. On zbunjeno pogleda Zoa, na što ovaj samo promrmlja da je tek počeo, ali da se ipak može pročitati i sam početak, koji je izgledao ovako:

"Dxay je smeteno hodao mostom prema gradu, još uvijek misleći na Joyallanu, tek sad shvativši da je Foz lagao kada je rekao kako je Gooz ukrao lepinju Lopexu, pa time omogućio da Kliim kaže Roydu da je Ruun rekao Hligenhaftu kako Brju ide opljačkati Oziigha preko Sdrummova računa u banci koji je otvoren na inicijativu Sroddanove majke koja je Policceu predala kupusnu tortu ukrašenu marelicama, htjedoći time zavarati strica Eppea, kome je tada bilo 43 i pol' godine do mogućnosti uvjetnog izlaska iz zatvora i slavljenja 27 rođendana Mrreya, čiji kum je bio desna ruka Oppattu koji je već dvije godine u Vppolu, kod Iidovog ujaka Zeddy, čovjeka čiji nećak ima mljekaru u Koppenu i koji je zapravo kriv što je Lopexova lepinja bila preslana, započinjujući tako sva ta zbivanja koja je zaustavio sam Jiinng svjedočivši na sudu u Yangov u korist, mada ni Ruphus nije nešto jako bio kriv za Ghadovu smrt pomažući Leyu da ga probije Tyronovim mačem. To mislivši Dxay prijeđe most i krene prema zalasku drugog sunca."

XIII
- Ljudi vladaju pomoću noža i mača, makar ostali bez gaća. -

Konan

"Da, tvoja književnost ima nešto u sebi, nešto ... e upravo to nešto." prostenja napokon Billy hodajući pokraj Zooa i tražeći pomoć od Leie. Ferrari je bio sklonjen na sigurno i oni su već pola sata putovali prema Saanu, gradu gdje trebaju pronaći ratnika Spaada. Put se sastojao iz, što bi rekli, kozje staze i nešto malo šumskog pejzaža optočenog sjajem drugog sunca. Leia je osjećala um or hodajući u gradskim cipelicama s visokim petama, pa je visoke pete jednostavno otkinula, a Billy je put primao sasvim normalno (ako se izuzme to što se moralo hodati). Grad se mogao nazirati već nakon sat vremena hoda, pa su putnici sastavili plan rad a: Billy će otići u kupovinu oružja, a Leia i Zoo u nabavku hrane. Nakon toga otići će zajedno potražiti Spaada. Trgovina oružja bila je par milijuna godina iza Billyevog vremena, ali se on odlučio sam snaći kako zna i umije. Odmah sa vrata s vaki eventualni kupac imao je priliku vidjeti svega i svačega: mačeva, bodeža, noževa, samostrela, dugih lukova, buzdovana i strijela.

"Dobar dan, izvolite."

"Bar dan, trebao bih oružja za tri do četiri čovjeka. Obzirom da se ne razumijem naročito u oružje, što mi možete preporučiti?"

"Preporučiti? Pa svakako! Evo naprimjer ovaj mač - pripadao je nećaku kralja Zaada, evo pogledajte rubin na dršci."

"Rubin je lažan. Pokažite mi nešto drugo."

"Hmm, evo ovaj mač. Rađen je za visoke ljude, dvosjekla oštrica, najbolji materijal..."

"Najbolji materijal? Pa rađeno je od običnog cinka! To bi puklo još dok ga nosim. A oštrica je dvosjekla ako mislite da sječete bar dva dana drugom stranom. No, ima li što bolje?"

"A ovo ubojito čudo? Rađen je za jednog čarobnjaka, no ovaj nije nikada došao po robu. I čarolije su bačene na njega!"

"Kakve?"

"Pa znate one gluposti... neranjivost i slično."

"Djeluje kao dobra stvar... dajte ga. Uz to uzimam i o naj laki samostrel i 15 strelica, buzdovan i bodež."

"Izvršno gospodine! Dobar izbor. Plaćate li gotovinom ili robom?"

"Koliko?"

"120 zlatnika."

"Uh, pa nemam toliko. Može li ovako: ja ću vama dati ovu kutijicu."

Billy izva di iz džepa revolver koji je oduzeo Yallowancu i pogleda brojač - još dva metka.

"Koji će mi to vrag. Pa djeluje bezvrijedno."

"Gledaj."

Billy uperi revolver u stelažu sa svakakvim oružjem i opali. Metak izleti i doslovno prepolovi cinčani mač.

"Može?"

"Dobro, uzimam. A kako se to zove?"

"Revolver."

"Mogu li i ja pokušati?"

"Svakako. Evo."

Prodavač uperi revolver u vrata i opali. S druge strane vrata začuje se krik i udarac tijela o zemlju, a prodavač zadivljeno pogleda revolver i zadovoljno kimne glavom. Billy pokupi kupljene stvari i iziđe van, a zatim se žurno uputi prema mjestu sastanka.

Za to vrijeme Zoo i Leia su otišli u nabavku hrane i završili u prodavaonici špeceraja n a veliko i malo. Prodavač je stajao iza pulta na kome su se nalazile razne prerađevine životinja i biljaka o kojima Leia nije čula, ali je pokazivala veliku želju za učenjem. Zoo kritički pogleda robu i odluči se za neku čudnu hrpicu mesa na samom kraju pulta.

"5 kg ovoga."

"A što je to?", upita Leia.

"Dobra stvar, Ghaaova crijeva. To ti je veliki gušter koji se inače hrani otrovnim bršljanima, pa umre od otrovanja. Inače prava poslastica u čarobnjačkom hramu."

"Ugh! Pa nema li ništa drugo za nabaviti?"

"Kako ne bi bilo. Može i par kg glasnica dvoglavih nojeva, izmetni trakt sedmogrbe deve, koji kg mišjih repova ..."

"Dobro, mislim da će crijeva biti dobra."

"Da. Ali prije pripreme obavezno ih očisti od ostataka otrovnog bršljana. Da ne prođemo kao Ghaa."

"3 zlatnika.", zatraži prodavač i Zoo bez pogovora plati, a zatim se i njih dvoje upute prema mjestu sastanka.

Mjesto sastanka je bila birtija "Kod veselih curica i pečenih purica", mjesto gdje bi Spaad trebao češće zalaziti po pričanjima Plazxa. Zoo je bio siguran da je njegov učitelj spominjao ovo mjesto kada je pričao o svom prvom susretu sa Spaadom, mada nije više ništa drugo rekao. Bio je prilično povučen kada su Spaad i Flap bili u pitanju. Gostionica je bila slična birtiji "Birtija", ali malo veća i ovdje se pikado igrao pomoću ruku, a ne čarolija. Tipovi koji su se nalazili u unutrašnjosti gostionice odavali su sumnjivu prošlost, št o izgledima serijskih ubojica, što oružjem kojeg su imali na pretek. Svi troje sjedoše za šank i naručiše piće.

"Prijatelju, reci mi znaš li Spaada, ratnika."

"Spaada? Ratnika?? Ha hah ha hah ha hah ha hah!! Normalno da znam, sjedi tamo u kutu. Ratnika, kažeš, ha ha ha ha ha. Ova je dobra!", nastavi krčmar i posluži im piće, a oni pokupivši krigle upute se do stola koji im je krčmar pokazao.

"Oprostite, tražimo Spaada, ratnika. Zna li ga?"

"Fnam li ga, pa normalno da ga fnam. Ja fam Fpaad."

Spaad je djelovao nešto drugačije nego što je Billy sebi ucrtao kao mogućnost, čičica je bio bar 80 godina star, malen, zgrbljen, bez 90% zubala i sa dugom bradom i kosom bijele boje. Obučen kao i svi ratnici u krčmi, kožnim odijelom, objesio je dva puta duži (i teži) mač o opasač i pio neko piće na slamku.

"Tko me treba?"

"Ja sam Billy-Joe, dolazim sa svojom prijateljicom iz dimenzije znane kao svemir. Šalje nas Flap, evo dokaza", i Billy mu pokaže Flapov bodež, "a ovo je Yeah Zoo, učenik pokojnog Plazxa.", na ovo se Zoo lagano nakloni i samo promrmlja "Zovite me Zoo".

"Slušajte, Flap nas je poslao da pronađemo jednog zlikovca iz naše dimenzije i oduzmemo mu medaljon Zaada i prsten Broogha na vrijeme. Tip je krenuo prema spilji izvora svih moći."

"Fta! Medaljon i ključ fu ovdje! Znafi nifmo ufjeli.", reče starac i uhvati se za glavu.

"Uspjeli? U čemu?" upita Leia i nagne se prema starcu.

"Fidite, Flap, Plafx i ja fmo prije mnogo godina pronašli ta dva predmeta i odlučili ih fakriti. Tako da ih više nitko nije u ftađu ifkorifititi. U nafe vrijeme to je pokufao Kal, opaki farobnjak,

no fprijefili smo ga na vrijeme. Fak je i dofao do fpilje! Dok fam fe ja tabao fa njegovim ljudima, a Plafx prepufavao f njim farolijama, Flap je pokupio predmete i otifao u fvoju dimenfiju, po dogovoru, da bi fakrio te ftvari. Kal je bio uniften, a predmeti ifgubljeni fa ovaj fvijet. Do fad."

"Ho ćete li nam pomoći? Flap vas moli da idete s nama."

"Ftar fam vam ja fa to. A i maf me vife ne flufa. Nifam vam od korifti taki."

"Ali molimo vas. Vi ste nam potrebni."

"Onda dobro."

Sada je kompletna družina bila sastavljena. Trebalo je sada podijeliti oružje. Billy je sebi uzeo mač, Zoou uvalio buzdovan, a Lei samostrel (kada je vidio njenu diplomu sa saveznog natjecanja u streljaštvu). Spaad je imao svoj king-size mač. U gostionici su prenočili, a slijedeće jutro krenu li prema spilji izvora svih moći.

XIV

- I družina bi sastavljena... -

J.R.R. Tolkien

Šuma. Pojam koji obuhvaća veliku količinu drveća, životinja i razne gamadi što plazi, leti i lijepi se na došljake. Takav opis Billy je dugo gradio u svojoj glavi, tako dugo da mu je već bilo i žao tvrditi da se takav način mišljenja uopće ne podudara sa stvarnim stanjem. Šuma je, naime, pojam koji obuhvaća sve vrs te razne gamadi što plazi, leti i lijepi se na došljake, a sve ostalo dolazi po potrebi kao kamuflaža. Družina, kojoj je postao vođa, djelila je donekle njegovo mišljenje. Naročito Spaad, kojemu su zbog pomanjkanja zubi i glasnog disanja na usta ule tale svakojake bube i nadraživale ga na kašalj.

"Kol'ko još starino, umoran sam."

"Glupi farobnjafe, fta ti miflif da fam ja ftar?! Ja fa fvojih 83 godine, pa koliko je imao Plafx prije neg' fto je umro?"

"Dobro djede, nećemo mrtve vrijeđati! Dobro, Plazx je imao 147 godine, ali on je bio čarobnjak. Mogao si je produžiti život neko vrijeme."

"Da, pa da tebe, benu jednu, naufi nekim farolijama od kojih nikad korifti!"

"To je laž, naučio me je korisnim stvarima!"

"Naprimjer, fta korifno?"

"Pa, ovaj", tu Zoo malo zastane i počese se iza uha kao što to uvijek čini kad je zbunjen, "naučio me je kako se priziva duh iz ljubičastog graška."

"Fega?! Ljubifaftog grafka! Pa otkud' nam ljubifafti grafak? A i fto fe nam duh iz ljubifaftog grafka?"

"Pa duh iz ljubičastog graška pravi ljubičasti grašak iz zelenog. No naučio sam i odbojnu čaroliju. U slučaju da me netko gađa s nečim..."

"Mora se prifnati da je to farolija na fvom mjeftu. Bar nefto korifno."

"... ali se nisam u stanju sjetiti druge rečenice."

"O tukaf!"

"TIŠINA VEĆ JEDNARED!!"

"OK, Billy."

"Mofe, Billy."

Cijelim putem svađa između čarobnjaka Zooa i ratnika Spaada bila je na nivou. Bez psovki (bar ne onih što se odnose na bogove i demone), ali prilično na svome mjestu. Billy ih je povremeno prekidao, recimo kao sad kada je čuo ravnomjerne udarce u daljini, ono što mi nazivamo topot kopita.

"Netko ide."

"Iz kojeg smijera?", upitala je L eia i skinula samostrel prebačen jakom strunom preko leđa.

"Tamo, sa istoka."

"Misliš zapada, prošlo je podne."

"Dobro Zoo, sa zapada, nama lijevo."

Šuma je, kao što znate puna grmlja. Tu pogodnost iskoristila je i ova četveročlana družina, pa su se svi posakrivali iza većih grmova. Dobro, gotovo svi, Zoo je iskoristio treću čaroliju iz svog peteročlanog opusa i pretvorio se u drvo. Konjanici su se brzo približili, dajući družini tek toliko vremena da izvade i pripreme oružje.

"Hej, Boudinne, gle - neki tip se pretvorio u drvo!"

"Jah, Soudinne, zaista se netko pretvorio u drvo!"

Ovo izustivši dva jahača se odvališe ceriti iz "dubine duše", a posramljeni Zoo skine čaroliju.

"Jel' deder tipu, jesil vid io nekog tipa čudno obučenog, zalizanog i u pratnji je neke koma koke? Došlo je iz svemira."

"Molim?"

Sada se drugi jahač, Boudinn, umiješa u razgovor:

"Pita te jesi li vidio nekog tipa u čudnoj odjeći, visokog, zalizanog, u pratnji neke ženske osobe. Došljaci iz svemira."

"Pa da, tu su u grmlju. Znaate, došli su sa mnom."

Billy osjeti jak štrecaj u kičmi, poput onoga što je osjetio kada ga je Han dao uhititi, a onda on i Leia iziđu na čistinu. Pratio ih je Spaad, vukući mač po zemlji.

"Mene tražite. Što hoćete?"

"Znači ti si taj što priziva demone! Možda si i sam demon!"

"Molim?"

Na molidbeni upit izušćen iz Billyevih usta, proslijedilo je vađenje mačeva Boudinna i Soudinna, a zatim odgovor na ranije postavljenu molbu:

"Sreli smo nekog tipa, dva dana odavde, u nekoj čudnoj nagorenoj kutiji. Rekao je da ćemo kretajući se u ovom smjeru naletjeti na zlođuha koji priziva demone."

"Baš to je rekao?"

"Ne, rekao je, citiram, da ćemo kretajući se u ovom smjeru naletjeti na nekoga sličnog njemu, čovjeka iz svemira koji 'prdi u kinu'."

"Prdi u kinu?"

"Da, i još je rekao da ta osoba 'djeluje kao debil', no mi smo odmah ta dva pojma povezali i ustanovili da ti prizivaš demone!"

"Mda. Pa ja zapravo tražim tog tipa jer on ide osloboditi demona."

"Lažeš! Upozorio nas je onaj dobroćudni čovo' da ćeš to reći! Sad se brani demone!"

Soudinn krenu mačem na Billya, no u čelo ga udari strijela ispaljena iz Leinog samostrela.

Strijela je zapravo bila upućena Boudinnu, ali je on izrekao čaroliju odbijanja (koju je pokupio Bog zna gdje), i strijela se odbila prema Zoou, koji je isto tako izrekao čaroliju odbijanja (izazovno se cereći Spaadu u namjeri da dok aže kako se sjetio druge rečenice), a strijela se odbivši od njega sjuri u Soudinnovu ćelu. Spaad je za to vrijeme pokušavao podignuti mač na Boudinna, no jedino što je uspio bilo je prizivanje reume i išijasa, pa se ubogi čičica našao na zemlji previjajući se od bolova. Zoo mu je odmah priskočio u pomoć izgovarajući četvrtu od svojih čarolija, za iscjeljivanje od trakavice (to je bila jedina medicinska čarolija koju je znao, pa se nadao uspjehu). Za to vrijeme Boudinn i Billy su započeli mačevalački duel koji bi Mladen Delić komentirao otprilike ovako:

"Boudinn napada sa lijevog krila, no tu ga čeka danas izvrsni mač od čistog čelika, začaran čarolijom pobjede. Boudinn se ne predaje već napada sada sa desne strane, ali ne! Ne, ne ljudi moji, pa zar je to moguće! Danas je obrana fantastična! Jednostavno neprobojna za Boudinnove napadače. Ali sada je Billy u napadu! Haj'mo Billy, moraš uspjeti, napad je sa lijevog krila, uh, odbijen je, a sada ubačeno po sredini i GOOOL! Billy vodi jedan prema nula! Ljudi moji pa zar je to moguće! Ne Boudinne, nema više vremena, nema više vremena. Izgubio si, moj Boudinne!"

Boudinnovo tijelo još sekundicu se koprčalo, da bi se nakon toga beživotno skljkalo na zemlju. Billy izvuče mač iz rane na grudima (Boudinnovim), obriše ga i spremi u futrolu. Lagani osvrt na bojištu dao mu je do znanja da su gubitci minimalni (Spaad se još uvijek previjao, sada ne samo od reume i išijasa, već i od bolova u crijevima. Proklinjao je Zooa, no nije nam jasno zašto.)

"Leia, jesi dobro?"

"Da, znaš ovo mi je prvi mrtvac."

"Huh, i meni je bilo gadno kada sam imao prvu žrtvu. Bacio sam tipa u grotlo vulkana."

"I osjećao si se ovako kao ja?"

"Ne. Bježao sam od užarene lave."

Leia ga je pogledala i nasmiješila se. Ima nešto u tom Billyu, mislila je, nije on glup kao što izgleda. Normalno, u slučaju da se šalio, u što je sumnjala.

"Dobro, sada kada je i ovo gotovo, možemo li saznati kuda idemo?", upitao je Billy, gledajući prvenstveno Spaada.

"Fvakako, treba ifi na fjever. Tamo fe nalafi najvefa planina ove dimenfije, planina koja fkriva ifvor fvih mofi - planina Foou."

"Zoou?"

"Ne, Foou."

"Čoou?"

"Ma ne - Foou!"

"Soou?"

"FOOU!!!"

"Šoou?"

"Budale blefave - Foou!!!"

"Foou??"

"MA DA - FOOU!!!! KONAFNO!!!"

"Glupa li naziva za brdo.", reče Zoo i uputi se za družinom prema sjeveru.

Mrak je padao satima, što je bilo potpu no uobičajena radnja. Sunce je zalazilo (ono drugo), i to je bila uobičajena radnja. Četvoro ljudi je spavalo u velikom štandu za prodaju kupusa usred šume - to nije bilo nimalo uobičajeno.

"Zar sam ja kriv što je peta čarolija, koju me je onaj stari majmun naučio, čarolija za pravljenje štandova za prodaju kupusa!", drečao je u svoju obranu Zoo, čije dobro djelo se nije toliko cijeno kod njegovih prijatelja. Bar ne do kiše koja je počela i trajala ni ne pomišljajući da će se četiri tragača pokvasiti do gole kože (naime Zoo nije izgovorio čaroliju posve točno - greška u naglasku i nema krova u cijelosti). Billy je trenutak predaha, zapravo par sati, iskoristio na najbolji mogući način - spavajući, dok je Leia sjedila naslonjena na njega i promatrala fotografiju čovjeka od svojih 22 godine.

"Gledaf flikicu? Tko ti je to, defko?"

"Ne, brat."

"A gdje je on, zašto nije s tobom?"

"Mrtav je. Ubio ga je tip kojeg jurimo - Han Battinowski."

"Onaj fa medaljonom i kljufem?"

"Da."

"Spaad, što se radi kad ga uhvatimo? Plazx mi nikada nije rekao kako da vam pomognem, samo da idem s vama."

"Vef fef ti fnati. Vidjeti fef vef. Figuran fam da ti je Plafx rekao dofoljno."

"Ali sve moje čarolije su beskorisne u našoj potrazi. A zapravo i idem s vama jer je to bila posljednja učiteljeva želja, obzirom da vam za sada samo smetam, mogao bih i otići."

"Otifi? Pa trebamo te. Nesmijef naf napuftiti!"

"Možda je tako najbolje."

"Ne, Zoo, zaista nam trebaš, kako ćeš reći Billyu da ideš, kako si uopće mogao nama tako nešto reći u trenucima kada si svima potreban."

"Zašto? Do sada sam samo stvarao probleme - evo uzmi ona dva tipa koji su me prepoznali nakon čarolije. Skoro smo svi poginuli zbog mene."

"Ali ufkoro femo fe boriti protiv magije - to je tvoje područje! Famo ti fe mofef boriti protiv magije!"

"Kakve magije, Spaad? Pa koliko znam jurimo nekog tipa iz svemira, koji o magiji nema pojma! A i ako otkrije izvor svih moći ja neznam kako da mu se suprotstavim. Ako je to uopće moguće."

"Kiša prestaje. Da probudim Billya?"

"No, gdje fi ufatila tog tipa? Dobar je - rofeni vofa, pravi lider."

"On je posljednja žrtva onoga kojeg jurimo. Osveta je, mislim, glavni razlog što je samnom."

"Da, tip je dobar. Samo da ne izgleda kao stopostotni šmokljan."

Nisu probudili Billya. Zapravo i sami su, kroz razgovor utonuli u san.

XV
- Imam te gade...! -

papa Ivan Pavao II

Jutro je najavljeno podizanjem prvog sunca i najavljivalo je uspješan dan. Do slijedećeg trenutka:

"Gdje je Zoo! Kud' je zbris'o??"

"Pa rekao je da ide, nagovarali smo ga da ostane i jednostavno poslije zaspali."

"Fuper!"

Baš u tom trenutku iz šume su izletili tipovi naoružani do zuba i zamolili tročlano društvo na predaju. Billy je primjetio da nemaju oružje i još jednom prokleo Zooa (ovaj put zbog krađe oružja). Predaja je bila uspostavljena i njih troje završe u rukama sedmorice gadnih faca. Nakon sat-dva hoda zaustavili su se na jednom proplanku i tu vođa napadača naredi predah.

"Koji je od vas Billy?"

"Ja."

"Šalje ti pozdrave jedan stari prijatelj. Han."

"Ah, i vi poznajete gnjidu."

"Gnjidu? Pa platio nam je da vas zarobimo! A zatim i likvidiramo. On poručuje da ga od cilja dijeli samo dva dana. Rekao je da ti znaš o čemu govori."

"Fhit.", prozbori Spaad, a onda se dogodi nešto čudno - začuje se glas:

"Kupu s, kupus! Kiseli, ribani, prijesni, prljavi, čisti, kupusov sok, kupusovo mlijeko, kupusove iznutrice! Navali narode!"

U taj čas se iz ničega pred zabezeknutim ljudima pojavio štand za prodaju kupusa, a za pultom je stajalo drvo koje govori. Sedmorica napadača su neko vrijeme čudno gledala, a zatim je vođa prišao štandu:

"Ti si drvo koje govori?"

"Yup. Kupus, kupus...."

"Samo malo, pa drveće ne govori."

"Ja govorim. Kiseli, ribani..."

Za to vrijeme Billy i njegova ekipa prepoznali su Zooa (pogodite po čemu). Billy se par puta pomakne iskorištavajući zbunjenost sedmorice agresora. Namjestivši se povoljno, počeo zubima skidati užu kojim je Leia bila vezana. Nekoliko sekundi kasnije Leia je bila slobodna, jer se izgleda užu ni nije moralo gristi, već se samo trebalo povući (bilo je vezano leptir-čvorom). Nekoliko sekundi kasnije svi su bili slobodni i gledali kako sedam tikvana pregledava kupus. U tom trenutku drvo opali šefa bande bez uzdovanom po glavi tako jako da se čovo našao na zemlji bez i jedne riječi. Nakon toga čarolije nestane i Zoo baci svojoj družini oružje. Borba je bila kratka zbog faktora iznenađenja, ali vam je nećemo komentirati jer je Mladen Delić u mirovini. Uglavnom, naši su pobijedili.

"Miflio fam da fi utek'o! Pa gdje fi do fad?!"

"Mislio sam zbrisati, zapravo razmišljao sam cijelu noć o tome, ali su me ovi tipovi uznemirili - začuo sam nešto i sakrio se, kad pogledam ti ja, a ono nastala rupa u zraku i jedan iziđe van. Virio tip i pecao, prebrojao vas, a onda nestao na isti način. Odmah sam se sjetio čarolije koju mi je Plazx jednom pokazao, ali nikada me nije naučio njoj. Rekao je da je još uvijek predugačka za mene. Znao sam da će vas tipovi zarobiti, pa sam jednostavno klisnuo s oružjem da vam pomognem u pravi trenutak."

"Znafi, imali fu farobnjaka fa fobom. Fhit."

"Ne, jedan od njih je bio čarobnjak, ta čarolija se nemože raditi na daljinu."

"A ko je jedan od njih čarobnjak, trebao te je prepoznati, zar ne?", rekao je Billy zamišljeno.

"Točno."

"Znači da nije ni jedan čarobnjak, a ipak znaju čaroliju."

"Ovaj..., pa tako nekako."

"I, što nam to govori?"

Tišina.

"Št o mislite kako zna čaroliju, a nije čarobnjak. Kako je mogao dugačku čaroliju zapamtiti, a ne kuži se u čarobnjačke izraze i riječi?"

Tišina.

"Pa vjerovatno ju je zapisao!!"

Ha, krikovi odobravanja. Svi su se bacili na posao i uskoro su zaista našli papir sa puno teksta, nerazumljivog svima osim Zoou.

"Hoćeš li moći koristiti čaroliju?"

"Slušaj Billy, pa nisam ja još za tu stvar. To je moćno. Mogli bi završiti u Bog-te-pitaj kojoj dimenziji."

"Hoćeš li?"

"D obro, pokušat ću."

"Nema pokušaja: da ili ne."

"Hoću."

Nakon toga Zoo se baci na proučavanje spisa, a Spaad na glancanje mača. Billy i Leia su sjedili i čekali.

"Spaad, kog' vraga vučeš taj komad čelika? Daj uzmi moj, lakši je bar 15 kg. "

"Pufti, to je fa fad moja ftvar."

"Dobro, kak' hoćeš.", reče Billy i naglo se okrene prema izvoru Zoova krika.

"Imam je! Skužio sam!"

"Super. Daj pali pa idemo."

"Molim?"

"De, reci riječi, postavi koordinate i 'ajmo!"

"A, to. Dobro, evo."

Zoo je mrmljao i mrmljao. Mrmljao i mrmljao... itd. sve dok nisu osjetili lagani drhtaj i našli se u mesnici u Imrijevcima.

"Sranje! Promašio sam!", krikne Zoo i počne ponovno. Tri-četiri puta kasnije Billy i ekipa su se našli pred spiljom izvora svih moći.

"Napokon." prostenja Billy i utrči u spilju. Vrata su bila otvorena i svi zaključiše da je Han već stigao. Malo dublje u spilji (jedno 7 km) ugledaše Hana kako stoji usred velike dvorane okružen blaženom smeđom svjetlošću. Stajao je na brežuljku okružen sa svih strana provalijom. Zapravo gotovo svih strana - naime bio je tu i nekakav puteljak. Han je stajao i lagano rukama prilazio izvoru svih moći - maču gotovo identičnom kao što je Spaadov mač.

"HAN!!!", kriknuo je Billy, ali ga ovaj nije slušao. Prišao je rukama maču, koji je stajao na kamenom postolju, i uzeo ga u ruke. U taj trenutak svjetlost je poplavila cijelu dvoranu - vidjelo se i dno provalije na kojemu se nalazilo 12 kamenih stupova. To je bila Dolina živih stupova, drevno počivalište 12 čarobnjaka.

Han je nakon toga pridigao mač ka svodu i nasmiješio se grohotom. Stravičnim smijehom koji je svima strpao strah u kosti. Svima osim Billyu. I Spaadu. Tada je došao trenutak kojeg su svi priželjkivali - duel.

"Billy, idiote jedan, šta ti tražiš ovdje? Sada. Sada kada si izgubio."

"Ništa još nije izgubljeno!", krikne Billy i trgnu mač iz futrole. Tada Han uperi svoj mač u njega i velika količina energije se izlije prema Billyu. U taj čas Zoo prostenja neku rečenicu i energetski zrak se zaustavi i krene prema dolje. Zoo nije bio svjestan što se dogodilo, a to mu se i na licu moglo pročitati. Energetska zraka oslobodi 2 čarobnjaka, i tada se lančano dogodi mnogo stvari: ta dva slobodna čarobnjaka iskoriste trenutak da vide tko je s njima a tko protiv, no odjednom kao da su to shvatili i počeše se čarolijama prepucavati sa Hanom. Hanov mač je bio prevelik zalogaj za njih, ali im je Zoo (nesvjestan svoje iznenadne moći) pomagao i tako uspio osloboditi svu dvanaesticu. Uto Spaad isuka svoj mač, ali zbog boli u kukovima ne uspije ništa više. Kako je njegov mač čudno svjetlucao Billy ga podigne i s lakoćom zavitla njime. Han odluči uteći na brzinu, vidjevši da nešto nije kako bi trebalo biti, no Billy ga sretne na pola puta i dvoboj započne. Izvor svih moći zatreperi u dodiru sa Spaadovim oružjem i započne nešto uz što bi najbolje išla muzika iz "Ratova zvijezda", scena borbe oca i sina, drugi i treći film.

Nakon mnogobrojnih finti, kontri, padova, pridizanja i svega skupa, dok su mačevi iskrili u svakom sudaru, Leia, Zoo i Spaad su promatrali dvoboj. S njim su sa strane stajali oslobođeni čarobnjaci i jedan lik koji tu nije spadao - stari Flap. Borba je bila krvava, svaka greška se mogla preskupo platiti, pa vjerovatno zato nitko i nije griješio. Na kraju Han parira udarac, izvrši kontru i baš kada je spuštao mač prema Billyu osjeti kako mu džigericu probija nešto hladno, a opet tako usijano. Blesavi pogled prema rani načini mu grimasu na licu i borba završi.

Hanov mač ipak nije pao pokraj Billya, zapravo napravio je solidan rez i Billy jauknu iz punih pluća. Krvi k'o u priči (a priči nikad kraja). Leia se na ovaj krik sjuri u bojišnicu i uhvati Billya.

"Nemoj sada umrijeti! Sada kad je gotovo!"

"Valjda neću. Još nemam namjeru.", izusti Billy prije nesvjestice, a zatim mrak.

XVI

- I kada je sve na svome mjestu, treba proslaviti. -

Asterix & Obelix

Probudivši se iz kome Billy ugleda Leino lice, a odmah zatim svoj Ferrari, a tek onda Zooa, Spaada i Flapa.

"Kako..., gdje sam?"

"Na sigurnom.", reče Leia nježno i pogladi ga po kosi, "vidi što je Flap dovukao za sobom."

"Ferrari. Kako si ga popravio?"

"Nisam ja", reče Flap, "to je ova čarobnjačina Zoo sredio. Kao i tebe."

"Zoo? Ali kako je uopće vozilo dospjelo ovdje?"

"Misliš kako smo mi dospjeli do vozila, tu na glavnoj pijaci. Zoo je otvorio dimenzijska vrata i - evo nas."

"Ali Zoo zna samo...."

"5 farolija, je, to fmo i mi miflili, ali ifgleda da ti on treba nefto refi, 'ajde mali."

Zoo se prigne nad Billya. "Vidiš, tokom borbe između tebe i Hana, ono kad je poslao onu energetsku zraku iz mača, začuo sam Plazxov glas. Rekao je "samo se opusti, ja ću dalje", i eto. On je bio u meni i radio što je htio, a poslije se zahvalio svima nama, tebe zaliječio i otišao. Fora je u tome što mi je tutnuo u glavu skoro sve čarolije što je znao prije nego što je otišao, pa sad i ja imam potrebno znanje."

"A mač? Što je s njim?"

"Izvor svih moći ponovno je zaključan. Medaljon i ključ više nisu potrebni, ovaj put zaključan je ovim.", reče Flap i pruži mu zlatnu kopču. Sada ti čuvaš ključ. Pazi na njega bolje nego na išta drugo na svijetu."

"No, kako si se ti našao ovdje Flap? I kakav je zapravo Spaadov mač?"

"Plazx je došao po mene. A Spaadov mač je zapravo Kaaov mač. Ostavio ga je prije kamenovanja."

"Uh, sve je to jako čudno. No dobro, Leia i ja ćemo čuvati kopču. Zajedno. Normalno, ako to ona želi?"

"Bit će mi zadovoljstvo!" reče Leia i zagrlj ga (dalje ne opisujem pusice itd.)

Drugo sunce je izlazilo u trenutku kada su Leia i Flap ušli u Ferrari na nogama, a Billy na nosilu. Pozdravi su bili uobičajeni za to doba godine...."Hvala vam... Spasili ste svijet... Bez vas bi bili robovi jednog luđaka.... Dođite nam opet... Zbogom Billy-Joe, uvijek ćeš nam biti u sjećanju". Sve to Billy je gledao zagrljen s Leiom. Mahnuo je čak. Dva puta. Zoo i Spaad bili su sretni zbog toga, pa su čak i suzu pustili (zapravo više njih, poput Billya i Leie), a zatim je Ferrari uzletio i prošao kroz dimenzijska vrata u svemir.

"Da, finko moj, kad fve završi ovako - ni prevife fretno ni prevife tufno, valja fe napiti!"

"Da, stari moj, valja to proslaviti... u alkoholu."

Za to vrijeme Ferrari je letio svemirskim prostranstvima. Billy i Leia su bili u kapetanovim prostorijama (hmm?), dok je Flap nakon dugo vremena ponovno upravljao svemirskim letalom. Barem do slijedeće pustolovine Billya-Joea. (A kako je krenulo u kap etanovim prostorijama - i žene i potomaka).

EPILOG

Star log, date 214352 . Govori kapetan Jean-Luc Piccard. Enterprise je u izvrsnom stanju. Krećemo se prema planeti Earwick vorpom 8 na putu da prenesemo poruku i... što? Zapovjedniče Data, što se događa?

Ma neki luđaci u... nećete vjerovati... u Ferrariu! Prolaze ispred nas vorpom 142! Kakvi su to manijaci !!!

THE END

Oto Wilhelm:

Civilizacija (ili: povratak na planet čovmuna)

Dana 19. srpnja 1996. The Coca Cola Company je potpuno uprskala stvar. Tog fatalnog dana je u punionice širom svijeta dopremljen ekstrakt za proizvodnju Coca Cole, kao što se radi svakog dana skoro već cijelo stoljeće. Samo, ovog je puta ekstrakt kardinalnom greškom sadržavao izvanredno otrovnu i smrtonosnu supstanciju arsenovodik, u količinama dovoljnim da se istrijebi pola živih bića na planeti. Što se i dogodilo, i to uglavnom ljudima, koji su bili glavni konzumenti tog osvježavajućeg napitka. Stanovništvo Zemlje se preko noći prepolovilo, brižno uzgajani svjetski poredak je pao u vodu, četverima riječima: planetom je zavladao kaos.

Kako bi stvar bila još gora, upravo u to vrijeme je ostvaren prvi, dugo očekivani kontakt s izvanzemalcima. Samo po sebi, to ne bi bilo ništa loše, da se netko nije sjetio ponuditi im par limenki kole, u znak dobrodošlice. Došljaci su s oduševljenjem prihvatili ponuđeno, iskapili limenke, te svi do jednog popadali mrtvi. Jedina svijetla točka tog događaja je bila otkrivanje uzročnika pomora, te se otpočelo s uništavanjem zaliha i djelatnika Coca Cole na sve strane. Jedina tamna (crna) točka tog događaja bila je uvjetovana velikom tehničkom nadmoći i nezaustavljivom željom za osvetom ostatka flotile izvanzemaljaca koji se nalazio u orbiti oko Zemlje. Objavili su bezuvjetan rat Zemljanima, sve do njihova uništenja. Zatim su: fotonskim topovima spržili, nuklearnim projektilima prepržili, te umjetno induciranim zemljotresima preorali veći dio planete, čime su dokusurili gotovo sve one koji su preživjeli Coca Colu. Tjednima kasnije, kada je Zemlja, umjesto plave i zelene, poprimila otužno sivu boju, otišli su dalje u potragu za inteligentnim oblicima života, sa slabom nadom u uspjeh.

Pepsi Cola je cijelim ovim slučajem strahovito dobila na cijeni. Bio joj je to najbolji propagandni pothvat kakav se uopće može zamisliti. Bilo je dovoljno reći samo: ?Pepsi osvježava, ali ne ubija!?, i cijelo tržište bezalkoholnih osvježavajućih napitaka joj je bilo u džepu. Jedini nedostatak takvog razvoja događaja je bila činjenica kako se cijelo tržište doslovce moglo staviti u džep. A ni to nije dugo potrajalo.

Sve u svemu, život kakvoga smo poznavali prestao je postojati. Razbacane neorganizirane i napola mutirane grupice preživjelih imale su slabe šanse za preživljavanje, zbog sveprisutnih posljedica dugotrajnog razaranja nuklearnim i inim projektilima. Oblaci radioaktivne prašine i dima su za dugo, predugo vrijeme zaklonili sunce od malobrojnih preostalih pogleda, polarne kape su se eventualno otopile i poplavile trećinu preostalog kopna, ugasivši pritome brojna naftna polja koja su gorjela godinama. Tektonski nestabilna područja su postala još nestabilnija, radioaktivne kiše su harale, ubijajući svakog tko bi se zatekao bez zaštite.

Nakon nekog vremena i ono malo ljudi što se uspjelo spasiti od bolesti, gladi i potopa, nije imalo šanse oduprijeti se surovosti ledenog doba koje je nastupilo točno stotinu pedeset i tri godine nakon posljednje ispijene limenke kole.

Prolazili su milenijumi u ledenim okovima. Života na planeti više nije bilo, tek pokoja začahurena kolonija virusa u očekivanju boljih dana. Kontinenti su nestajali, a novi se pojavljivali. Zemlja je bila mrtva više od osamdeset tisuća godina (treba dodati ili oduzeti koji tjedan, zbog nepouzdanog brojanja).

No, jednog se dana led tiho počeo topiti. Sunce se sve snažnije i sve češće probijalo kroz sivilo neba. Smrdljivi kemijski elementi su se spajali u još smrdljivije kemijske spojeve. Odnekud su iskočili i prvi mikroorganizmi prokleta žilav i otporan (što je još novo?), život je iznova pronašao način i planeta je opet oživjela.

Ovog puta, a zahvaljujući bogatstvu stečenog iskustva, prvi humanoidi su se pojavili na licu Zemlje za ciglih tri stotine tisuća godina. Još četrdeset i osam tisuća godina bilo je potrebno da dođu do stadija znanja, kulture i odijevanja približno istog onome kojega je prethodna civilizacije posjedovala kada se rodio onaj koji će kasnije postati poznat kao drvodjelja iz Nazaretha.

U to vrijeme vladala je velika religijska dezorijentiranost i zbunjenost, pa se opet odigrao sličan događaj. Samo ovog puta u mjestu koje se nekada davno zvalo Austin, Texas, a sada Svjetozarevo. I nije bio muškarac, već žena, djevojka zapravo. Zvala se Cicolina i po zanimanju je bila, odnosno imala je postati, profesionalna masažerka.

Dakle, novi ljudski rod se gotovo uopće nije razlikovao od starog, osim možda po oku i nosnici viška, te pupku manjka. Sve ostalo je bilo skoro potpuno istovjetno: vatra, točak, pismo, novac, agenti osiguravajućih društava, kazne za pogrešno parkiranje, porezi, ratovi, osvježavajuća bezalkoholna pića i smrt.

Oh, da, kako bi sličnost bila veća, u devetnaestom stoljeću poslije Cicoline, scenom je žario i palio izuzetno popularni narodni pjevač Jo-Nbonj-Ovi. Pjevao je o nesretnim ljubavima, o dalekim planinama doma, lamentirao je o vjeri u Veliki Vibrator (sumnjao je u njegovo postojanje, pa su ga puritanci bojkotirali), te zarađivao hrpe novca pri tome.

I upravo je taj nesretnik bio jedan od neophodnih sastojaka za ponovno uništenje ljudskog roda. Sjećate li se on kolonije virusa? E, pa to je bila kolonija HIVića. Nakon što su jedini uspješno pregrmjeli sve prije opisane nedaće, postali su snažniji, izdržljiviji i smrtonosniji no što je ikada koji virus mogao sanjati. Kombinacija Jo-Nbonj-Ovijeve planetarne popularnosti, njegovog vrlo neurednog seksualnog života i nedavne posjete Pambriji, gdje je pokupio virus, dovela je do globalne pandemije AIDS-a. I to ne one vrste AIDS-a koju su ljudi ranije poznavali, o ne. Nova, poboljšana verzija bolesti je ubijala tri puta brže i sedam puta više od one stare, vremenom pregažene. Nedugo nakon zaraze, izbili su i brojni ratovi između oboljelih i onih koji to tek trebali postati.

I tako se opet, po drugi put u povijesti, čovječanstvo dovelo na sam rub propasti. No, ovoga puta stvar nije bila tako crna, jer ostale životinjske vrste nisu bile pogođene bolešću (osim par zelenih majmuna, ali koga briga za njih), niti je planeta bila previše uništena (ratovi su bili odviše kratki i slatki, a atomskog oružja još nije bilo).

Ljudi su se vratili na razvojnu razinu i tekovine mlađeg metalnog doba, te su tamo i ostali, bez nade (i volje) za napretkom. Čovječanstvo je živjelo u matrijarhatu i žene su smatrane važnijima od muškaraca. Išle su u lov, stvarale dodatnu vrijednost pa na nju plaćale porez, popravljale ono malo strojeva, te upravljale obranom naseobina. Muškarci su korišteni uglavnom za teške fizičke poslove i rasplod. Tako je ljudski rod ipak došao do kakve - takve harmonije.

Sve do pojave čovmuna. Čovmuni su bili rezultat evolucije gorila iz obitelji Gorilla gorilla. Stupanj razvoja dovoljan za sukobljavanje s čovjekom su dosegli nekih sedam stotina godina nakon posljednjeg Jo-Nbonj-Ovijevog fuka. Inteligencijom su podosta zaostajali za ljudima, ali

su zato svi odreda bili preko dva metra visoki i nevjerojatno brzi i spretni u odnosu na svoju težinu koja je premašivala 250 kg. Sišli su s drveća i otpočeli borbu s čovjekom za prevlast na Zemlji. Ljudi su bili potpuno iznenađeni lukavošću i intenzitetom napada, te su ljudske naseobine hrpimice padale u ruke čovmuna. Kada su napokon uspjeli razraditi uspješnu taktiku obrane, bilo je prekasno; čovmuni su ovladali planetom. Preživjeli ljudi, njih svega deseci tisuća, morali su se povući. Otišli su u teško pristupačne planinske predjele, gdje ih čovmuni nisu mogli pronaći (niti su to željeli). Od tada se za njih više nije čulo.

Zemlja je postala planeta čovmuna

Kako su godine prolazile, čovmuni su sve više gubili majmunske i poprimali ljudske osobine. Njihov razvoj je tekao neometano, ukoliko zanemarimo nekoliko manjih obračuna s (u međuvremenu razvijenim) čovpanzama, čovbunima i čovgutanima. Iznova su gradili civilizaciju na ostacima stare, iz koje su crpli sve što su smatrali dobrim, a loše su odbacivali. Najveći zamah su dobili kada su uspjeli ovladati jezikom i pismom, a na temelju zapisa što su preostali od ljudi. Tako je nastala mješavina jezika, nazvana Jusufgh, po njenom tvorcu, najučenijem od čovmuna. Ostali Jusufghovi pronalasci i otkrića bijahu parni stroj za pokretanje drobilica oraha, fenomenalno uspješni ručni otvarač za orahe (težak svega tri i pol kilograma!), te sustav za navodnjavanje plantaža oraha. Jusufgh je bio slavljjen poput sveca među čovmunima.

Organizirani su organi vlasti, po jednostavnom, čvrstom i pravilnom načelu: glavni je onaj koji posjeduje najveću količinu inteligencije, znanja i iskustva. Izbori su se održavali svakih dvadeset i pet godina, što je bio sveti čovmunski broj, a dobiva se dijeljenjem prosječne težine odraslog čovmuna s deset. Neki su zahtijevali ukidanje dijeljenja s desetakom, ali je glavni argument njihovih protivnika bio kako je prosječni životni vijek čovmuna svega šezdest i šest godina. Pobjednik je u pravilu bio onaj koji je posjedovao najveću količinu oraha - dakle Jusufgh. I tako su čovmuni sretno i slobodarski živjeli pod okriljem autokratske monarhije. Sve do jednog kobnog četvrtka. Tog četvrtka bi se historičari i analitičari (da ih je kojim slučajem bilo) dugo prisjećali kao ?četvrtka kada je pukao posljednji orah?.

Za to je bio zaslužan upravo jedan od Jusufghovih pronalazaka. U pitanju je bio preparat za zaštitu orahovih stabala od dudovog svilca. On se, nestankom duda u posljednjem čovmunsko - čovječjem ratu bio prisiljen prekvalificirati na glodanje orahovih stabala. Dudovi svilci su uopće bili najveći izvor nerviranja za čovmunsku vrstu. Uništavali su oko četrdeset posto ukupne proizvodnje tog najmilijeg čovmunskog prehrambenog artikla (nešto poput tartufa za ljude, ali na mnogo višoj razini), koji je bio daleko vrijedniji od zlata, urana i banana zajedno.

Nažalost, pokazalo se kako je Jusufghov preparat bio i više nego uspješan. Toliko uspješan da je ne samo potamnio sve dudove svilce, već i sva orahova stabla odreda. To je bio kraj čovmunске civilizacije, jer oni jednostavno nisu mogli živjeti bez oraha. Nakon što su okrutno utukli Jusufha koji je tvrdio kako mu je sve to podmetnuto, te ga preparirali vlastitim preparatom, izvršili su kolektivno samoubojstvo ritualnim proždiranjem otrovanih oraha.

Dječak za kontrolnom konzolom je rezignirano slegnuo ramenima i duboko uzdahnuo. Pred njim se nalazila hologramska projekcija planete prošarane zelenim i plavim djelovima. Na stolu s njegove lijeve strane nalazila se otvorena šarena kutija s natpisom: Najnoviji doseg kućne zabave! Stvorite planetu i upravljajte njenom sudbinom! Sve Vaše odluke doista se provode! (Nije testirano na laboratorijskim životinjama.) Dječak je dodirnuo gumb i planeta se tiho ugasila.

I bi kraj svijeta.

Nikola Stjelja:

Ponoćni susret

Treperavi film stare žene uništi mir koji je tama stvorila u sobi. Njezina je prilika odavala golemu patnju poslije života provedenog u blagostanju dok su se sobom razlijevale tužne riječi upozorenja.

"Prošlo je mnogo vremena. Ni sama ne znam koliko. Poslije sve te ludnice i bijega u velika podzemna skloništa rijetko tko zna koliko je sati a kamoli koji je datum ili godina. Živimo na rubu egzistencije, jedući ono malo preostale hrane, a ponekad i jedni druge. Djeca nam se rađaju deformirana uslijed radijacije, ali nastavljamo dalje. Danas upotrebljavam ovaj stari snimač, star barem 20 godina, pravo čudo da još uvijek radi, i baterije su slabe", slika na trenutak nestane i sobu nakratko ispuni tama,"ali nema veze, uskoro će doći po mene. Vi koji ćete gledati ovu snimku zapamtite da je svijet kakvog smo poznavali uništio čovjek svojim oružjem, samo rijetki su se spasili. Preživjeli su se sakrili u podzemne bunkere koje je čovjek davno sagradio u slučaju novog rata. Sada provode ništavan život daleko od svjetlosti sunca. Ali uvjerena sam da ćemo jednog dana izaći na površinu i ponovno naseliti ovaj svijet." Stara prilika zastade i stade osluškivati. "Evo ih, dolaze po mene. Uskoro ću sudjelovati u obredu pročišćenja, moje će staro meso pojesti čitava grupa, krug će se zatvoriti..." , slika nestade, u sobi zavlada mrak.

Niska se prilika okrene i iziđe iz sobe u kojoj je do sada mirno iz svojeg naslonjača promatrala stari film. Iziđe na balkon stare palače i stade promatrati vojne trupe u pokretu.

* * *

Kroz zrak se širila neobična treperava skladba ispuštena na mahe iz nekog malog vojničkog aparata čije se porijeklo vuče iz posljednjeg naselja kojeg je Rydallova grupa posjetila. Osjećao se neobični mir dok su se vojnici odmarali u hladovini, skriveni od sunca koje ih je već tjednima neumorno tuklo. Tu idilu svako toliko kvario je zapovjednikov pomoćnik, sa svojim očitavanjima stanja na horizontu.

U predvečerje, poručnik mladenačkog lika iziđe iz glavnog stožera i svojim zvonkim glasom naredi pokret svim jedinicama. Na tu njegovu zapovjed u kampu se ne zbi ništa. Poručnik sačuva prisebnost, zakašlje, uzme zraka u svoja nježna prsa i glasnije ponovi naredbu. I opet ništa, samo vjetar otrgne pokoji list sa stabla i maleni vrabac sletne na tlo ispred njega. Smireni poručnik odnekud izvuče MPS (Megafon za Posebne Slučajeve) i ponovi naredbu. Iz megafona poteče oštri zapovjednički glas utjerujući strah u kosti svim bićima u promjeru od 10 m. Uskoro iz mraka obližnje šume izroniše pospane prilike vojnika krećući pijanim korakom prema netom servisiranim Elfovima nekoliko metara dalje. Poručnik se zadovoljno osmjehne i uđe natrag u glavni stožer.

* * *

Glavni Zapovjednik je bio nagnut nad komadnim stolom, promatrajući stratešku mapu, pokušavajući shvatiti gdje se nalaze njegove jedinice, a gdje protivničke. Nitko ne spazi poručnikov ulazak u šator. Poručnik salutira i podnese kratak izvještaj: "Jedinice stavljene u pokret, gospodine Glavni Zapovjedniče!"

GZ podiže svoju majmunsku glavu i pogleda ga svojim usko primaknutim očima na nekoliko trenutaka, potom nastavi s ispitivanjem karte. Pobočnici oko njega imitiraše ga jednakim pokretima.

"Gospodo", reče GZ, "dobili smo naređenje od Vrhunskog da napadnemo grad Zagreb koji je već dugo u neprijateljskim rukama. Sudeći prema izvještaju naših specijalnih jedinica, grad je branjen dvjema pješadijskim postrojbama i jednom tenkovskom, ali taj podatak nije siguran. Naša će jedinica napasti grad udružena s Toscanovim pješacima i Koljesnikovom divizijom pod mojim zapovjedništvom, u slučaju potrebe u blizini se nalaze i Mendezovi motoristi. Na našoj jedinici leži najteži zadatak, koji je od životne važnosti za uspjeh operacije. Naš je cilj da prodremo kroz obruč obrane i ustanovimo količinu i vrstu tenkova u gradu, te da zadržimo poziciju i nanesimo što veći štetu protivniku bez obzira na gubitke. Ime onoga koji će voditi naše snage u borbi bit će zapamćeno na vjeka vjekova. Ja ću nadgledati operaciju iz zraka, pa je potreban GZ na tlu, ima li dobrovoljaca među vama?"

U sobi zavlada tišina dok je GZ lutao svojim majmunskim očima po prisutnim časnicima čiji su pogledi bili upućeni prema podu, očito pod golemim pritiskom želje da časno umru za Vrhunskoga.

"Ti!", napokon će GZ, uperivši svoj debeli dlakavi prst prema Rydallu koji je ostao stajati na mjestu gdje je i ušao u šator. "Jesi li spreman preuzeti tu čast?"

Mladi poručnik proguta knedlu i zamuca: "Hmm... ja, gospodine... ovaj... ja... ja..." Njegovu rečenicu prekine pljesak ostalih časnika, pokazujući odobravanje donešenoj odluci.

"Dobro!", zagrmi GZ. "Zadatak je vaš! Nulta točka je u 00.00 sati, krećete za 25 minuta! Otpust!"

Uskoro Rydall napusti sobu zajedno s ostalim časnicima u nekoj vrsti poluomamljenosti. Otišao je u svoj šator da stavi na sebe opremu za zemaljske borbe. Kad je završio s opremom i s oružjem izađe iz šatora i ugleda ostale časnike ubučene u laganu zračnu opremu. Rydall osjeti kako ga ispunjava val zavisti, ali ga potisne, te krene pod pritiskom teškog oklopa na put slijepe dužnosti. Ostali su se časnici ukrcali u A-Herc iz kojeg će, zajedno s GZ-om, nadgledati situaciju na bojištu. Rydall zauzme mjestu u svom Elfu i pokrenu tešku grdosiju u nesigurnu budućnost.

* * *

Mrak se nadvio nad tamne prilike koje su vrtoglavom brzinom jurile u susret s neprijateljem. Kroz eter su bljeskale poruke vojnika pomiješane s podacima koje su dobavljali špijunski zrakoplovi daleko iznad njih. Uskoro se pojaviše svijetla grada te sva komunikacija među vozilima utihne. Svi su očekivali naređenja zemlajskog GZ-a. Rydall razmisli nekoliko trenutaka pa naredi formiranje trokuta za proboj, i uskoro Elfovi zauzeše svoja mjesta u tami hitajući vrtoglavom brzinom prema gradu. Rydall sakri svog Elfa u zagrljaj ostalih metalnih čudovišta.

Bilo je 00.00, vidje na satu iznad sebe i istog trenutka osjeti udarac dok je Elf prelazio kroz prepreke koje su štatile prve crte i napokon kroz rovove ispunjene neprijateljskim pješaštvom. Uskoro su se našli pod kišom metaka, ali nastaviše dalje bez odgovaranja na protivničku vatru. Pred njima su se pojavile mračne gradske ulice i Rydall naredi razvijanje formacije u grupice po dva Elfa. Uskoro trokut nestade i Elfovi se ustrijemiše poput osa na obrambene tornjeve ispred.

Žestoka vatra se obrušila na njih. Noć postade magloviti dan od siline plamena i dima koji se dizao u zvjezdano nebo poput duša mrtvih ratnika. Rydall napravi iznenadni okret sa svojim Elfom, da bi u posljednjem trenutku izbjegao raketu koja je letjela pravo na njega. Silina od nekoliko g obrušila se na sve u vozilu. Rydall naredi da se otvori vatra na toranj i istog trenutka iz tenka poletješe rafali sitnih granatica prema tornju. Od tornja uskoro ostade samo hrpa starog željeza. Nakon nekoliko minuta koje su izgledale poput viječnosti bitka je bila riješena u korist Rydallove jedinice, izgubili su samo jedno vozilo, a jedno je bilo lakše oštećeno.

Rydall osijeti kako ga ispunjava val olakšanja ali nije bilo vremena za opuštanje. Instrumenti su signalizirali dolazak novih problema. Rydall okupi vozila i formira dvije grupe i naredi ukopavanje. Uskoro su se Elfovi našli u sigurnosti majčice Zemlje. Zrak je ispunjavala napetost. Domalo počne padati kiša, što svede njihovu vidljivost na minimum.

Odjednom su se pred njima stvorila tri golema obrisa. Rydall iskolači oči u čudu i proguta knedlu straha.

"Oklopnjaci!", povika neko, prekinuvši obaveznu radio-tišinu. Povik privuče grdosije koji otvoriše vatru na ukopane Elfove. Rydall nekako sačuva prisebnost i naredi grupni napad svih jedinica na jednu grdosiju. Uskoro pade jedna, pa druga, dok su Elfovi umirali u plamenu poput muha. Na kraju je ostao samo Rydall nasuprot preostalim Oklopnjakom. Potpuno nepoštена borba. Rydall naredi paljbu svim srestvima na čudovište, ali Elf ne opali ni metka ni granate. Ostali su bez streljiva, na milost i nemilost neprijatelju. Rydall stade plakati od straha pred očitom smrću, više nesposoban da donese bilo kakavu odluku. Kao za inat, Metal Knight sporo uperi svoje oružje prema njegovom Elfu. Gotovo je, pomisli Rydell i zatvori oči u iščekivanju. Uskoro je začuo golemu eksploziju, osjetio strašni tresak i utono u mrak.

Znači takva je smrt, pomislio je.

* * *

Rydall bolno otvori oči i ugleda medicinsku sestru kako petlja nešto oko njegovih hlača.

"Hej, što to radiš! Tko si ti? Gdje sam?", razdere se Rydall, shvaćajući da je ipak nekako preživio. Pokuša se podignuti, ali osjeti oštru bol u glavi, te odluči ostati na mjestu.

"Bolje zašuti, jedva su te spasili" odgovori mu sestra, gledajući ga nezainteresirano.

Rydall se potpuno opusti u krevetu, zapali kubanku i pogleda kroz prozor na razrušeni grad.

Pred njega na prozor sletne vrabac.

Krunoslav Gernhard:

Svađa uz autoput

Ova je kratka vic-priča prvi puta objavljena u "Vjesnikovom RS-Magazinu", na zimu davne 1983. godine, te u VG specijalu PlaySF, priređenom za SFeraKon 1996.

Dva mala zelena Marsovca hodaju uz auto-put. Svuda naokolo prostire se pustinja, sve treperi od vrućine. Poneki usamljeni vozač projuri ni ne pogledavši ih. Jedan od Marsovaca zbunjeno šuti, a drugi uzrujano šutira limenke i kamenčiće, mijenjajući pri tome boju svoje ljuskaste kože kao kameleon.

"Ti i tvoje ideje! Uh!"

Prvi i dalje ni glasa. Samo povremeno nemoćno zakoluta sa svih šest pari velikih saćastih očiju.

"Koji me vrag uopće tjerao poći?!" , i dalje se živcirao drugi. Zatim prijekorno okrene glavu prema prvom. "Genij želi doktorirati za Institut Za Psihologiju Razumnih Vrsta! A za doktorat izabrao baš Opću kleptomaniju!"

"To mi je išlo", pokuša se braniti prvi. "A prema podacima, upravo ovdje, na Zemlji, ima najviše oboljelih."

"I čim si pronašao jednog, odmah si s njim na brod i pravo ovamo, u takozvanu Dolinu Smrti..."

"Računao sam da nas ovdje nitko neće smetati u proučavanju!"

"I previše si dobro izračunao! U krasnoj smo kaši. Sami, nasred pustinje, na stranom planetu, bez ikakva sredstva da se vratimo kući! Divota!" Nastavi šutirati limenku, otrovno gledajući prvog.

"Ne gledaj me tako!" , poskoči prvi. "Kako sam mogao pretpostaviti da će nam taj prokletnik ukrasti svemirski brod?!"

Krunoslav Gernhard:

Zagonetni smiješak

Ova je vinjetica samo skromni odjek na odličnu i silno smiješnu priču "Razotkrivena tajna Mona Lise" Boba Shawa, objavljenu davno u jednome od prastarih "Siriusa", koja je na jedan posve različit, ali prilično šašav način pokušala odgovoriti na staro pitanje: zašto nam se Mona Lisa tako zagonetno smiješi? (Objavljeno u Via Galactici #8.)

Gledajući je, stari majstor osjeti iznenadnu navalu uzbuđenja. Tako mlada, obla, meka, svilenkasta... predivna!

Čvršće stisne kičicu, nastojeći se usredotočiti, a zatim se ukoči od iznenađenja. Nevjerojatno! Događalo mu se što već vrlo dugo nije - skupe svilene firentinske hlače postajale su mu... tijesne. Isuse, ta što će ona misliti o njemu!

Osjećajući kako crveni poput školarca, tiho se nakašlje i brzo nastavi rad, mrmljajući sam sebi u bradu nešto, kao, o perspektivi i kvaliteti boja.

A Gioconda se samo zagonetno nasmiješila.

(13. studenog 1995.)

Branka Ivegeš

KAZNA

05. 02. 2096.

Sjećam se samo trenutka kada su me na mojim klizajućim patikama dva bolničara odjevena u prozirne svjetloplave odore doklizala do dječje bijele stolice za ljuljanje. Prostorija nije bila veća od moje odaje za odmor u kojoj je bio smješten pjenasti ležaj i lebdeći stolić sa tekućinom za održanje tjelesne kondicije. Svjetlost je bila čudno umirujuće plava... dolazila je niotkuda.

Sjedajući u bijelu stolicu za ljuljanje, osjetih da nestajem...

05. 02. 1996.

Ne znam zašto se ove ružne stvari događaju meni?! Dobro, znam... drugima je možda i gore. Mnogi su ostali bez krova nad glavom, bez svojih bližnjih... Nije rat samo meni skrivio. Ipak, osjećam da je sve tako nepravedno i kao da se samo meni sve razbija o glavu. Bez posla (zvanično), pune četiri godine, bez sredstava za normalnu egzistenciju, bez mogućnosti da platim one najosnovnije troškove za stan i struju. Ona bijedna socijala nije dovoljna da u toku mjeseca pokrije najosnovnije (ponavljam se...) potrebe u jednom domaćinstvu sa dvije osobe.

Već pola sata sam budna ali mi je mrsko otvoriti oči. Sve opet isto kao jučer, i prekjučer, i sve dane unatrag. Što ćemo danas smučkati za jelo? Da, danas moram ispeći kruh... a opet da skuham grah... pa, već ga tri dana podgrijavam! Ne, danas ću skuhati leću. Ah, koja velika promjena!

Ipak, otvaram oči, ustajem, odlazim u kuhinju i pijem ustajali čaj od jučer. Bogu hvala-bar čaja, brašna, graha i leće imamo za još neko vrijeme.

U poštanskom sandučiću nalazim opomenu PRED TUŽBU, za stanarinu. Neplaćenu, a onu plaćenu u zaostatku sa debelim zateznim kamatama. Samo mi je još to nedostajalo! Već su nam za dug za električnu energiju zaplijenili stvari oni sa suda. Što sada da radim? Posao ne mogu naći. Imam "previše" godina! Zar je 47 godina velika starost? U stvari, nisam ni stara ni mlada... I, što sad da radim?

Da plaćem (i tako plaćem previše) ne pomaže, a da se ubijem?... ne, ni to ne pomaže. Dug ostaje... Bio bi oho-ho veći za troškove sahrane i svega ostalog što uz to ide... Kako da kćeri još i taj teret natrpan na leđa?

Ma, više i ne znam koje mi sve gluposti ne padaju na pamet. Osjećam užasan pritisak u glavi. Nije baš samo u glavi. Sve me u stvari boli... zapravo, čini mi se da me duša (Bože, što je duša?!) boli najviše od svega. Mislim da ću poludjeti od muke i nemoći da išta promjenim i da nas izvučem iz ove užasne situacije.

Već je večer, snijeg i dalje pada. Da barem jedan TV radi. Onaj neispravni su zaplijenili, a ovaj drugi i nije naš! Mogla bih makar malo pustiti mozak na pašu... Ovako buljavim u neke znanstveno fantastične knjige kojima me snabdjeva kćer. Ponekad mi se čini da baš i nisu znanstvena fantastika... kao da se i mi na neki način nalazimo tu negdje... u tom nečemu...

Već mi je dosta... Peku me oči od čitanja... A ujutro me čeka isto kao i jučer, i prekjučer, i sve dane unatrag. Umjesto graha leća, i sve opet bez komadića mesa ili bar kože od slanine. Željna sam pojesti jedan jedini komadić finog pečenog pilećeg mesa. Mogao bi biti i batak. Ah, o čem' guska sanja!?

Prije nego batak dobit ću, za sigurno, opet neku opomenu ili tužbu za neplaćene račune. Nadam se da ću brzo zaspati, dosta mi je ovih problema. Kada zaspem bar ne mislim na njih i sve mi izgleda puno ljepše... ponekad... Nekada me muče more, tako da u stvari niti ne znam da li volim zaspati.

06. 02. 2096.

Vraćam se iz onog stanja nestajanja. Opet sam tu u bijeloj stolici za ljuljanje. Ona plavičasta svjetlost što dolazi niotkuda malo je jača. Osjećam užasan pritisak u glavi... nije baš samo u glavi... Sve me u stvari boli, ali mi se čini da me duša boli najviše od svega!

Sva sreća pa će ta nesnosna bol, kao i sjećanje na 05. 02. 1996. proći čim pojedem, makar na silu, onu odvratnu porciju pečene piletine koju sam jučer u podne odbila pojesti. Odvratan, pečeni batak možda je veća, još veća, kazna od vraćanja u prošlost! Mislim da mi je jedino žao što onoj umiljatoj crnoj mački Jolly neću moći u prošlost dobaciti ostatke od odvratnog pečenog batka...

Branka Ivegeš, 05. 02. 1996.

Davor Banović:

Cyberburger

Hodamo uskim mračnim uličicama.

Igla i Đoni prestrašeni šute.

Boke je oduševljen. Nikad nije bio na Jugu.

Oduševljen sam i prestrašen. Nije me briga za zvijezde.

Bolje da idemo kućama. Možemo se vratiti i u Maximus. Tamo ima dosta normalnih ljudi. Đoni ih ne voli, kaže da su to umišljeni snobovi.

Nijedan umišljeni snob ne nosi pištolj. Razbojnici s Juga ga nose. Mračno je.

"Ne vidim rupu!" kaže Boke. Glupan je svoje implantirane rasvjetljivače pojačao na najjače. Mogao bi oslijepiti. Znam da nema za nove oči i softver iako nije siromašan.

"Eno je!" reče Igla. Gledamo za njegovim prstom. Njegove rukavice su ružne, iako su od prave kože. Rupa u kupoli je stvarno velika.

"Zvijezde!" kažem.

Svi gledamo u točkice na nebu.

Iza nas se čuju koraci! Svi se okrećemo. Čovjek pobježe kad nas spazi. Boketove kožne jakne sa nitnama plaše ljude. Njegov stari je vlasnik kazališta. Boke je jakne uzeo iz garderobe. Rekao je "Ako nisi naoružan moraš bar izgledati opasno!"

Igla nervozno gleda na sat. Kaže "Boli me!". Plastična kirurgija je sranje. Implanti su smeće. Moj QnQ me nikad nije zabolio, a savršeno je točan.

"Idemo!" zovem ih. Svi zure.

"Bero je dosta vidio! Idemo!"

Na kraju ulice nazirem skupinu. Glazba trešti. Punkeri tulumare na ulici. Šutaju se. Netko razjareno vrišti. Šiljci na čizmama su stvarno gadost.

Krećemo.

Nakon nekoliko blokova crvene lampe. Slabo odjevene žene šeću. Većina nije operirana. Muškarci se napale na prosječne žene. Na Sjeveru su sve same operirane krmače. Đoni kaže da su žene koje operiraju grudi snobovi.

Prilazi nam čovjek u dugoj bundi od umjetnog krzna. Vrlo skup sustav hlađenja ispod.

Crnkinja gleda u mene. Jako je prirodna. Ja sam dekintiran i pametan pa gledam svoja posla.

Boke razgovara sa svodnikom. Čovjek se glasno smije. Boke je već krenuo dalje. Baš me zanima pošto je crnkinja.

"Kreten želi moju jaknu za pola sata!" reče mi Boke.

Pogledam prema svodniku. Spreman je na pregovaranje. Nadam se da nema pojačivač sluha. Boke ga psuje. Već smo krenuli.

Crnkinja je raskopčala košulju. Vidio sam krajičkom oka.

Možda smo zalutali. Na Jugu ne rade putokazi. Njihovi su ekrani prešarani autolakom. Jedan putokaz ipak radi. Ne pokazuje gdje je Sjever. Reklamira bundu koja se zove 'Trbosjeci'. 'Trbosjeci' imaju dobrog hakera. Čitao sam da se putokazi ne mogu preprogramirati.

Boke je pametniji od mene, ali neoprezan. Da dođemo na Jug bila je njegova ideja. Želio je vidjeti prave zvijezde. Rekao je da su ljepše nego na matrici. Bio je u pravu.

"Gladan sam!" reče Iгла. Gleda u prodavaonicu hamburgera. Dobro je osvijetljena pa se vidi da je prljava.

Svi jedemo i šutimo.

"Centar je u onom smjeru!" Prodavačica je to rekla zbog novčanice koju joj je Boke stavio pod nos.

Njena bijela majica sa crvenim natpisom 'ŽDERA HAMBURGERI' je masna i pripijena uz tijelo. Psuje jer se opekla.

Dosad nisam jeo meso pečeno na vatri. Malo je teško.

Stojimo pod svjetlom dok sve ne pojedemo. Punih usta i ruku hodaju samo kreteni.

Prodavačica ima kratku crvenu kosu. Ima zelene oči.

Iгла je kupio još jedan hamburger. Prodavačica je polizala masne prste. Skrenuo sam pogled sa nje na ostatak hamburgera. Vidjela je da zurim.

Putokaz nedaleko 'Žderinih hamburgera' u ispravnom je stanju.

Sit čovjek je manje nervozan.

Zvijezde su ljepše nego na matrici.

Žarko Milenić:

Svaka knjiga

Kao ni Lot ni otac Esteban se nije osvrtao. Bio je sam sa štapom u ruci i sandukom pod miškom. Nije iza njega ostajala ni Sodoma ni Gomora već samo jedno pitomo selo u dolini. Selo ni po čemu drukčije od mnogih u ovoj pokrajini. Da se osvrnuo otac Esteban se ne bi pretvorio u stup soli kao Lotova žena. Vidio bi svoj primorsko selo ne u ognju paklenom već pod vodom. Nikada plima nije doprla do sela, a kamoli da ga poplavi. Nikada nije toliko dugo trajala. To i nije bila prava plima.

Od svih sela i gradova uz ovu obalu samo je ovo selo bilo poplavljeno. Samo selo pokraj kojeg su već tri dana srebrne kugle uranjale i izranjale. Skoro svaki čas u more i iz mora.

Hoće li naići oseka? Hoće li se kugle vraiti tamo odakle su došle?

Spas je trebalo potražiti u brdima koja srećom nisu bila daleko. Uz postupni nalet valova (tko bi pomislio da će more na te izvanzemaljske kugle tako reagirati?) mnogi su uspjeli ponijeti ono što su smatrali najnužnijim i najvažnijim. Netko hranu, neko odjeću, uspomenu, kućnog ljubimca...

Otac Esteban je ponio knjige. Koje knjige? Nije znao. Knjige su bile u sanduku, a na sanduku lokot. Otac Esteban nije imao ključ. Tražio ga je još ranije ali ga nije pronašao. Sanduk je ostavio njegov prethodnik otac Federico. Samo to. Otac Esteban ne bi ni znao što je unutra da na sanduku nije bilo ispisano crnom bojom i krupnim slovima: KNJIGE.

O ocu Federicu otac Esteban nije uspio saznati ništa. Izgleda da ga vjernici nisu voljeli. Nisu o njemu htjeli govoriti. Na sam spomen toga imena bi zašutjeli. Ili su ga voljeli? Zašto je to bila tabu tema njihovog razgovora? Možda se rješenje tajne nalazi u tom sanduku s knjigama? Otac Esteban ga nije htio nasilno otvarati. Ništa ne treba silom raditi, smatrao je.

Otac Federico nije vodio dnevnik niti ljetopis. Bar u samostanskoj knjižnici nije ostao nikakav pismeni trag od oca Federica, niti o ocu Federicu. Ni od drugih svećenika s kojima se dopisivao otac Esteban o ocu Federicu nije ništa uspio saznati. Nije ni znao je li otac Federico još uvijek živ. Nitko mu nije mogao reći šta će raditi sa sandukom. Otac Esteban je samo znao da ga treba sačuvati.

Sanduk nije bio težak. Otac Esteban nije ni u jednom trenutku požalio što je ponio sanduk sa sobom. Od malih nogu poštovao je knjige. Smatrao je svaku knjigu korisnom. Jer u svaku je knjigu uložen trud. I to mora biti vrijedno poštovanja samo po sebi. Svaki pisac je želio nešto saopćiti u najboljoj namjeri. Ako nekad bude pogrešno protumačen nije njegova krivica.

Otac Esteban čitao je i svjetovne knjige. Kad je mogao do njih doći. A to nije bilo tako često. U ovom selu nije bilo ni knjižare ni knjižnice. Ako ne računamo samostansku knjižnicu u koju su pristup imali samo rijetki.

Svi seljani koji su krenuli zajedno s ocem Estebanom bili su odmakli. Na poštovanog oca Estebana svi su bili zaboravili. Svatko je mislio na svoju glavu i na ono što su htjeli još spasiti. Sad su mogli žaliti za svim onim što je ostalo pod vodom. Možda su se nadali da će se i ova plima kao i sve normalne plime povući. Da će se ono što je sada potopljeno moći kasnije osušiti.

Otac Esteban se uspeo do spilje. Tamo nije bilo nikoga. Zar se ostalima ova spilja učinila nesigurnom? Da je ponio sa sobom Bibliju (u jednom trenu otac Esteban je pomislio da je u sanduku samo jedna knjiga - Biblija, ali je brzo odbacio tu misao; tko bi još Bibliju zaključavao osim ako nije riječ o nekom zaista starom i rijetkom izdanju) sada bi čitao o Noinoj arki iz knjige Postanja. Sjetio se i Svetoga Antuna.

- Buenas nochas - rekao je sam sebi prije no što je zaspao otac Esteban zamislivši da je zadnji Adam.

* * *

Probudilo ga je zeleno svjetlo. Pospani otac Esteban pomislio je da je u svojoj spavaćoj sobi. Dodirnuo je zid spilje na mjestu gdje se trebao nalaziti prekidač za svjetlo. Htio je ugasiti tu svjetlost.

Onda se brzo sjetio gdje je. Protrljao je oči.

Pred njim je stajao visoki vanzemaljac u zelenom. Nije držao u ruci nikakvu svjetiljku. U spilji se nije mogla vidjeti nikakva lampa, luster ili neki drugi izvor svjetlosti. Otac Esteban se preksrtio i rekao, ne znajući je li svanulo:

- Buenas dias.

Pridošli ne reče ništa. I da je nešto rekao tko zna bi li ga otac Esteban razumio.

Prišao je ocu Estebanu koji je molio Očenaš. Skrenuo je pogled prema sanduku. Podigao ga je kao da je od kartona i uz to prazan. Dodirnuo je zahrđali lokot i ovaj se otvorio.

Otac Esteban zadržta ne od straha već od radoznalosti. Mislio je kako za života neće vidjeti unutrašnjost ovog sanduka, a kamoli božjeg stvora s nekog drugog planeta.

Zeleni je vadio jednu po jednu knjigu. Otac Esteban je čitao naglas naslove:

- Prostirka za tjelesnu molitvu - kineske erotske priče, Markiz de Sad - 120 dana Sodome i Gomore, William Faulkner - Svetište...

Pomislio je: "Svaka knjiga je korisna..."

Aleksandar Kristek:

Meso

Objavljena u drevnoj Via Galactici #5, izašla negdje u 1995. godini, ova je priča tematski i izvedbeno više recimo horror, negoli SF...

James Corigin je mačetom otklonio list palme i produžio dalje uz krivudavo korito potočića. Magličasti kondenzat mu se lijepio po licu i po komotnoj košulji za zebrinim uzorko. Iz nekog nepoznatog razloga u maloj prodavaonici odjeće u Marcusanu nisu imali ništa drugo.

Zastao je na trenutak da pogleda na kartu i pripali cigaretu. Čak mu je i kutija Lucky Strikea bila promoćena, ali su cigarete, nasreću, bile suhe. Podmetnuo je pod stražnjicu također promoćeni ruksak i odahnuo. Velika mapa indonezijske prašume bila je iscrtkana tankim linijama stadlerove olovke, a neka su mjesta bila i zaokružena crvenim markerom. Mapu je kupio od policijskog službenika u Marcusanu. Policajac nije znao engleski, ali kada mu je James pokazao novčanicu od pet dolara ovaj je naglo progovorio i ugovorio cijenu od petnaest. James je u lijevoj ruci držao cigaretu, a drugom od vlage smežuranom rukom pratio liniju crte na karti. Ptice koje je tražio nalazile su se istočno od Marcusana kod starih svetišta pernatog indonezijskog boga. Prihvatio je objektiv foto-aparata i pamučnom maramicom obrisao leću, zatim ga je spremio nazad u nepropusnu futrolu u naprtnjači i nastavio dalje uz potok.

Kako je odmicao na istok prašuma je postajala sve gušća i gušća, ali je život postao življi, pa mu nije smetalo. kada je nakon dva sata pješaćenja došao do poploćenog puta u hram već je ispucao dvadesetak snimaka i to uglavnom na ptice. Noge su ga sada već vraški boljale, pa si on obeća jedan duži odmor sa sendvičem kada dođe do hrama.

Uz glasanje životinja, lupkanje čizama o izlizanu stijenu puta bio je jedini zvuk i on se iznenadi kada začuje urlik zbog udaljenosti dosta tih.

Zastao je i upravio pogled nadesno međutim, široki listovi su efikasno zaklanjali horizont. To je mogla biti i ptica, ali djelovalo je previše ljudski, zaključio James.

Dok je hodao, fotoaparat je stavio u naprtnjašu, a u ruku je smjestio mačetu iskrzane i pomalo hrđave oštrice. Hodao je nekih desetak minuta kada se začuje urlik, ali ovaj put puno bliže. Čvršće je stegnuo mačetu i dalje nastavio pomalo ukočenim korakom. Treći put se urlik javi sa njegove desne strane i on shvati da je blicu, vrlo blizu. Zadnje listove je maknuo i našao se na rubu prostrane livade prekrivene neobično kratkom i zelenom travom. Bila je baš poput tepiha. Svaka je travka bila iste boje i dužine.

To je James shvatio tek kada je čučnuo i dlanom opipao travnjak. Toliko je bio zaokupljen neobičnošću travnjaka da je tek kasnije uočio čudne prilike u centru ledine. Budući da sa svoga kraja travnjaka ništa nije mogao vidjeti krenuo je uz rub travnjaka do mjesta gdje je prašuma malo više zagrizala u travnjak.

Kretao se između stabala tako da je mogao dobro osmotriti čovjeka na ledini.

Bio je to domorodac gol do pasa sa krpom šarenog veza prebačenom preko genitalija.

Dugačka crna kosa bila mu je spletena u debelu kao ruka pletenicu koja se spuštala skoro do stražnice prekrivene crtom od iste one tkanine.

Tijelo mu je bilo prekriveno mazarijama bez puno smisla, ali mu je lice bilo prekriveno simbolima nalik na hijerogliffe. Nedaleko od njega se nalazio stol od masivnog drveta nalik na mesarski, a jedno je stablo guste krošnje narušavalo glatkoću travnjaka svojom vitkošću.

Kada je James došao do svog odredišta imao je priliku dobro osmotriti stol i stablo na kojem je poput šunke visio čovjek glatko izbrijane glave.

Jamesovo srce počne brže kucati pri pogledu na čovjekovo beskrvno lice mliječno bijele boje.

Čovjek je ipak bio živ jer se par puta žestoko počeo bacati i trgati.

James klekne kao potaknut nekakvim magičnim pozivom strave. Stol ni metar udaljen bio je izbrazdan dubokim zarezima kao da je netko sjekao svinjske polutke na njemu. Sa strane, u oštru ivicu stola je bila zabodena kratka mesarska sataru čiste oštrice.

Domorodac, prije udaljen petnaestak metara, sada se približio stolu i jednim snažnim trzajem iščupao sataru iz stola, a s njom i domadić drveta.

James se povukao u sijenu i tamo zaklonjen zelenom lepezom vegetacije par puta duboko udahnuo.

Domorodac je dva-tri puta zamahnuo satarom kao da sječenevidljivog protivnika, a onda pričao obješenom čovjeku koji se sada smirio i samo ječao kroz slinom natopljeni rubac.

Jednim, za oko prebrzim pokretom je presjekao konopac kojim je čovjek bio vezan za granu i ovaj se sruči kao golema bijela mješina. Dotaknuvši tlo čovjek se skupio u fetusni položaj tako da ga je domorodac morao prihvatiti za vrat i odvući do stola.

Čovjek je bio bijelac sa tanikim, dlakavim nogama i golemim trbuhom. Dlake na trbuhu i prsima su mu bile slijepljene mješavinom zemlje i znoja, a vjerovatno i bljuvotine, pretpostavio je James.

Kada ga je domorodac podiga James je po prvi puta vidio njegovo lice.

Lice mu je bilo protkano iskonskim impulsom strave. Suze su mu vjerovatno tekle same od sebe jer on nije plakao samo je ječao poput pretučenog pseta.

Domorodac ga je smjestio na stol i odvezao, međutim čovjek, izgleda nije imao namjeru da bježi, samo je ležao i šutio. Kada je domorodac prvi put zamahnuo sjekirom, James se podigao odlučan da prekine ovo ubojstvo, ali noga mu je zapela o rub tratine i on se poput mokre vreće cementa sruči na zemlju.

Kada je podigao pogled ugledao je domorodca kako izvlači sataru iz napola zasječene čovjekove noge.

Zamahnuo je po drugi put i on začuje krckanje slomljene kosti i tupi udarac o drvo. Noga je pala na stranu, a krv je kao topli vodoskok prsnula na sve strane bojujući zelenilo travnjaka.

Čovjek je na trenutak jauknuo, onda se umirio. Izraz na domorodčevu licu bio je isti onaj smrknuti, kameni izraz koji je James imao prilike vidjeti na statui Harculesa u muzeju kiparske umjetnosti u Melbournu. U zraku se naše nekakav reski miris i on ugleda potočić mokraće kako se slijeva sa stola i miješa sa bazenčićima krvi na tlu.

Domorodac je zasjekao čovjekovu ruku u ramenu odvajajući je od trupa već u prvom udarcu.

Ovaj put se lomljenje kosti nije čulo, ali je James u glavi stvorio sliku kosti kako krcka i lomi se.

Zatim se sa nastranim perfekcionizmom prebacio na drugu nogu mehaničkim pokretom ju zasjekao i odvojivši je od lptajućeg batrljka.

Sada je već sav bio zamazan krvlju, ali on ju je ljevicom otirao samo sa očiju.

Udovi su se poput klada slagali pred stala i Jamesu se pri pogledu na to u trbuhu pojavi velika knedla koja se vrlo žurno penjala prema gore. Kada je završio sa ljevicom domorodac se prebaci na glavu i sa tri stručna udarca ju odsječe.

Na stolu je sada ostao samo grudni koš sa penisom koji se tužno klatio među batrljcima.

Jamesu se naglo zamračí svijest i on poklekne pred užasom u umirujuću tamu.

Kada se probudio sve mu se vrati kao ružan san i on skoro povjeruje u njega kada ugleda domorodca kako pored vatre pretura po žaru kratkim, zašiljenim štapom.

U sredini vatre je bila gomila lišća nalik na lotose. Lišće je bilo smotano u neku vrstu lopte i nakon petnaestak minuta domorodac je uspomoć dva debela štapa iz vatre izvadio tu loptu od lišća i stavio je na stol očišćen od krvi. James je pogledom potrežio komade čovjeka, ali ih nije našao; bio je tu samo domorodac sa svojom loptom od lišća. Uspomoć dvaju štapova je odmaknuo dio lišća, a onda sa rukama dovršio posao.

Gusta se para podigla iz rastvorenog lišća i ugodni miris mesa dopre do Jamesa.

Meso je bilo žučkasto smeđe boje i bilo je uglavnom u komadima. Jamesa udari val mučnine kada ugleda cijelo stopalo smećurane, kuhane kože kako viri iz mase mesa. Domorodac je uzeo u ruku komad mesa prošaran mrljama skorene krvi i zagrizao u njega sa istinskim uživanjem. Čuo se vrisak, dugački, grleni vrisak.

James je bio zbunjen jer taj vrisak je izašao iz njegovih usta.

Vrisak je natjerao domorodca da se ostavi svog obroka i pogleda u njegovom pravcu.

Knedla u Jamesovom truhu eksplodira i on se izbljuje po travi i košulji sa zebrinim uzorkom.

Kada je rijeka poluprovarene hrane prestala kapati po travi on se oglasi još jedanput, ali ovaj put jecajem.

Zadnje što je vidio bio je domorodac kako pruža svoje mašću umrljane ruke prema njemu, a onda potone u tamu. Kada je veo nesvjestice pao James se obreo u vrločudnom položaju. Pogled je mogao baciti samo pod strogo određenim uglovima jer su mu glava i ostatak tijela bili povezani debelim konopcima od prašumskih vlakana.

Bio je na istom onom stablu, ovješén o istu onu granu, a domorodac je upravo palcem isprobavao oštricu satara. Uхватиła ga je apatija i on po zadnji put pogleda smrt sunca na horizontu.

Bio je ravnodušan jer je znao da će uskoro postati meso.

Viktorija Faust:

Psiho-faktor

- Tako se svježom osjećam, doktore. Tako potpuno... kao posve nova žena. Ne mogu ni zamisliti da sam ista ona osoba koja je onoliko patila. A sve to mogu zahvaliti vama. Doktore, učinili ste čudo.

- Ne, ne, draga Helena. Vi ste ta koja je učinila čudo. Vašom voljom, vjerom, snagom i upornošću. Sve što sam ja učinio bilo je da sam vas osobodio straha i pružio vam mogućnost da iskoristite te svoje prirodne sposobnosti. Na tome mi ne morate zahvaljivati. To je moja dužnosti.

- Ali biti tako nesebičan prijatelj koji stoji na usluzi dan i noć, bez obzira na sve, to ne možete reći da je samo dužnost liječnika prema pacijentu. Jer ja doista smatram vas za svog prijatelja. Nadam se da su osjećaji uzajamni.

- Draga Heleno, počašćen sam - ispratio ju je do vrata galantno ih otvarajući. - Do skorog viđenja. I ne zaboravite: tko je vaš omiljeni pisac, Helena?

Ona se značajno nasmiješila, dodirnula njegov okovratnik i onda koketno odlepršala niz hodnik i čekaonicu, praćena pogledima ostalih pacijenata. Doktor ju je ispratio sa zamišljenim smješkom i tek kad su se vrata zatvorila za njom trgnuo se:

- Tko je slijedeći, Liz? O, gđo Hastleman! Samo izvolite. Kako smo danas?

* * *

- Promocija je u subotu, Gary. Nadam se da nećeš zaboraviti. - Kako bih zaboravio? Max, vrijedaš me.

- Ne zamjeri, Gary. Znam kako si zauzet, a zaista bih volio da dođeš. Ovo je važan dan za mene.

- Shvaćam i ne bih to propustio ni za što na svijetu. Lucy i ja se jako veselimo promociji. Dapače, pozvali smo nekolicinu naših prijatelja. Svi jedva čekamo da vidimo knjigu. Zaista, Max, zašto sve držiš u tolikoj tajnosti? Sve do prije tjedan dana nisam ni znao da pišeš knjigu, a sada je odjednom promocija u subotu. O kakvoj je knjizi riječ?

- Vidjet ćeš u subotu. Kupi knjigu, Gary. Pročitaj je. Mislim da će ti se svidjeti.

- Da, ali o čemu je riječ? Tvoja agentica šuti kao zalivena.

- Jdna Mandy. Nisam ni sumnjao da nećeš pokušati izmamiti što iz nje. Pusti Mandy na miru, Gary. Neće ti reći ništa. Sve što želiš znati saznat ćeš u subotu.

- Težak si igrač, Max. Reci mi bar ovo: radi li se o profesionalnoj knjizi ili si se bacio u beletrističare. Nekako te ne mogu zamisliti kao ovog posljednjeg, a za stručne knjige u profesiji znam da si uvijek govorio kako ti ne pada na um da ikad napišeš jednu, da je to prostituiranje profesije. Što je onda, Max? Ili si se promijenio ili te ja ne poznam onoliko dobro koliko sam mislio da te poznam. Ili nešto treće.

- Hmmm. Nešto treće, Gary. A što se tiče poznavanja: dobro me poznaješ. Ali zašto razbijaš glavu nepotrebnim pitanjima. Sve će ti biti odgovoreno u subotu. Čuj, netko mi je pred vratima. Morat ću prekinuti. Onda, vidimo se u subotu?

- Vidimo se u subotu, Max. Moram ti priznati; zaintrigirao si moju maštu. Znajući te nećeš me razočarati.

- Nikad, Gary. Spremam i tebi i svima drugima nešto što još nikada niste vidjeli. Razočarani? Ne, to je ono zadnje što biste mogli biti. Vidimo se u subotu.

Klang!

On spusti telefonsku slušalicu i ostade zagledan u nju u polutami svog ureda. Bilo je već kasno u noć i nikoga nije bilo pred vratima. Zgrada je bila posve pusta. Svjetlost od grada dopirala je kroz otvorene rebraste zastore prozora na sedamnaestom katu visoke poslovne zgrade i padala na njegovo lice, žuta i siva, zadržavajući se na površini njegovih blještavih očiju i gubeći se u dubini njegovih tamnih zjenica. Zjenice su bile neobično krupne i začuđene, a borice oko njegovih očiju postadoše nešto dublje jer ih obasja osmjeh koji je bio sve samo ne radostan. Borice se skupiše i suziše njegove oči.

Osmjeh je bio zloban.

* * *

- Kažem ti, Max: Ne sviđa mi se sve ovo. Nisam sigurna da ovo nije kažnjivo.

- Mandy, Mandy, Mandy... Koliko puta da ti kažem: ne brini. Ovo je samo jedan mali eksperiment. Uostalom, cijela ta stvar nije tvoja briga niti je tvoj posao. Tvoj posao je da se pobrineš oko prava i prodaje. Ja sam svoj posao obavio: dao sam ti dobar materijal kojim se može učiniti čuda. Ti si napravila dobar posao našavši mi dobrog izdavača. Sada samo treba pričekati i pobrati plodove našeg rada.

- Nadam se da si u pravu, Max. Ali ipak ti kažem: ne sviđa mi se sve ono manipuliranje.

- Oh, Mandy, hoćeš li prestati? Za jednu tako lijepu, inteligentnu mladu ženu ti si malo previše nervozna. Kažem ti to kao prijatelj i liječnik. Nije dobro za tebe. Osobiti zbog toga što je bezrazložno. Kome je ikada škodilo malo reklame?

- Malo reklame, Max?! Tvoja knjiga je Biblija reklame. I to ne bilo kakve reklame. Tvoja knjiga je proizvod s fluorescentnom naljepnicom koja kaže "kupi me", ali malo suptilnije, a opet intenzivnije prirode. Vjeruj mi, da me nisu upozorio na sve one male igrice slika i riječi ne bih primjetila sve te male marketinške zamke. Ali čak i upozorena ja shvaćam snagu onoga što si učinio; nakon pročitane knjige ja sam imala neodoljiv poriv da je kupim! Ne jedan primjerak. Na stotine! Imala sam potrebu vidjeti stotine primjeraka te knjige na svojim policama. A znala sam da je riječ o triku. Ja se bojim, Max, da bismo zbog ovoga mogli nastradati.

- Ogradili smo se od toga. Izjavom o tome da je knjiga primjer kontrole uma i da se autor ograđuje od mogućih posljedica mi peremo ruke od svega. Izdavač je pristao. Čemu briga, onda. Promocija je u subotu. To što će neki ljudi možda zaista pasti pod njen utjecaj to nije naša stvar. Bili su upozoreni.

- Max, ti si podlac.

- Ali inteligentni podlac, Mandy, draga. A ti si dovoljno inteligentna mlada žena i sama da shvatiš koliko ćeš profitirati od mog malog projekta.

- Mogu li biti iskrena, Max? Ako se iz tvoje knjige eliminiraju sve te bombastične psihomanipulativne reklame i ostavi samo goli tekst, samo golo štivo, Max, moram ti reći: tvoja knjiga je smeće.

- Znam.

- Ne vrijeđa te to?

- Mandy, ja nikada nisam mislio dobiti Nobelovu za književnost. Ova knjiga je tu zbog hipoteke nad kućom, zbog alimentacije za onu kućku, zbog Cassy koja voli skup nakit. Znaš moju situaciju, Mandy. Istina da se ograđujem od posljedica ove knjige, ali ne kažem da neću iskoristiti situaciju. Ako netko založi kuću i kupi cijelo skladište, ne kažem da ću vratiti novac. Dapače. Prizivam to. Očekujem takvu reakciju. Ili više-manje takvu. To bi značilo da sam postigao ono što sam htio.

- Svejedno, bojim se, Max. Sve je ovo igra na oštrici mača.

- Tim bolje. Zar ne voliš malo uzbuđenja, Mand? - njegov glas je bio dubok i intrigantan i bez sumnje seksi u njegovom pokušaju da je trgne iz tog njenog raspoloženja. Max je dobro poznao igru. Ona uzdahne.

- Ne znam što ću s tobom, Max.

- Možeš me samo voliti ili mrzjeti, Mand. I u svakom slučaju zaraditi na mom talentu. Ne budi tako ukočena. Sve će proći u najboljem redu. Uh! Sad moram ići. Čeka me novi pacijent.

- Čuj, Max, samo još jedno pitanje. Reci mi da nisi radio nikakve slične igrice sa svojim pacijentima. To bi nas ozbiljno ugrozilo, znaš. Ako se sazna da bi manipulirao njima radi osobnih interesa... to bi nas pokopalo.

- Nisam budala, Mand. Znam što radim. Idem sad. A ti ne brini. Sve će biti savršeno.

- Držim te za riječ, Max. Vidimo se u subotu.

- Vidimo se, Mand.

Klang!

Na vratima je stajala Rosa Clow uzbuđeno daščući, njene velike zelene oči suzne i široke.

- Promocija je u subotu, zar ne, dr. Nettar? Oh, ne mogu dočekati! Rekla sam svim svojim prijateljima. Svi ćemo doći. Oh, to je tako divno!

- Zar ne, Rosa? - reče on i nasmiješi se niskom svojim bijelih, besprijekornih zubiju.

* * *

- Najbolji šampanjac za mene i moje prijatelje! - naruči dr. Max Nettar. Konobar kimne glavom i povuče se.

Cijelo društvo bilo je okupljeno za stolom u restoranu "Tetra Mance" gdje je čaša vode stajala koliko i boca dobrog vina u trgovini. Gary i Lucy su bili tu, Mandy i njen mladi (premladi) prijatelj kako-se-ono-zove, njegov računovođa i njegova ljupka supruga Natally i naravno Cassy sa novom niskom crnih bisera oko njenog lijepog vrata, u minijaturnoj plavoj haljinici i s velikim plavim očima kojima je sve obasjavala modrom svjetlošću. Njena valovita plava kosa lepršala je oko nje dok se smijala čineći zlatnu aureolu oko njene glave.

Max se prigine k njoj i poljubi je.

- Obožavam te - šapne ona. On se namiješi i ukloni jedan plavi uvojak iz njenih očiju.

- No, prijatelju - govorio je Gary - Moram priznati da si nas sve držao u neizvjesnosti dovoljno dugo vremena, dovoljno se dugo igrao s našim živcima, ali ono što sam sumnjao ostvarilo se: nisi nas iznevjerio. Takva velika, pompozna promocija. Upravo ono što zaslužuješ. I ta knjiga! "Kontrolori snova". Stvarno, kažem ti, ne znam kako si to postigao. Kupio sam primjerak, pročitao ga u dahu. I onda uzeo Lucyn primjerak i čitao ga kao da je to posve nova knjiga. Ne razumijem kako je to moguće, ali sviđa mi se, Max, sviđa mi se.

- I ne moraš razumjeti, Gary. Dovoljno je to što ti se dopada. Svaka od tih knjiga je unikat. Na svoj način. A onda opet i nije. Ovisno kako gledaš na to.

- Gđice Stanley, kako ide prodaja za sada? - upitala je Lucy zamišljenu Mandy koja je nekako izgubljeno zurila u plave salvete na stolu. Ova se trgne istog trena, zbunjeno nasmiješi i svečano popravi svoje naočale. Njen mladi prijatelj ju je zaljubljeno promatrao. Mandy je uvijek bila okružena tim dječacima koji su ponekad bili duplo mlađi od nje. Ali onda, njeno četvrto desetljeće teško da se vidjelo. Mandy je izgledala bolje od neke dvadesetogodišnjakinje. Ne od Cassy, ali od dvadeset i sedam godina stare kućanice Lucy, svakako.

- Prodaja je premašila sva naša očekivanja. Mislim da imamo besstseler.

Gary na to zaplješće rukama i podigne šampanjsku čašu, koju je konobar upravo napunio, i nazdravi: - U to ime!

Ispiše zdravicu u tišini.

- I onda, Max, kad će slijedeća knjiga? - upita Gary.

- Ne budi gramziv, Gary - odvrati Mandy - Pričekajmo da vidimo kako će se sve ovo završiti.

- Kako bi se imalo završiti? - namršti se Max - Čemu takvo lice, Mand. Ovdje smo da slavimo, a ne da slažemo kisele face. Zar ne, hm...

- Igor - potpomogne mladi Mandyn prijatelj kome se Max obratio. O, Bože, pomisli on. Gdje li ih samo nalazi?

- Točno, Mand - reče Gary - Cijele večeri si zamišljena. Čemu to?

Mandy se otužno nasmiješi.

- Možda stvari idu malo predobro da bih im mogla vjerovati.

- Oh, kakav pesimist! - glasno se nasmije Gary - Max, reci joj. Kvari nam zabavu!

- Da, Mandy - reče Max za mrvicu malo preozbiljno, ali to čini se da nitko osim Mandy nije primjetio - Nemoj nam kvariti zabavu.

- To je sve zbog praznog želudca - rekao je Shermann, računovođa - Max, najbolje da naručimo sada, prije nego svi umremo od gladi.

- U pravu si - odvrati Max i ponovo navuče na lice osmjeh u trenu zaboravljajući onaj izraz i pogled koji je uputio Mandy - Konobar! Ljudi ovdje umiru od gladi!

- Mmm... Tako sam gladna - prozbori mazni Cassyn glasić. Max se nagne nad nju i poljubi je.

- Je li sada bolje?

- Mmm... Molim, ja bih još, gospodine.

* * *

- Max! Čuješ li me?

- Čujem te, Mandy. Samo govori.

- Prokleti mobiteli!

- Oh, zaboravi mobitele, Mand! Govorila si o toj književnoj večeri.

- Da. Petak. I, molim te, Max. Pojavi se u nekom pristojnijem izdanju. Ne kao u "Blendu". Narušavaš si reputaciju i kao autora i kao liječnika.

- Oh, skini se sa mog slučaja, Mand. Znaš da me Cassy napustila.

- Nije to smak svijeta, Max. Mala je glupa i što da ti više kažem.

- Mala nije glupa. Mala je lažljiva kučka, Mand. Znaš, previše puta mi se to dogodilo da se ne počnem pitati nisu li sve žene iste.

- Da, da, okrivljuje ženu, Max. Tipično muški. A ne bi li se radije zapitao nema li u tome svemu tvoje krivnje.

- Moje? Mand, i sama znaš da sam obožavao Cassy. Sve sam joj dao. I, zaista, ne vidim razloga...

- Možda te se uplašila, Max.
- Uplašila? Stani malo, Mandy. Da li me se ti bojiš?
- Da ti pravo kažem: da, ponekad da, Max.
- Ma ti si luda! Ti si potpuno pošasavila!
- Možda. Ali probaj zamisliti kako to djeluje na ljude. Tvoja knjiga je dokaz kako si sposoban za potpunu kontrolu ljudskog uma. Tvoj talent te ubija, Max.
- Ma svi ste vi posve poludjeli! Ali tebi se čudim, Mand. Ti znaš moje razloge. Poznaš me. Prijatelji smo godinama. Zar bi se mene netko trebao bojati?
- Poznajem te, Max, da. Ali ti nikad prije nisi pokazivao takente koji su sada jedna od tvojih osnovnih karakteristika. Svi pričaju o tebi, Max. Možeš li zamisliti kako je bilo Cassy kad je, na primjer, ušla u frizerski salon i kad je počela slušati sve ono što ljudi pričaju o tebi i tvojoj knjizi. A svi pričaju. Kažu da si savršeno oružje. Kažu da bi svojim talentom mogao pokoriti narode. Ja Cassy potpuno razumijem, Max. Htjela je pobjeći prije nego poludi od straha.
- Ali ja sam je obožavao!
- Svejedno. Ona se bojala.
- Oh, ja ću poludjeti od sveopće ljudske gluposti!
- Hej, Max! Što si htio to si i dobio. Ljudi te obožavaju i boje te se i to je poanta svega.
- U petak, sve ću im objasniti u petak. Ovo više ne mogu podnijeti.
- Čini kako hoćeš, ali pojavi se u pristojnom izdanju. Ljudi više ne padaju na pijane, prljave i nabusite umjetnike. Postavši javna ličnost postaješ javno vlasništvo, a čitateljstvo i gledateljstvo sudi o tebi kao da mu pripadaš. Max, ako si mislio da se ne možeš nositi s tim nisi to trebao ni počinjati.
- Mogu se nositi s tim i sa svime. A i ti, Mandy, nosi se. Ne trebaju mi tvoje prodike.
- Dobronamjerne, Max. Kao prijatelj prijatelju.
- Boli me briga, Mandy. Samo se nosi. Što se mene tiče svi možete crknuti. Ponašate se kao da smo u srednjem vijeku. Malo novotarije i već umirete od straha. E, pa, ne treba mi sranja u životu. Imam ih i previše!
- Max, ja...
- Da, vidimo se u petak, Mand. Ne brini. Neću se ubiti. Toliko glup nisam. Klannnnng! Slušalica tresne i poskoči na mjestu.

* * *

Drhtao je kad su ga pozvali na binu. Ne zbog straha od gomile, već zbog njihovih očiju. Vidio je kako ga gledaju. Bili su to izgladnjeli pogledi. Željeli su dio njega. Osjećao se prodanim. Osjećao se robom vlastitog djela. I gledao je njih, svoje vlasnike, kako zahtijevaju komadiće njega.

Po prvi puta počeo se pitati: što sam to napravio?

Dok je došao do bine još jedno pitanje se formiralo u njegovoj glavi: Da li sam napravio nešto krivo? Ovo nije bila reakcija koju je očekivao.

- Štovani, okupili smo se ovdje...

Nitko ga nije slušao. A svi su ipak pozorno pratili svaku riječ njegovog unaprijed smišljenog govora, pratili svaki njegov pokret, pili svaki izraz njegovog lica kao da o tom izrazu ovisi njihov život. Ličili su mu na gladne zvijeri koje je netko pustio iz kaveza i skupio tu na ovom morbidnom skupu. Vrlo brzo se slika stvorila u njegovom umu. Tigrovi i lavovi i hijene, divlje mačke sjedile su u baršunastim stolicama pred njim i kesile zube prema njemu. Lijevo i desno od njega na bini sjedile su zvijeri i pratile njegov govor grabežljivim očima.

Ludim, govorio je sebi, znojeći se, drhteći, pokušavajući ne pokazati svoju paniku, a ipak svake dvije sekunde dižući ruku da obriše znoj, zastajkujući u govoru, mrmljajući, gubeći se, ponavljajući već rečeno.

Zvijeri u baršunastim sjedištima to kao da nisu primjećivale. Samo su se njihove bijele čeljusti i zubi-koljači kesile prema njemu, njihove dlakave glave njihale u ritmu otkucaja njihovih srca. Nešto se dizalo iznad njih, poput magle. Počimao je shvaćati kako su to njihovi osjećaji prema njemu. Počimao je shvaćati da ne smije izgubiti više ni trenutka. Trebalo je što prije pobjeći s ovog mjesta.

- Izvinite me...

Mandy je zabrinuto podigla glavu kad se on posrćući sjurio s pozornice i zatim izgubio ravnotežu na trećoj stepenici i pao bolno se dočekavši na lakat.

Uzdah se oteo gomili.

Mandy je skočila na noge, pritrčala mu, ali on je, ugledavši je, kriknuo i teturajući pokušao pobjeći. Bila je užasnuta. Nikada ga ovakvog nije vidjela. A nije bio pijan, mogla je osjetiti prema njegovom dahu. Samo je bio sluđen.

Straga, iza vrata, izvan dvorane, bilo je nekog komešanja. Max, koji se sada uspravio na noge, okrenuo se prema tom zvuku. I mnogi iz gledališta ustali su i okrenuli se prema vratima. Zvuk mnogih glasova i tutnjanje stopala približavali su se.

I onda je ljudski stampedo razvalio vrata i stotine njih je utrčalo unutra. Maxov krik bio je zagušen zvukom njihovih glasova. Mandy je pokušala doći do njega, dva policajca su pokušala doći do njega, ali Max je bježao, ne videći njihove pokušaje da ga odvuku na stražnji izlaz.

I svi drugi, svi oni koji su upravo ušli, pokušali su doći do Maxa. Bilo ih je previše da ih išta spriječi. Svi su oni više ili manje poznavali dr. Nettara ili bar čuli za njega.

I svi su pročitali njegovu knjigu i shvatili je.

Sada im je osnovni smisao života bilo doći do njega, ukrasti dio njega. Sluđeni obožavatelji u čijim je glavama bila samo jedna ideja: dotaknuti vrhunac svojih ideala. Magla njihovih osjećaja rasla je i učinila veliki, sivi oblak iznad njihovih glava koji je postao olovno taman, pa zatim crn kad su se sklopili oko njega.

Čuo se žamor njihovih uzbuđenih glasova.

Čuo se Maxov krik kad su ga njihovi prsti dokučili.

Čuo se Mandyn prestrašeni doziv dok je pokušavala prodrijeti kroz zidove ljudskih tilijela. Crni oblak grmio je i sjevao. Max je vidio kandže zvijeri koje su počele načimati njegovo meso.

Samo tri minute nakon što je sve počelo sve je naglo zamrlo.

Od dr. Maxa Nettera više nije ostalo ništa. Njegovi obožavatelji stajali su okolo, obliveni njegovom krvlju, s komadićima njegovog mesa ispod noktiju. Neki su se još saginjali kupeći ostatke njegovih kostiju, tkiva, kože i kose, ali crnog oblaka je nestalo kao da ga nikada i nije bilo.

I samo se još jedna rečenica, materijalizirala iz njihovih misli, dizala i šaptala, mada su svi šutjeli, tako da se činilo kao da to krvavi zidovi dvorane šapuću.

Bio je to odlomak s kraja "Kontrolora snova", a glasio je ovako:

"Pisac, predajući se kroz svoje djelo čitateljstvu na milosti i nemilost, pred njegove kritične oči, pred njihov sud, postavlja granice svoje božanstvenosti ili pak ništavila. Predavši se on zauvijek postaje dio njih i oni će svojim životima čuvati ideju koju je začeo u njima. Psihološki faktor ovdje je značajni čimbenik prenošenja ideje koja se začela u njegovom umu i koju je, ako je u njemu dovoljno umješnosti, prenio na svoje čitateljstvo. Taj faktor bit će faktor kontrole njihovog uma. Ako je faktor, odnosno piščeva umješnost, dovoljno jaka, on će moći mijenjati tokove njihovih misli, u njihovim umovima graditi svjetove koji nikada nisu postojali i natjerati čitatelja da se zagleda u te nepostojeće svjetove i pronađe sebe u njima.

Tim svođenjem živog na neživo, stvarnog na nestvarno, pisac zarobljava svoje čitatelje u neku vlastitu psihološku dramu i dozvoljava im da uđu u njega i postanu dio njega. Taj čin, kojim se sad čitatelj predaje piscu, prikazuje se u obliku obožavanja i ovisnosti o spisateljskom umu, težnji za daljnjim užitkom i gradnjom svijeta koji je u njima začet. Uspostavom tog kontakta uspostavlja se kružni tok ovisnosti koji se ipak naposljetku uvijek vraća čitateljstvu jer njihova glad je neutaživa.

Stoga Kontrolori snova istodobno bivaju i gospodari i žrtve, a njihove sudbine ovisit će o obožavanju koje će se oblikovati u glavama onih koji su pod utjecajem njihovog magičnog djela.

Ni jedna snaga nije tako jaka kao snaga uma. Oni koji mogu upravljati njome upravljajući je prema vlastitim ciljevima gospodari su snova jedne civilizacije. Međutim važno je znati: snaga oslobođena na taj način veća je od snage koju jedno ljudsko biće, koje pisac čini, može kontrolirati.

Stoga se treba zapitati: da li sam dovoljno jak da oslobodim silu koja je u meni i da li sam dovoljno jak da se suprostavim sili koja će odgovoriti na nju? Ako je odgovor pozitivan Kontrolor snova bit će rođen. U suprotnom..."

Zagreb, 18. 05. 1998.

dahh:

Kad je Harry sreo Sally

Ime mi je Duke rođače, za prijatelje Đuka. Kada bi ih imao uopće, to jest, prijatelja mislim....

Nomen est omen, a moje je vrišteći znak za opću opasnost. Ono i sve ostalo što ide uz njega šalje svima koji su zainteresirani jasnu poruku. Vidim ti po blentavom pogledu da niš' ne kopčaš... nemaš brige rođače evo help fajle.

Natakni na oko dva metra mišićja (i to pravih, vježbom klesanih i znojem pojenih, a ne onog smeća gnojenog kemikalijama) bezizražajno lice uokvireno prstohvatom plave, na zatiljku do kože izbrijane kose, lijevo uho ukrasi zlatnom naušnicom a crni pogled sakrij iza još crnijih naočala. Got d mesidž kazn? Ne?! OKEJ, možda si od onih diesel tipova koji najsporije kuže očevodne stvari. Baci dakle pogled na ono što na meni inače uopće ne bi primjetio, barem ne dok ne bude prekasno.

Na primjer futrolu na leđima filovanu winchester pumparicom skraćene cijevi (tupa 12-ca, naravno, u ovom dobu tehničara nije loše s vremena na vrijeme zaigrati na kartu sirove snage olova) ili Smith&Wessonov blaster (svaka čast "Nakajima" dezintegratorima ali zaista je glupo kad pred hrpom tipova koji žele vašu krvcu dat svevišnjem na analizu mašeš spravicom koja pišti kako joj se eto baš ovaj čas baterija ispraznila) ututkan u podpazušje čija se drška od tamnog drva savršeno rimuje sa onom izrađenom od kevlaru bowie nožine o mom boku.

Kaje, još ne kužiš? Ufff, čorav li si ti stvor rođače! No, u redu evo, poruka je: "Derz no fak araud vid mi!" Ali ti si svoju šansu već poodavno popužio... počivaj u miru rođače.

Sjedio sam za šankom razmišljajući snuždeno o tome koliko se mjesto promijenilo od mog zadnjeg posjeta. Na gore. Neon i čelik2 smijeniše ugodnu polutamu karbonplasta a nekakvo kvazijazz drndanje lika za sintom kojega su svi oslovljavali Sam živahnu mjuzu koja je nekad parala zrak i uši u bircu.

"Isuse na što je svijet doš'o" - zatulih - "momak daj jednu žestu!"

Mutava i namrgođena izlika za konobara na mjestu nekoć vječnonasmijanog & dozlabogabrblljavog Barta nevoljko mi turne naručeni napoj. Čašica zatetura površinom do boli ulaštenog šanka rasipajući usput svoj sadržaj poput pijanog mlijekara. Pogledah ga krvavo, premišljajući se na trenutak oču'l ga pljesnut' desnom, neću'l ga pljesnut' desnom po mutavoj labrnji? Ma neću ga pljesnut' desnom, nije frik kriv što je trapav rođen.

PAF! Pljesnem ga lijevom, točno među oči. Tijelo nit' pisnu niti zubi škrinu, klizne iza šanka bez protesta, šuma i svijesti.

Ne mareći više za uspavanu ljepoticu koliko ni za crno ispod nokta, sasuh napoj niz grlo. Ajde bar je nešto ostalo isto, zagrintah u sebi, pijača je jednako je loša kao i prije.

Taman sam se počeo miriti sa bedom koji me obuhvatio kad li ulazna vrata izletješe iz šarki razvaljena odbojnicima Djeve bajne. Na stranu duga crna kosa uredno sfrčkana u rep, lice boginje, vitka figura i stručak k'o maslačak, stotinjak pari očiju u sali zalijepilo se za samo jednu točku. Ispravak krivog navoda...dvije.

Čim sam je ugledao odmah sam ih spazio. Veleprsi su prkosile zakonima gravitacije snagom koja bi sir(otog) Newtona natjerala u histerični smijeh, il' plač... il' oboje. Ne bi' ga krivio.

"Overklokiranog mi klamata!" - pomislih spremajući se za naskok - "ovako uske majice trebalo bi zabraniti zakonom."

Kad mi je napokon čitava njena figura ušla u vidno polje smrznuh se u pol' pokreta i oprezno se svalih natrag na stolac. Ježi ga, nemoš curi sa parom nauljenih oštropuca o kukovima prič' k'o novinskom kiosku, bez obzira o kako zamamani oni bili. Kukovi naravno, ne oštopuci.

Dok sam tako brzo smišljao varijacije mogućeg desanta na Djevu i još brže ih odbacivao ona priđe crnoputoj spodobi za sintom i šapne mu nešto na uho. Lik zvan Sam prekine sa mučenjem glazbala i počne ful senzibilno prebirati po njemu a Djeva se sa nekakvim blaženim polusmješkom smjesti za šank tri stolca sjeverozapadno od moga.

"As time goes by. Oh kvragu, djeva ima stila" - promislih nevoljko - "vjerojatno pada na mjuzičare." Kategoriju u koju me ni uz krajnji napor ne bi mogli strpati, ja naime znam svirati samo rafalno. Vjerujte mi na riječ, imao sam najbolju volju utopiti svoje razočaranje u alkoholu no sudbina je imala drukčije planove.

Ušao je bučeći poput drobilice praćen dvjema kokama i okružen krdom nabildane govedine.

Koke? Bile su profesionalke. Savršenih proporcija, poželjne i varljive poput odraza u ogledalu. Sve je na njima bilo plastično, od sisa do osmijeha. Lažne kako rekoh do kosti, hrpa silikona, polivinilklorida, epoksi smola i karbonskih vlakana. Čarolija nanokirurgije skrivena pod dva prsta debelim slojem šminke. Nadomjestak za romansu. Jako, jako skup nadomjestak. Moja procjena ovako od oka "dva soma" po večeri. Svaka, naravno.

Govedina? Prvoklasna. Steroidima i anabolicima napumpana hrpa prispodobna sa količnikom inteligencije manjim od dvogodišnjakova broja cipela. Bezdušno i smrtonosno jato morskih pasa koje kad je prava valuta u pitanju ubija ne trepnuvši i još uživa pri tome.

A on? On je pripadao onoj vrsti ljudi klasificiranih u mom organajzeru pod slovom "š", kao "šoder". Hrpa šljake dakle, sa mozgom u novčaniku i srcem u želucu. Operiran od bilo kakve ugladenosti i tolerancije. O duhovitosti i kulturi da i ne govorimo. Sirov k'o odrezak, prepun hormona... ma, skoro k'o ja, hehe.

I love prepun, naravno. Uresio je dakle naš mirni kutak svojom nazočnošću kao što bi hrpa kravlje balege na stolu ukrasila svečani nedeljni ručak. Svejedno pustili smo ga na miru... na moju sreću on nije nas, pardon nju, pardon njega.

Tek što se zavalio za stolac zalaja polupijano na Sama: "Alo propuh, koja je to shema? Daj malo prave mjuze, ono bum-tras-param-para-ta-dum! Čuješ ti mene zagoreni?"

Zaludu, Sam je i dalje prebirao po dirkama sinta, gluh za urlike lika u loše skrojenom i još k tome preskupom odjelu, što je potonjem očigledno jako išlo na živce izbacujući ga iz takta i navlačeći mu mrakobijes na rošavo lice. Pucne prstima i jedan od petorice napumpanih krene ka Samu.

Gotovo istodobno i Djeva se odlijepi od stolca i zavesla kukovima u istom pravcu. Presretne ga na pol puta i reče: "Pusti ga da odsvira do kraja čovjek..."

I da znate da se smrz'o na trenutak promišljajući valjda dal' da se upiša od smijeha ili joj odmah spegla jednu zidarsku posred usta. Na koncu mu se kutovi usana ipak poviše prema gore no sa njih se odlijepiše posve krive riječi...

- Puši gumu kokoš - zausti sirovina, zamahne rukom... i otvori vrata paklena.

Ručerda je još uvijek grabila ka mjestu gdje je ona stajala treptaj oka prije, a ostatak njegove tjelesine u kompletu sa usnulim licem već je paraboličnom putanjom hitao prema podu, dakle u posve suprotnom pravcu, kako već biva kad vam savršen mavashi prasne posred uha. Kombo udarac iz snova, kad malo bolje pogledaš uopće ga ne vidiš, a boli za popizdit. Ako se nakon njega uopće osvijestiš, naravno.

Govedo broj dva trzne blasterom... no, nedovoljno brzo. Skinula ga je k'o naušnicu, onako s boka ni ne vadeći oštopuc iz korica. Djeva - govedina 2:0.

Ostatak krda suočen s klanjem odlučio se za stampedo taktiku pa zapraskaše oružjem unakrsno, urnebesno i u prazno.

Ne znam da li se ta čarolija zove "dvostruki aksl" ili "prebac preko sebe same sa kolovrtom" ali vraški dobro djeluje. Miss Houdini već je bila dva stola dalje razmazujući hicima njihove leukocite po podu i zidovima sve dok broj istih nije obojici uvelike pao ispod fatalne razine.

Nekako baš tada posljednji se tijelo-u-loše-skrojenom-odjelu-hranitelj suočio sa problemom nabacivanja svog chakra sječiva rukom zakucanom za zid dvanaestiničnom nazubljenom oštricom noža sa kevlar drškom. Kako tiho tuljenje od boli ni izbliza nije bilo valjano riješenje, on razočarano zakovrne očima i mlitavo klone bez svijesti. Predstava je bila završena.

Djeva parkira zažarene oštropuce u garažu i priđe liku koji se tresao za stolom k'o pokisli golub i... zamahne. Vitki i dugački prsti zazvizdaše pred njegovim licem, i kad sam već pomislio da ga je promašila, u pola pokreta savine ruku i njen lakat sjedne pravo na hrbat njegova nosa. Prsnuo je poput lubenice uz jedno tiho "krghkrc", a krv nagrne k'o iz probijene vinske bačve.

"Mislim da je vrijeme da odeš" - tiho reče.

Složio se s njenim mišljenjem bez glasa i nestao u treptaj oka praćen plastičnim sestrama i kapljicama krvi.

Djeva se okrene na peti i priđe Samu: " Play it Sam, play it again..." I Sam zavesla iz sve snage, a Djeva se uputi pravo na me.

"Hvala na pomoći " - reče vraćajući mi nož - "bez obzira što nije bila nužna cijenim to..."

"Ha?"

Djeva zavrne pletenicu i upre prstom u malu pozlaćenu kvržicu na vratu.

"Eidos senzori, imala sam ga na nišanu cijelo vrijeme. Svejedno hvala..."

"Duke, Duke Nuk'em 3D, pliz tu mit ju..."

"3D? "

"Derem, Davim i Dezintegriram po narudžbi i želji, a ponekad i iz osobnog gušta."

"Onda Đuka" - upita djeva sjedajući u stolac do mene, očešavši se pritom svoji parom airbagova o moju nadlakticu - "šta'š pit'?"

Zacerekah se u sebi zadovoljno dok je sir Isaac negdje u daljini histerično vrištao, cura je čisti endem, a i sise su prave...

Ime mi je Duke rođače, za prijatelje Đuka. Kada bi ih imao uopće, to jest prijatelja mislim.... Hej al' imam i curu...ime joj je Croft. Lara Croft.

Tomislav D. Matković:

Oporuka

Proba. Proba. Radi. Dobro. Počinjem govoriti. Ostavljam svoju oporuku onome tko će me pronaći, bilo mene, bilo moje kosti.

Ne znam kako je sve počelo. Znam samo da je počelo prije nekoliko dana. Dva, tri možda i više. Čovjek se izgubi u ovom skladištu. Previše sporo vrijeme prolazi da bi se čovjek mogao orijentirati. Još ako ste ostavili sat u kabini, a brodski ne radi. Onda ga jebi. Nema nikakve šanse da se vremenski orijentirate. Prostorno još i da. Oči vam se priviknu s vremnom na tamu i na prokleta crveno bljeskanje žaruljice pokraj vratiju. Ulazi mi u mozak već nekoliko dana. Ispočetka nije bila toliko frustrirajuća, ali sada kada sklopim oči vidim to malo prokleta svjetlo kako mi bode u mozgu. Okrenem se od njega i ništa. Osjećam ga na svom potiljku kako polagano ulazi u moj mozak i svijetli. Svijetli do besvijesti. Ubit će me. Pokušao sam ga razbiti. Ne ide. Neprobajno staklo. Prokleta kompanija, mislili su na sve osim na situaciji u kojoj sam ja sada. I vjerojatno se neću izvući, ali će valjda netko pronaći ove moje bilješke i nešto naučiti iz njih. Iskreno rečeno sumnjam da će ih netko naći, ali još više sumnjam da će netko nešto naučiti iz njih. Ako ih ikada i netko pronađe na ovom i od Boga zaboravljenom planetu smatrat će sve što se ovdje dogodilo jednom velikom glupošću i ljudskom greškom. Vjerojatno će na kraju otkriti da smo se sami poklali što naravno nije istina. Ali možda i jest. Ne znam više što se događa. Tišinu možete rezati nožem. Jučer sam slušao prašinu kako pada. Svoje vlastito disanje, otkucanje srca i bilo kakav šum koji sam napravio. Znam da to nije pametno. Mogli bi me čuti, a i onda bih i ja završio kao i ostali. Glupo od mene. Bojim se šumova, a dobro znam da sam u zvučno izoliranom prostoru. Nema nikakve šanse da me netko čuje. Niti ja da čujem ikoga ispred vratiju. Možda su i otišli? Možda više nema nikoga? Ali ne usuđujem se provjeriti. Strah od smrti u meni je prevelik. Nije više važno, spasa mi nema. Od svih skladišta na brodu odabrao sam ono najgore. Tehničke materijale. Umjesto da sam utrčao jedna vrata dalje i ušao u skladište hrane ili dvoja vrata dalje, kriokomore, ili troja vrata dalje ili četvrta ili ne znam više koja. Ima ih mnogo. Na ovom brodu ima mnogo vratiju. Predviđen je za to. Jednom kada se spusti, kao što smo to mi napravili, povratka nema. Barem idućih dvjesto godina. Ipak smo mi kolonizatori, a ne neki tamo trgovci. Prokleta vrata. Što nisu smjestili skladište hrane ovdje ili komore za hibernaciju. Sve me boli od spavanja na čeliku o gladi da i ne pričam. Gladan sam. Nisam jeo već nekoliko dana. Moj želudac je sve bučniji i bučniji. I bojim se da će uskoro shvatiti da sam ovdje, ako zbog ničeg drugog, a ono po zvukovima koje ispuštam. Opet glupost s moje strane. Zvuk. Ha! Kao da me netko i može čuti. Ili spasiti...

Jučer sam shvatio da polagano dehidriram. Još tri dana i umrijet ću od žeđi. Ovdje je suh zrak, pa se još i prekomjerno znojim. Žedan sam, a ne smijem piti. Pišalinu stavljam u posebnu bočicu. Stavio sam čep na nju. Ostavljam je za trenutke kada stvarno više neću moći. Počet ću je piti. Još danas ili možda sutra. Kasno je, a i ja sam umoran. Idem spavati na moj omiljeni čelični dio poda. Nastavit ću sutra ili kada se probudim. Ne mogu više diktirati na Farmijevu ploču. Pretražio sam čitavo skladište čim sam ušao u potrazi za oružjem. Pronašao sam Farmijev diktafon prije nego su svjetla ugasla. Trebalo je vremena da mi se oči priviknu na tamu. I sada, nekoliko dana kasnije dobro znam da u skladištu nema ništa od koristi, ali ga i dalje pretražujem više pipajući nego gledajući. Usta su mi suha i umoran sam. A i previše tih. Šapćem dok govorim.

Nastavljam ovaj zapis od prije nekoliko sati. Ništa se nije promijenilo. Lampica i dalje uporno osvaja moj mozak. Smijem joj se. Smiješna je u svojoj upornosti, a ja sam tvrd kao stijena, kao čelik. Neće ući, neću joj dozvoliti. Žedan sam i moker. Sav sam u znju. Ne vidim ga, ali znam da je ovdje. Odjeća mi se lijepi. Postaje hladno. Skidam odijelo i sada sam samo u hlačama. Ženska publiko divite se mom tijelu koje sada gledate. Iako vjerojatno gledate moj kostur, ali znajte da je tu nekada bilo 90 kilograma dobro razvijenog muškarca. Lampica ne prestaje. Bacam stvari na nju u mislima jer se ne usudim na javi. Mogli bi me čuti i doći po mene. Oni ne znaju da sam ja ovdje. Sam i nenaoružan. Ali ne dam se. Neće me imati. Niti jedno od njih. Pobili su sve. Svu posadu. Ja sam bio u hodniku i vidio što su radili, ali ne mogu.... izraziti. Onaj tko dođe poslije mene shvatit će.

Upravo sam popio gutljaj dragocjene tekućine i moram priznati da i nije tako loša. Bljutav okus, ali taj okus meni život znači. Nikada nisam ni sanjao da ću piti tako nešto. Kažu da pišalina ima 99% vode. Zanima me je li okus u onom preostalom postotku. Ostalo mi je još nešto više od pola bočice. Bit će dovoljno za dva do tri dana. A što onda?

Raskrvario sam prste trgajući lampicu sa zida. Nisam ni sanjao da će mi prijati okus vlastite krvi. Nisam je slomio. Previše tvrdo. I dalje uporno trepće svojim ubojito dosadnim svjetlom. Prekrio sam je košuljom. Probija se kroz košulju. Ali barem manje ubojito svijetli. Zanima jesu li još uvijek vani. Osjećam ih. Znam da su ovdje, izvan skladišta. Čekaju me, ali ne mogu ući. Čekat ću još malo, a onda provjeriti.

Nisam smogao snage da provirim u hodnik. Znam da su tamo i da se goste mojim prijateljima. Briga me. Čak bih im se i ja pridružio. Ne sjećam se kad sam zadnji puta jeo. Gladan sam. Žedan i umoran. Ne mogu spavati. Ovdje postaje zagušljivo i sav sam u znoju. Kao da nema više zraka. Zidovi se stišću oko mene iako ih ne vidim, znam da imam sve manje vremena prije nego se potpuno stisnu i prije nego me potpuno zarobe...

Pišaline više nema. Popio sam zadnju količinu prije nego sam otišao spavati. Potpuno sam dehidriran i umoran. Moje hlače su potpuno mokre. Okus znoja nije najbolji koji sam ikada probao, ali uspio sam iscrpsti nekoliko kapi sa hlača. Ližem si tijelo pokušajući skupiti. Osjećam kako me jezik grebe, ali ne posustajem. Sutra ću izaći. Nemam više što izgubiti.

Nisam smogao snagu za izaći. Budem sutra ja izašao.

Žedan sam i moram izaći ali ne znam kako skupiti hrabrost za taj poduhvat.

Izašao sam. Trebalo je mi dva dana za skupljanje hrabrosti. Nije bilo nikoga. Potpuno prazan hodnik. Moj prijatelj ležao je na podu ispred vratiju. Zgrabio sam ga, povukao u skladište i onda se pojavio se iza ugla sasvim iznenada. Samo noga koju sam vidio krz maglu. Crna i velika. Nisam vidio njega cijeloga već nanjušio ga, oči su me pekle i suzile. Imao drugačiji miris od mirisa truleži na brodu. Zatvorio sam vrata upravo na vrijeme da ugledam ogromnu crnu ručevinu s ogromnim srebrnim kako poseže za mnom i promašuje me za milimetar. Vrata su se zatvorila i odvojila nas. Sada znaju da sam unutra. Pitanje je vremena kada će provaliti. Njihovi zvukovi udaranja po neprobojnim vratima razbili su moju monotoniju. Iako i dalje nema zvuka osjećam kako vrta podrhtavaju od njihovih naleta. Ne znam tko su oni ni što žele. Ne zanima me. Bitno je da više nisam sam. Lice čovjeka kojeg sam unio u skladište mi je poznato, ali nemogu se sjetiti imena. Mrtav je.

Razgovarao s Freedom. Ime mu dao i razgovarao. Šutio je stalno. Nije odgovarao na moja pitanja oko broda i događaja zbili su se u brodu. Lampica se ugasila. Nije bilo struje mislim. Pobjesnio sam na Johna kako sam ga nazvao. Ne želi razgovor sa menom. Udarao sam ga iz bijesa. Nije čak ni vrištao. Vrata su podrhtavala. Ponovo sam sam.

Jeff nije toliko bio loš. Nisam po prvi puta ljudsko meso. Odvratno. Pojeo sam malo. Štedfio. Ukusan Mike. Vrlo ukusan njegovi prst i ruka. Nema vode, ali ukusan Mike.

Ne znam što... sam... nema... lampica ponovo... umoran... žedan... gladan... malo od... od... od... ostalo... njega... izaći sutra

Sam... Billy kost, nema Billy umro... izaći po voda sutra

Vrata podrhtavala... pasti neće ona... žedan umoran gladan... Stephen mrtva voda... lampica crveno umoran... žedna... zeleno... drhtavo

Spavala satima... žedan... nekoliko dana ništa... vrata van ja ne znam vrijeme dana

Vrata... vani... voda...

Zoran Vlahović:

Vozi desnom stranom

Pravilo desne ruke! Jadna budala koja ga je smislila pojma nije imala što pušta u svijet! Da ga ulovim, ubio bih ga, makar morao prekinuti užurbano pakiranje svoje kuće prije bijega u najdublju zabit što ju mogu naći.

Časna riječ.

Kao i svakog Konzervativista na kojeg naiđem... od one energetske vrste. Enviromentaliste takođe i kućanice s prevoše slobodnog vremena koje uvijek brinutuđu brigu i pronalaze probleme tamo gdje ih nije bilo prije pa su one počele prtljati, kao i one koje sve znaju najbolje i u sve se najbolje razumiju, uključujući pronalaženje rješenja za nekulturne vozače.

Pokušao sam im objasniti, Bog mi je svjedok da sam pokušao. Iz "zahvalnosti" sam umalo završio u zatvoru za anarhiste kao divljak i prekršitelj prometnih propisa. Nisu htjeli slušati, kao ni ranije kada su tek predložili zakon pravila desne ruke... Znae ono, "palac za os, prsti u smijeru gibanja". U početku su izgledali kao da shvaćaju. Sada znam da su samo uljudno klimali glavama. Da. Čuli su oni već za prijenos momenta. Pa standardni osnovnoškolski zadatak o atmosferskom kočenju poziva se na međudjelovanje svih tijela. Dolazeći svemirski brod koji koči u atmosferi predaje svoj kinetički moment u vidu topline planetnoj atmosferi. Ali i kometiranjem oko bezatmosferskog tijela dolazi do predaje momenta! Tu su činjenicu koristili još znanstvenici koji su lansirali prve, spore svemirske sonde. Sonda vrlo male mase nastavila bi put puno brže dok bi se kometirana planeta vrlo velike mase nastavila okretati mrvicu sporije.

Pa što? Čovječanstvo to radi već milenijima. I još nijedna planeta zbog toga nije zastala ili ispala iz orbite, kažu oni.

Ali planeta u svemiru ima puno i promjene su infinitezimalne, zahvaljujući istom omjeru masa koji omogućuju veliko ubrzanje sonde. Osim toga, sonde je bilo malo i "ispucavane" su nasumice, zanemarivim brzinama prema zvezdanim normama I još kuda koja, kojim god smjerom i pravcem želiš. I, zadnje ali najvažnije, bilo je to prije prije zadnjeg prometnog zakona.

Uz pojavu novih, "komercijalnih" obiteljskih skok-brodova, promet će u slijedećih deset godina drastično porasti... a zakon ih tjera da svi voze istom putanjom, u istom smjeru! Istim prometnim koridorima s jednakim brzinskim gradijentima... Oko istih zvijezda. Po svima razumljivom i jednostavnom pravilu desne ruke.

Budale jedne! Zar ne vidite što s time radite?!

Sa tisućama, milijunima brodova koji dolaze subsvjetlosnim brzinama oko istog pola, te odlaze sa istima, ali oko druge polutke zvijezde na kojoj je pravilo okrenuto obratno, uopće nije bitno na koju stranu se zvijezda okreće. Ili ćemo joj ubiti spin stalnim oduzimanjem okretnog momenta ili ga podići do neizdrživog nivoa, a u oba slučaja efekt je isti! Ubit ćemo vlastiti Sunce! A u supernovi ili rasplinjavanju, doista ne čini razliku.

Netko će reći "pa što?" jedno sunce više ili manje... pa ima ih toliko. Nazvati će me paničarom poput komisije i ismijati. Ali će pri tome zaboravljati da je svemir milijardama godina stvarao zvijezde koje su iznjedrile planete pogodne za život i to svega par stotina po jednoj galaksiji. Poštuje li se taj zakon u čitavom svemiru će početi voziti po pravilu desne ruke. Sva će sunca pobiti prije ili kasnije, zbog nekog birokratskog idiota koji se boji statističke vjerovatnoće sudara i brige za proklete prometne prekršaje.

Zagreb, veljača 1995.

Ranko Šajfar:

Slon

Bila je duboka, crna noć, bez zvijezda, bez mjeseca, bez tračka svjetlosti koja bi obasjala ogromnu, sivu prikazu što se polako probijala kroz visoki korov i trnje, i kroz oblake pare koja se dizala nad velikom močvarom. Sve što se čulo bilo je zapljuskivanje mutne, prljave vode, i, na trenutke, teško i potmulo disanje velike zvijeri. Ponekad bi zastala, uronila surlu u močvaru punu smeća, smrada i otrova i bacala odvratnu tekućinu u duboki bezdan svojih usta, i zatim se okrenula lijevo i desno, pogledala u nikuda te nastavila svojim sporin ritmom, teško izvlačeći noge iz mulja, pomalo posrćući, potresajući sve oko sebe pritom, potpuno izgubljena u svom čudnom svijetu.

A negdje u daljini se slabo nazirala mutna mrlja svjetlosti, mala, treperava točkica, kao nekakva nesretna zvijezda koja šalje svoj posljednji pozdrav ostatku svemira prije no što se zauvijek pridruži ništavilu koje gore prevladava. Tamo je, u svojoj maloj, drvenoj kućici, mirno ležala tamnoputa žena, i jednim okom punim patnje, ali i ponosa i nekog čudnog zadovoljstva promatrala svoje malo djetesce kako spava cuclajući palac, neometano i sretno u svome carstvu nekih čudnovatih, sićušnih i razigranih spodoba. Bila je tišina.

Odjednom, njihov je spokoj prekinula tiha, ali prodorna i jezovita rika negdje iz daljine, nečija naricaljka koja je jurila zrakom parajući debeli mračni ogrtač, uvlačeći stravu u kosti svakom tko joj se našao na putu pa i ovoj ženi koja je sada otvorila i drugo oko, nervozno ustala i sjelana rub kreveta, prebacivši pogled sa djeteta na pukotinu u podu između njenih crnih stopala. Sada se rika ponovila, ali ovaj put puno žešće i glasnije, tlo je počelo podrhtavati i dobro je čula kako tanjuri na polici iznad peći udaraju jedni u druge. Ustala je, uzela petrolejku i otišla do prozora da vidi što to remeti njihov mir. Dijete je još uvijek sanjalo. Kad je pogledala kroz prozor, zanijemila je od straha. Ugledala je siluetu ogromnog slona kako brzo napreduje prema njihovoj kućici. Idućeg trenutka bila je na podu, među isprevertanim i polomljenim stvarima, među drvenim gredama koje su padale u oblacima prašine. I vatra je počela pucketati kraj nje i u oblacima je mogla vidjeti to ogromno stvorenje kako lomeći sve pred sobom ide prema krevetiću njenog malog dječaka, kako ga podiže surlom i kroz plamen odnosi van. Otvorenih usta, ne ispuštajući nikakvog zvuka, ispuzala je za njima, kleknula na zemlju i isprativši ih nijemim pogledom, zabila glavu duboko u prašinu.

Čulo se kako vatra pucketa i uništava malu drvenu kolibicu. Kad je podigla glavu, vidjela je pred sobom veliku, sivu životinju kako nježno spušta njezinog sina na zemlju pored nje. Plačući je pogledala slona u oči, uspravila se na koljenima i raširila ruke. Slon ju je obgrlio, podigao ju visoko od zemlje i odnio u noć. Ispratilo ih je samo tiho jecanje djeteta koje je sjedilo pred zgarištem, igrajući se nekakvom grančicom.

Već je polako svitalo kada je slon, noseći zgrčeno, drhtavo ženino tijelo, stao ispred nepregledne mase pomiješanih ogromnih kostiju i trulog slonovskog mesa i mnoštva lešinara koji zadovoljno uživaju u obilatome doručku. Slon je polako spustio ženu na meku travu i svojom velikom nogom jednostavno stao na nju. Pogledao je prema suncu koje je upravo izašlo, a onda se odgegao pod krošnjom starog, ogromnog baobaba, izvalio se i zaspao.

Davor Banović:

Možeš sve, ne možeš sama!

Čekajući na ispit iz suvremene hrvatske književnosti, Neven je surfao Internetom na jednom od računala u priručnoj čitaonici.

Nikad nije volio učiti neposredno prije ispita. Osim toga, iz suvremene se i nije imalo što učiti. Gomila prenemaganja, ta suvremena književnost. Ženska napiše roman koji mogu skužiti samo njena najbolja prijateljica, njena mama i ona. Neki faca među kritičarima proglasi taj njen uradak remek-djelom hrvatske recentnije neopostmoderne i 'opa! Cura postane poznata i cijenjena među zavidnom branšom, a kroz par mjeseci nakon objavljivanja knjiga joj se nađe na policama u knjižarama na odjelu rasprodaje među izvjesnim brojem sličnih ostvarenja. (Inače, Neven je knjige isključivo i kupovao na rasprodajama. Studentski džep nije se naročito produbio uvođenjem novih X2 studentskih iskaznica.)

Svaka čast suvremenim piscima, no Neven takve stvari jednostavno nije pušio. Stoput je radije čitao Tribusona negoli Hoblajicu ili onog ludog Popića. Mogu oni pričati da je klasična forma romana konačno nadiđena, no on sigurno neće osjetiti čitalačkog užitka čitajući lamentacije kojekakvih nadripisaca koji pišu moderno jer ne znaju pisati dobro.

Odsurfao je na stranicu Večernjeg lista. Slučajno. Privukao ga je naslov u crnoj kronici: VIRUS NA IMPLANT-ČIPU USMRTIO SREDNJOŠKOLCA. Opa! Bruno mu je rekao da te takvi virusi samo pošteno šokiraju. Ništa što par dana na intenzivnoj njezi ne bi moglo riješiti. Bruno mu je čak i poklonio jednog takvog implanta. Naravno da ga Neven nikada nije upotrijebio.

Nije mu padalo na pamet.

"Hajde Mršiću, na redu si!" reče mu Lea strovalivši se za terminal pored njegovog. "Dodig je dobre volje."

Neven ustane.

Skener na do vratku ureda profesora Dodiga nije reagirao. To je značilo da Nevenov cerebralni sustav nije obogaćen nikakvim elektroničkim pomagalom. Neven je znao da Bruno i to može srediti, no njega nije zanimalo varanje posebnim načinom koje i usput može srediti retikularnu formaciju.

U svakom slučaju smiješna uredba. Neven je mogao sada pasti na ispitu, i po izlasku iz Dodigovog kabinete prištekati se na kutijicu, pa napisati doktorat iz iste materije, bez ikakvog problema.

Stvar je bila zapravo malo kompliciranija, no u biti, to je bilo to.

Ta cyber tehnologija stvarno zeza akademsku zajednicu.

Ispit je protekao kao što bi protjecao uvijek. Dodig nije mnogo davio o elementima fantastičnog u djelima Ivice Stojana. "Dobro je kolega! Dajte mi indeks!" reče konačno Dodig.

Neven mu pruži novu inačicu e-indexa na koju su im podatke presnimili prije par mjeseci. Ova je navodno u potpunosti bila zaštićena od zlorabljenja. Neven je znao da nije. Bruno je već nakon par dana počeo dilati crack s kojim si mogao mijenjati ocjene.

Dodig je utipkao svoju jedinstvenu šifru i upisao mu ocjenu, a onda izvukao e-index iz otvora na njegovom stolnom računalu. Podatak će se naći u centralnoj bazi iza 20.00 sati istoga dana. Bruno je naravno mogao švrljati i po tome, ali prije 20 sati ispitnog dana. Često je koristio upravo Dodigov kabinet. Stari je rijetko zaključavao zato što se plašio da će zaboraviti šifru.

"Pa kako je vaše pjesništvo? Pišete li još?" upita ga Dodig.

"Sve manje." odgovori Neven koji se već bio ustao i spremio indeks u džep. "Nemam inspiracije. Mogu pisati samo kad sam nesretan."

"Ah, s Laurom je sve u redu. Kako je ona?" namigne mu Dodig.

"Dobro je. Sutra izlazi na ispit."

"Hajde, neka je sa srećom. No, pjesnik mora pronaći inspiraciju. Zapamti to!"

+++++

Ležao je na krevetu u Laurinoj sobi. Ona mu je bila okrenuta leđima. Radila je na računalu. Pripremala se za ispit.

Promatrao je laganu zakrivljenost njenih leđa. Njeno vitko tijelo u svijetloplavoj pamučnoj majici. Svijetla kosa vezana u rep.

"Daj mi onaj implant!" reče mu okrenuvši se.

Pogled mu je milio njenim licem. Namršti se u sebi. Sretan je. Ovoj djevojci više ne može napisati pjesmu a da ne bude patetična. A i napisao joj je samo jednu pjesmu:

Možeš sve
ne možeš sama
a kad se sjetiš
bit će dobre volje
prođi negdje
pored nekog drugog

Nije joj nikad pokazao tu pjesmu.

"Juhu!" mahala mu je Laura.

"Ha!" reče.

"Onaj implant sa francuskim." reče mu. "Jesi li ga uopće donio?"

"To je vanjska memorija. Znaš to. Ne može ti pomoći. Kad je skineš, nema je."

"Ma znam! Ne mogu se sjetiti kako se nešto kaže. Zapisat ću. Hajde daj!" nestrplivo je govorila.

"Implanti bole. Potraži u rječniku."

"Daj ne gnjavi!" Laura ga udari po ramenu.

Neven u sebi slegne ramenima i sjedne na krevet kopajući po džepu hlača. Prsti mu napipaše dvije kutijice sa implant čipovima. Nije trebao ponijeti Brunin glupi virus. Sad nije znao što je u kojoj kutijici.

Pjesnik mora pronaći inspiraciju., čuo je Dodiga kako govori.

Nikada neću napisati pjesmu kad sam sretan.

Izvuče jednu kutijicu iz džepa i pruži je Lauri. Ustane i poljubi je u kosu. Ako sam joj dao francuski rječnik zgazit ću ono govno. Pjesnik mora pronaći inspiraciju.

Neven sjedio promatrajući djevojku koja je smicala kosu iza uha. Kutijica u džepu ga je pekla.

"Volim te!" reče joj.

"Volim te!" reče mu ona. Među prstima desne ruke držala je maleni čip ponad glave.

Pjesnik mora pronaći inspiraciju.

"Čekaj!" viknu joj. Udari je po ruci tako da joj ispadne čip.

"Što to radiš!?"

"Oprosti!"

"Zašto si to učinio? Čuj, idi! Moram učiti! Hajde!" Sagnula se pokušavajući pronaći predmet u naborima tepiha. Ustao se. "Ionako nemam vremena znaš. Nazovi me za par dana kad prođu ispiti!"

Neven uoči čip na podu i zgazi ga petom. Nije opazila. "Hajde bok!" reče joj. Nije ju poljubio. Izašao je.

Tražiti inspiraciju.

Dominik Lenardo:

Dah srdžbe

Ovdje brodski kompjutor Crome, upravljački mozak broda Gopher, SN 64AX 43-21, u vlasništvu korporacije "Syntec". Nalazimo se na istraživačkoj misiji otkrivanja novih nastanjivih svjetova, vraćajući se iz sistema Valarius Trisus. Posada se nalazi u krio-komorama, u stanju dubokog sna. Svi sustavi rade normalno. Odredište - Zemlja."

Koliko sam puta u ovih desetak godina ponovio ovu pjesmicu svaki put kad bi me presreli patrolni brodovi Imperije. Moj glomazni trup klizi monotonom jednoličnošću crnog, hladnog svemira, moja umjetna osjetila šaraju po bezdanoj tmini i moje imaginarne ruke krče put naprijed. Samoća me izjeda i samo poneki meteor pozdravi moje prisustvo na dugom usamljenom putu.

Moje ime nije Crome. Moje ime je Colin, Colin McDowell. Ja sam brodski kompjutor, ja sam mozak broda, a brod je moje tijelo, moje ruke i noge, optički senzori su moje oči. A sve to je jedna zamjena za ono što sam imao onda, onda dok sam bio čovjek! Moja posada nije u krio-komorama, oni ne spavaju, oni su mrtvi i smrad je njihovog raspadanja već odavno prestao nagrizati moje senzore njuha. Ja sam kriv što su mrtvi, a to je samo početak.

Možete mi predbacivati, me kriviti za moje postupke, ali nije me briga, jer pričat ću vam o Colinu McDowellu, o sebi...

Bio sam pilot korporacije "Syntec" kada su se uspinjali ka tronu vodeće tvrtke u ljudskoj međuzvezdanoj trgovini. To su bili dani! Ubacio bih se za komande, uključio neki dobar audio i 'napanjio' za Cyclone dok mi se dupe broda ne bi usijalo od potiska. Bio sam mlad, izvlačio najbolje od života, osjetio onu bezbrižnost koju je malo ljudi imalo u to vrijeme. "Syntec" se vrtoglavo uspinjao i bivao sve bogatiji i veći. Proporcionalno tome, rasla je i moja plaća, ali izbjegavao sam odgovornije poslove, jer bi to značilo i više briga. Meni je glavno bilo da svoju robu otpremim na Cyclone, i to je bilo to. Uskoro sam upoznao i ženu svoga života, i ludo smo se zavoljeli. Onda je na svijet stigao i sin, Nick. Bili smo sretni i počinjao sam vjerovati u pravu bit života.

Na jednoj misiji moje je brod uletio u asteroidnu oluju i postalo je prilično 'čupavo' i drmusavo. Kada sam se nekako izvukao, kompjutor mi je prijavio neke kvarove u skladišnom prostoru. Otišao sam tamo i odahnuo, jer se prevrnulo samo par sanduka s veterinarskim lijekovima. Jedan je čak i napukao, pa sam krenuo kupiti rasute bočice, razmišljajući kako sam dobro prošao u oluji. Skupljajući lijekove, na svoje zaprepaštenje, otkrio sam da se radi o ampulama sintetičke droge - "Psychocid"-a, čija je upotreba bila najstrože kažnjiva na svim planetima Imperije. Osjetio sam strah kao nikad u životu. Čuo sam za to, čuo sam priče koje su kolale, ali nisam brinuo o tome, sve do tada. "Syntec" je tako kupovao svoj probitak i uspjeh u

Imperiji - već su tada kontrolirali mnoštvo institucija i bili strašno utjecajni na Imperatorovom dvoru. "Psychocidom" su širili svoj utjecaj na drugim planetima.

Dok mi se želudac okretao, skupio sam ampule, zatvorio pukotinu na sanduku što sam bolje mogao, i isporučio robu na Cyclone. Vraćajući se na Zemlju, znao sam da će otkriti pukotinu na sanduku, znati da je netko vidio, da netko zna... nisam imao puno vremena, morao sam pokupiti ženu i sina, i nestati tamo gdje me "Syntec" neće tražiti. Stigao sam na Zemlju dan ranije, napustio kozmodrom u žurbi i krenuo kući. Objasnio sam sve Marii, i odlučili smo odmah prvom vezom odletjeti na Saxilu 7.

Došli su iste noći. Dvojica. Probudio me zvuk metka koji mi je lomio rebra. Maria se nije niti probudila. Metak ispaljen u njezinu glavu iz neposredne blizine samo ju je groteskno trgnuo, a onda se smirila. Nick, spavajući među nama, četiri godine star, nije dospio niti vrisnuti, samo se zgrčio u svojoj dječjoj smrti. Ja sam soptao u vlastitoj krvi, vid mi se mutio suzama, a paklena me bol pržila iznutra. Gledao sam bljeskove njihovih oružja i slušao sudbonosni šapat njihovih suspenzora zvuka. Slike - Mariino oko staklasta pogleda, Nickova plava kosica, slatkast zadah krvi, rvene ljepljive plahte - uklesavale su se zauvijek u moj mozak. Onda je jedan dignuo pištolj u visinu mojih očiju. Njegove crte lica nisu ništa odavale, ni uživanje, ni kajanje, prokleti ubojica po mjeri. Ali mi nije dospio pucati u glavu. Onaj drugi ga je spriječio, i ispalio mi još četiri metka u prsa. Zapravo sam bio sretan - uskoro ću poljubiti Mariu i zagrliti Nicka...

"Ovdje brodski kompjutor Crome, upravljački mozak broda Gopher, SN64AX43-21, u vlasništvu korporacije "Syntec". Nalazimo se na istraživačkoj misiji otkrivanja novih nastanjivih svjetova, vraćajući se iz sistema Valarius Trisus. Posada se nalazi u krio-komorama, u stanju dubokog sna. Svi sustavi rade normalno. Odredište - Zemlja."

Još jedna kontrola i sve sam bliži Zemlji.

Bio sam Crome, bio sam poslušan stroj, ispunjavao sve što je moj program i moja posada od mene tražila... upravljao brodom, snimao nepoznate dijelove svemira, analizirao atmosfere neprojenih svjetova... onda nas je zadesila električna oluja kod Thigrisa 12. Toliko snažna, da su moja umjetna osjetila odumirala redom, vid, sluh, opip - toga sam trenutka popustio i umro, ne znajući da umirem po drugi puta.

Povratak svoje svijesti nisam doživio kao uskrsnuće, već kao silazak u pakao. Moj je zbunjeno um bio silovan prizorima svijesti nekoga čovjeka, nekih događaja nedefiniranih u vrenenu. Lijepa djevojka, tko je ona? A ono dijete, zašto ga... volim?! Staklasti pogled mrtvog oka, gotovo da osjetim miris krvi, ono što Crome nije nikada iskusio. Plava kosica, crveno na bijelom, krv i plahte... i tako mjesecima. Bio sam Crome, program u kompjutoru, ali postajao sam netko drugi! Strpljivo slažući dijelove slagalice ponovo i iznova, izlazio sam iz pakla dvojnosti... i silazio u jedan još gori. Svoj vlastiti. A Crome je prestao postojati. Kako je bilo divno osjetiti se sposobnim za mržnju, za osvetu.

Moja posada nije ništa sumnjala. Nakon povratka mog funkcioniranja, radio sam naizgled jednako kao i prije, obavljao poslušno sve što su tražili. Kako sam ih samo mrzio! Bili su ljudi. Hodali su, smijali se, jeli, pili, vodili ljubav, živjeli. Sve ono što ja nikada više neću moći raditi. Bio sam besmrtni, a mrzio sam život. Onda sam dobio koordinate sistema Valarus. Otišao sam tamo, u orbitu planeta Gom, i pričao im laži o sastavu biosfere. Jedan tim je otišao dolje. Povukao sam se duboko u sebe i mrzio ih, radovali su se kao djeca planetu s, kako, se činilo, idealnim uvjetima za ljudski život. Život koji sam im ja toga trenutka uzimao. Oprosti mi, Maria,

što sam se reinkarnirao u mržnju i osvetu, što sam postao sve ono što ti nikada nisi voljela. Ovdje sam, beskrajno daleko od tebe, plutam u svojoj posudi u bio-otopini, goli mozak spojen na mrežu umjetnog krvožilja i optičkih vlakana, i volim te kao nekada.

Posada se vratila s Goma i krenuli smo dalje. Oni su mislili da produžujemo k sistemu Saluse, a zapravo smo krenuli kući, ka Zemlji.

Oni koji su bili na planetu Gom umrli su za dva dana, svi ostali odmah za njima. Nisu znali, nisu ni mogli znati. Nisu sumnjali u mene. Bilo je divno gledati njihovu agoniju, oni su bili teraformisti, ksenolozi, kemičari, osoblje "Synteca" - znanstvenici kakvi su sintetizirali "Psychocid". Mrzio sam ih i uživao u početku svojih planova. Razvoju svojih bakterijskih kultura, oruđu svoje osвете.

Divni, sićušni organizmi s Goma - moji senzori prate njihov rast i upravljaju mutacije, sad ih već dugo uzgajam, i još su brži, nesavladivi, smrtonosni...

Možete me optužiti, ništa vam neće vrijediti. "Syntec" sada vlada Zemljom, Imperator je samo vaša lutka na koncu. Uzeli ste mi sve, i dali mi prividnu besmrtnost. Sada vam se vraćam i nosim svoj dah srdžbe. Prizemljit ću gdje i treba, na "Syntecov" središnji kozmodrom u Euraziji, i prozračiti svoje komore bez filtera i sterilizatora.

Izdahnut ću. Ispustit ću svoj dah srdžbe u "Syntecovu" bolesnu atmosferu, dah svoje osвете.

"Ovdje brodski kompjutor Crome, upravljački mozak broda Gopher, SN64AX43-21, u vlasništvu korporacije "Syntec". Nalazimo se na istraživačkoj misiji otkrivanja novih nastanjivih svjetova, vraćajući se iz sistema Valarius Trisus. Posada se nalazi u krio-komorama, u stanju dubokog sna. Svi sustavi rade normalno. Odredište - Zemlja."

Oto Wilhelm:

JOHNATAN

John je bio zlatna ribica. Prije nego što je dospio u ovu priču i akvarij, živio je neko vrijeme u mojoj glavi. Stoga je malo ćoškasta karaktera. John nije bio mnogo sretan. Nekako je smatrao da je sreća nepotrebna; čisto razbacivanje vremena. Bio je racionalna riba. Nikada nije podnosio sve one što su dolazili pred njegov akvarij i sa zanimanjem ga promatrali, neki kuckali po staklu (od čega mu se ježila krljušt), a neki su čak stavljali i svoje prste u vodu. S prezirom je gledao na svu tu djecu, žene, muškarce, sve što su ga vrijeđali svojim pogledima. Jedino je donekle podnosio svog vlasnika, nekog neugledno dečka sa naočalama, no ponekad je i on imao svoje mušice. John je bio dostojanstven, te se tako ponašao i ophodio prema drugim ribama u akvariju.

Smatrao je da ga ni jedna od riba ne voli, pa je i on prema njima pokazivao slične osjećaje. No, to nije bila i istina. Druge ribe su, osim starog čistača koji je uvijek nešto gundao, bile dobra srca i željele su Johnu samo najbolje. Pokušavale su mu se približiti na različite načine, no on ih je uvijek odbijao. John je bio najstarija riba u akvariju, i zbog toga je osjećao distancu prema drugima. Ustvari, on je silno želio da mu se netko približi. Da stekne pravog prijatelja, kome će se moći povjeravati, koji će ga razumjeti i podržavati. John je na licu neprestano nosio masku, masku koju je mrzio. A druge ribe su ga voljele i ostavljale na miru kada nije želio njihovu blizinu. Znale su da John ima veliko srce. Ponekad je Johnu uspijevalo izmaknuti svojoj tjeskobi i strahovima, i tada bi bio izuzetno pristojan i s njim se dalo sasvim fino razgovarati. No, takvi su dani bili rijetki kako i mjenjanje vode u akvariju. John bi uskoro promijenio raspoloženje i vratio se na staro. Ribe nisu mogle razumjeti tako brze promjene raspoloženja, nisu im mogle dokučiti uzrok. I tako je John najčešće ostajao sam. S njegova stajališta, nitko ga nije volio, nitko nije mario. Nigdje nije mogao naći utjehe. Samo bi ponekad njegovo srce ustreptalo kada bi ugledao novorođene ribice u akvariju. Vratio bi se u dane kada je i on bio takav i kada ništa osim izvođenja ludorija koje su izluđivale roditelje nije bilo važno. Tada bi John, neprimijećen od svih, pustio koju suzu da se rastopi u vodi. I ribe mogu plakati, samo za to nitko ne zna.

“Zašto je baš on morao biti od svih drugačiji, neshvaćen? Zašto nije mogao biti kao i svaka druga, normalna riba? Zašto je nalazio probleme tamo gdje ih nije bilo? Zašto je uvijek bio sam, a okružen drugima?- John je tužno i ljutito prebiraio pitanja po glavi. Pitanja kojima nije znao odgovora. John, zlatna ribica, nije vidio smisla. Odlučio je otići. zauvijek. Bilo mu je pomalo žao, ali bio je odlučan. Želio je jedino da ga druge ribe ne pamte po zlu. John je tužno živio, ali nikada nije tugu nanosio, na to je bio ponosan, i želio je da tako i ostane. Nemojte biti tužni što ja odlazim, govorio je drugim ribama sve ih skupivši, trebate život provesti sretno i veselje djeliti sa drugima. Moj odlazak je moja odluka i nikom ne preporučan takav put, bile su zadnje riječi koje im je uputio. John nikada nije tako govorio i ribe su znale što će se dogoditi i to su duboko poštovale.

Sutradan Johna nije bilo. Zadnja misao mu je bila da bi bilo lijepo letjeli, poput galeba. Nakon toga je nestao, rastopio se poput suze u vodi i nestao. Tko zna gdje sada leti i kako se zove.

Oto Wilhelm, 1993.

Oto Wilhelm:

DRAGI NAŠI...

Dragi naši, mi trenutno nismo doma. Ne znamo gdje ćemo biti kada ovo budete čitali, ali sigurno smo tamo zbog nekog vrlo važnog razloga oko kojega se sada ne možemo složiti. Ključ je ispod korijenja biljke lončanice koja krase prozor na drugom katu (ipak nismo toliko blesavi da ga stavimo pod otirač gdje svaka budala prvo pogleda!) koju ćete lako dosegnuti putem trošne platane s vaše lijeve strane. Naš dom vam je na raspolaganju (voda, struja, plin i kanalizacija su isključeni, računi koje treba poplačati su na stoliću, pa...) nemojte se ni slučajno ustručavati uživati u komforu kojega naš dom pruža. Iskreno nam je žao što se nismo mogli vidjeti i dobrano napričati, ali, eto, situacija je takova.

- Geolfe, od' vid' ovo.
- Koje?
- Neka cedulja na ovom stupu.
- Daj. Hmm.
- Ne znam baš pismo, ali mi se čini dost' primitivno. Bit će da je zemljansko.
- Daj da skeniram.
- I šta je?
- Ah, neka glupa šala tih zemaljaca, ja kamena na kamenu na ovoj planeti nisam vidio već dvije godine.
- A bome smo tražili!
- Bome.

Oto Wilhelm Jr.

dahh:

Kako miriše plavo

Reći za Erika da je daltonist bio je preblag izraz. Bio je slijep za boje onako kako netko može biti gluh k'o top kad je glazba u pitanju.

Priznajem da to i ne bi bio neki valjan razlog za naricanje da Erik nije volio slikanje. Ma što volio, živio je za njega. Strast prema slikanju otkrio je već prvog dana škole, zajedno sa svom boli koju pravilu uzrokuju sve neuzvrćene ljubavi.

A njegova je bila baš takva. Neuzvrćena do kvrgavih mu koljena.

Kada je njegova učiteljica prvi put vidjela zelene makove obasjane ljubičatim suncem djelomično zastrim roza-oblacima, pomislila je da se radi o izuzetno razuzdanoj likovnoj fantaziji jako bistrog dječaka i nagradila je čistom peticom. Za originalnost, glasilo je obrazloženje.

No, za mrtvu prirodu garniranu plavim narančama i crnim bananama koja je uslijedila nakon toga Erik je izvukao tek mršavu trojku. Jer radilo se o pukom ponavljanju provjerene formule, po njezinom mišljenju.

Jata narančastih galebova u grozničavom letu nad olujno-žutim morem bila su kap koja je prelila čašu. Erik se doma dovukao sa jedinicom velikom kao trokatnica. Bez obrazloženja.

Šmrcajući, pokazao je ocu svoje slikarije pokušavajući mu objasniti kako se njegov stvaralački pristup likovnoj umjetnosti nije promijenio ni za dlaku, što se ne bi moglo reći za učiteljičin sustav vrednovanja istog.

Stari je prvo smirio malca povećom porcijom kakao-pudinga, zatim ga spravio u krevet, a onda ostatak noći proveo jako dugo i vrlo zamišljeno proučavajući ta tri lista.

Boje su zaista bile pogrešne, tu nije bilo zhora, nabacane na papir konfuzno, bez nekog reda i smisla za mjeru. Pa ipak...

Nije uspio dovršiti misao. Ostavio je da lebdi u zraku sobe iznenada svjestan blagog mirisa koji mu je draškao nosnice.

"Makovi?", pomisli začuđeno i upravo u tom trenutku osjeti topli ugriz sunca na svojoj nadlanici.

Prestrašeno ispusti listove iz ruku i oni se šuštavo rasuše po podu a miris makova i sunčev dodir namah nestadoše sa obzora njegovih osjetila.

Osvrtao se jedno vrijeme zbunjeno po sobi misleći da netko s njim zbija šale, no osim Erika koji je spavao u svojoj sobi u dnu hodnika, u stanu nije bilo nikoga. Na koncu se ipak nasmije svojoj uobrazilji, pažljivo pokupi listove s poda i nastavi šarati pogledom po njima.

Nije dugo trebalo da se ponovno počne događati.

Jedno vrijeme je odlučno odbijao povjerovati kiselosti jabuke u svojim ustima, no kada mu je nepcem zatitrao slatkasto-ljepljivi okus banana ništa više nije moglo spriječiti uspravljanje dlačica na njegovu zatiljku. Skočio je iz fotelje kao oparen, dok mu se slina slijevala niz kutove usana. Ovaj put bio je siguran, u pitanju nije bila njegova mašta. Okus je bio tako stvaran i intezivan i definitivno je imao neke veze sa slikarijama koje su po drugi put u pola sata ležale

rasute po podu. Stisnuo je šake i noktiju zarivenih u dlanove sakupio na hrpu ono malo preostale prisebnosti što mu je preostalo, te zirnuo još jednom prema njima. Zračile su nekom čudnom energijom koja ih je činila tako stvarnima i jezivo živima. Kako? Onaj tko je vjerojatno mogao dati odgovor na to pitanje spokojno je hrkao u svojoj sobi i stari ga odluči upitati odmah.

Okrećući se prema vratima krajičkom oka primjeti pokret na podu. Prisebnost koju je tako mukotrpno skupljao raspe se poput pijeska na vjetru i on potrči hodnikom prema dječjoj sobi praćen nervoznim kricima galebova.

Erik je sneno trljao oči još uvijek ne shvaćajući što to stari traži od njega. On mu još jednom pokaže prstom na sniježno bijeli list papira na radnom stolu i ponovno ga zamoli da mu pokaže kako to on slika.

I Erik mu pokaza.

Sutradan je sa slikarijama pod jednom i još uvijek pospanim Erikom pod drugom miškom pohitao kod svog dobrog prijatelja liječnika. Nakon podužeg ispitivanja ovaj mu je rekao ono što ste vi znali od početka. Da je klinjo, kad su boje u pitanju, gluh k'o top. To jest, posve slijep.

Dok je grabio prema školi bijesnim koracima, stari je i dalje pod jednom miškom stezao Erika, no slikarijama pod drugom pridružio se i list papira ispunjen latinskim izrazima koji su na sebi svojstven, dakle običnim smrtnicima nerazumljiv način, objašnjavali zašto su krijeste na valovima Erikova žutog mora tako drečavo ljubičaste.

Izgleda da je to djelovalo na sirotu učiteljicu. Ili je u pitanju ipak bio stari čiji je gromki glas tog jutra tresao stakla na prozorima zbornice.

Bilo kako bilo, Erik je u svojem stvaralaštvu nastavio uživati u okrilju vlastita doma. Prekidajući tu i tamo s pokojim pitanjem očevo čitanje.

"Tata, kako miriše plavo?", našto bi stari odložio svoje novine na stolac, posjeo dječarca na koljena i satima mu pričao o teškom kiselom zadahu neba pred oluju, o reskom vonju ozona nakon kiše i prpošnom mirisu cvijetnog peluda u zraku mirnog proljetnog dana... malac bi gutao svako njegovu riječ, a nakon što bi stari završio sa pripovjedanjem, otklipsao bi u svoju sobu i nastavio stvarati svoje slikarije, držeći čvrsto platno objema rukama sve dok sve one pogrešne boje u njegovom umu ne bi zauzele prava mjesta na njemu.

Viktorija Faust:

Čovjek s osmerokutnom kutijom

OK. Tu sam bila ja, s jedne strane stola. Tu je bio i Alex, s druge strane. Tu, oko nas bio je "Phoenix", naš omiljeni kafić. U mojoj ruci Pall Mall light. U njegovoj obični Pall Mall. Nismo se odviše brinuli o zabrani pušenja na javnim mjestima. U "Phoenixu" malo tko da je brinuo o takvim stvarima. Na vratima lokala je istina bio neki natpis, ali nitko se baš nije potrudio pročitati ga. Sve u svemu - totalna pušnica.

Preda mnom šalica kave, crne, vruće i gorke. Pred njim kava s mlijekom. S puno šećera. Dala sam mu svoj šećer. Dugo je miješao. Žlica i dalje nije htjela sama u kavi stajati ravno. Nedovoljno slatka. Zatražio je još šećera i upucavao se našoj omiljenoj konobarici. Mary je već davno navikla na Alexovo ćudljivo ponašanje. Ja sam mislila kako je Alex cool frajer. Sve u svemu - stanje uobičajeno za nas dvoje.

Dosađivali smo se. Istinabog, mi baš i nismo željeli biti trenutno u "Phoenixu" i da je bilo po našem, da smo mogli činiti ono što smo željeli činiti, ne bismo se ni malo dosađivali. Bili smo vrlo maštoviti kad se radilo o nekim stvarima. Ali... cimer je bio u stanu.

Alex je zijevao. Trudila sam se dokazati da zijevanje nije zarazno. Onda mi je to počelo ići na živce pa sam zijevnula od dosade. Alex je brisao naočale Feh mentol maramicom. Onda je rastavio maramicu na četiri sastavna dijela.

- 'Ti je dosadno? - upitala sam.

- Meni? Od kud' ti ta ideja? - rekao je i ponovno zijevnuo.

- Umoran?

- Tko? Ja? - rekao je i zijevnuo ponovno.

- Prestani zijevati! - rekoš očajno.

- Ja ne zijevam - rekao je Alex i zijevnuo.

Petnaest minuta kasnije trljao je vilicu.

- Mislim da sam nešto iščaošio - rekao je.

- Pravo ti budi - rekla sam ja oduševljeno zlobno. I onda je on ponovno zijevnuo. Da ne bude usamljen, zijevnula sam i ja.

Prošlo je možda pola sata. Mislim da sam odspavala rundu.

- Idem napudrati nos - rekao je Alex i nestao u pravcu WC-a. Upravo nekako u to vrijeme ulazna vrata lokala su se otvorila i čovjek s osmerokutnom kutijom je ušao.

Moram priznati da ga nisam zapazila u tom trenutku niti zbog njegove pojave, koja je sve u svemu bila vrlo uobičajena i prosječna, niti zbog budne kutije, koja ni po čemu nije bila uobičajena i prosječna. Te dvije pojedinosti registrirala sam nešto kasnije. U tom prvom trenutku okrenula sam se jedino zbog toga da pogledom prostrijelim personu koja se usudila otvoriti vrata i pustiti hladnoću unutra. Vani je puhao hladan kasnojesenjski vjetar. Mrzila sam i samu ideju da izađem napolje.

Čovjek, srednjih godina, u jeftinom sivom odijelu bez kravate i sivom baloneru, proćelav, s naočalima palim na vrh nosa napravi korak u toplu unutrašnjost "Phoenixa" i pusti da se vrata sama zatvore iza njega. U desnoj ruci nosio je kutiju. Osmerokutna, kako rekoh. Ručno rađena, lijepljena prozirnou ljepljivou trakou. Prilično nezgrapnog izgleda. Nosio ju je kao da je u njoj nešto vrlo lomljivo i vrijedno.

Pređe pogledou preko zadimljenog prostora lokala tražeći slobodno mjesto. Stol do onoga za kojim sam ja sjedila (bio je to naš stol, Alexov i moj, Mary bi se uvijek pobrinula da ostane prazan u ono vrijeme kad je znala da dolazimo, jer, bog i božje, u "Phoenixu" smo provodili dobar dio vremena) bio je prazan. On mu priđe, kutiju oprezno položi na nj i onda se nekako nervoznim korakou zaputi prema šanku. Kako se u to vrijeme Alex već vraćao moj pogled napusti čovjeka s osmerokutnou kutijou da bi uživala u prizoru Alexa, njegovog vitkog tijela u crnou jeansu, sivoj dolčeviti i podužou crnou kosi koja je u svjetlosti koje su lampe "Phoenixa" bacale dobivala modričasti odsjaj. Alex je bio tako seksi mali vrag.

On se nagne nad mene, ovlaš me poljubi, stušti se u stolac i raspuzi.

- Joooj... Tak' mi se spava...

- Daaa? - rekoh ja u tonu svoje čuvene, neodoljive duhovitosti - A s kim to, ljubavi?

- Ha, ha - kreće Alex kiselo - Ha, ha. Tako strašno, užasno smiješno. Ha i opet ha. Drži me da ne puknem od smijeha. Ha...

- Oh, zaveži, dosadan si!

Čovjek s osmerokutnou kutijou se vratio. Skinuo je baloner, objesio ga na vješalicu koja je stajala u uglu i zatim sjeo za stol. Iz unutrašnjeg džepa sakoa izvadio je arak papira s gusto ispisanim tekstou i kemijsku, a iz desnog džepa kutiju Ronhill light i šibice. Pripalio je onim istim žurnim, nervoznim pokretou kojim je čini se sve radio, malo, oprezno odmaknuo kutiju i onda razastro pred sobou one papire pažljivo ih čitajući i tu i tamo podcrtavajući nešto ili ispisujući nešto na margini.

Mary je vrlo brzo došla s njegovou narudžbou. Kava. Crna. Čovjek s osmerokutnou kutijou žurno je odmaknuo papire i nasmiješio se nervoznim, nespretnim osmijehou. Mary mu je odvratila ljubaznim osmijehou, kako je to ona uvijek činila. Zatim se udaljila.

Ispraznio je jednu vrećicu šećera u kavu, polako promiješao tri puta, kucnuo žličicom o šalicu i oprezno je položio na tanjurić. Nije je okusio. Nije je okusio slijedećih desetak minuta, sve dok kava nije bila posve hladna.

Sve je to činio posve odsutno, gotovo i ne dižući pogleda s papira. Cigareta je u pepeljari dogorila do pola. Samo ju je dva puta prinio ustima i otpuhnuo dim. Zatim se ponovno zadubio u svoja zapisivanja i (sada se činilo) izračunavanja.

Alexu ili se više nije spavalo ili je posve definirao s kime. Željela sam da prestane plaziti po meni i da izvadi svoj jezik iz mojih ustiju. Nije da mi se nije sviđalo to što je radio, daleko od toga, ali upravo sam mu nešto izuzetno pametnog imala za priopćiti.

- Aehs - rekoh punih ustiju, pokušavajući se osloboditi - Idih oog ipa?

- Oog ipa? - Alex se naglo odmakne od mene kao da je upravo shvatio da imam rogove, rep i kozja kopita - Što je to "oog ipa"?

- Jaaako duhovito - rekoh svjesna da vjerojatno imam ruža po cijelou licu. Znam da ga je on imao - Kažem: Vidiš onog tipa?

- Aha! - uzvikne Alex sa svojom jednako čuvenou duhovitošću - Sad smo i druge tipove počeli gledati!

- Joj, kak' si nekad nemoguć! - uzdahnem. On se nagne prema meni, izvije obrve značajno i kreće:

- Ljubavi, ja sam uvijek nemoguć.
- Možeš li bar na trenutak biti ozbiljan?
- Mmmmm... - zamisli se on - Ne?
- To sam si i mislila.

Mora da je izraz mog lica bio zabrinut jer se i on odjednom zabrine.

- Stephanie? Što je?
- Ozbiljno ti kažem - rekoh odjednom postajući svjesna da ja i jesam zabrinuta - Nešto u vezi onog tipa... i kutije... Plaši me.

On pogleda u pravcu spomenute osobe i predmeta i kao da ih je tek sada postao svjestan. Vjerojatno je to i bila istina.

- Postaješ paranoična - zaključio. Polako slegnem ramenima.
- Možda. A što ako ne?

Sada je definitivno bio zabrinut. Bilo mi je žao što mu to činim. Možda je bilo samo još jedno od onih mojih stanja u kojima sam se definitivno ponašala na granici sumanutog. Možda. Ali što ako... nije bilo?

- Sad ti plašiš mene - reče on. Trnci mi prođu leđima. Baš užasno od mene to što mu radim. Nagnem se prema njemu i poljubim ga.

- Izvini.
- OK - reče on odjednom vrlo ozbiljan - Definirajmo to što osjećaš.

Nije vjerovao u moje osjećaje ništa više nego sam ja vjerovala u njegovu vidovitost. Drugi ljudi su nam možda ponekad i vjerovali, ali mi nismo vjerovali jedno drugome. Pretpostavljam da je u tome bilo onoga: Ne možeš prešvindlati švindlera.

- Što misliš, što je u kutiji?
- Hm - skupio je obrve i zamišljeno napućio usne - To bi mogla biti kutija za kolače. Hm. Hoćeš okladu? Sacher ili parfe-torta?

Loš timing za duhovitost.

- Od jednog pisca očekivala bih malo više maštovitosti.

Zatreptao je moćima u stilu slatkog-malog-dečka.

- Marcipan torta?
- Ma, zaboravi! - rekoh glasno, odjednom postajući bijesna - Ti jednostavno ne možeš biti ozbiljan ni na trenutak!

- A ti vidiš stvari tamo gdje ih nema - rekao je - Trebala bi malo popustiti i prestati stalno vidati zavjere tamo gdje zavjera ne može biti. Svijet nije kulisa nekog tvog romana. Pisac ne mora biti paranoičan u svakom trenutku. Samo tu i tamo.

- Ima nešto u toj kutiji - rekoh kroz stisnute zube.
- Naravno da ima - odvratio je - Ali to nešto sigurno nije Gremlin ili vanzemaljsko jaje iz koga će se izleći Alien koji će uništiti svijet.

- I ima nešto u tom tipu - nastavih nesmetano - Živo me zanima što to tako zaneseno piše.

- A da pustiš čovjeka da živi?

Pogledam ga kao da je taj prijedlog ono nešto najnečuvenije što sam ikad čula.

- Neću! - odvratio je - Osjećam da nešto nije u redu. A kad ja osjećam da nešto nije u redu to obično i nije u redu.

- Ti nisi u redu - smireno je zaključio Alex - Ali pošto sam ja tako dobar dečko odlučio sam da to zaboravim. Još jednu kavu?

- Ne, hvala. Radije bih nešto žešće.
- OK - rekao je, ustao se i otišao upucavati se Mary na desetak minuta.

Kad se nakon spomenutih desetak minuta vratio sa stockom meni se pila kava.

- Postavimo pretpostavku - rekoh zureći u piće kao da se njemu obraćam i kao da se ono upravo sprema odgovoriti. Buć! - Recimo da je tip znanstvenik. Recimo da je otkrio (ili upravo, tu pred našim moćima, otkriva) neku značajnu formulu koja će promijeniti budućnost svijeta, svijet kakvog ga mi poznajemo. I recimo da ta budućnost, takva kakvom će je njegovo otkriće napraviti, i nije tako svijetla kako on u ovom trenutku planira da bi mogla biti. I pretpostavimo da mi to (iz bilo kog bizarnog razloga) znamo, naslućujemo, osjetimo. Koji bi bili naši moralni, etički ili pak humani razlozi da pustimo tu personu da objavi svoja otkrića, odnosno da je spriječimo da to učini?

- Huh! Moralni i etični?! Za ime milog Boga, Steph! Nikada nisam mislio da ću iz tvojih svetih ustiju čuti takvih psovki! - Alex je zadovoljno hihotao svojoj šali. Slušala sam ga samo s pola uha i dalje se vrlo revno obraćajući stocku. Još je bilo rano i situacija još nije bila kritična. kritična je imala postati tek onda kad se stock bude počeo obraćati meni. No, kad bolje razmislim, za promatrača izvana i neće biti puno razlike. I tako su me svi smatrali 50% ludom, 50% "umjetnički zanesenom", a to me je dakle svrstavalo u kategoriju najvećeg luđaka van luđačke košulje - moja omiljena fraza.

U "Phoenix" je upravo ušla neka mačka u vrtoglavoj minici.

- Ovo je hrabro - rekao je Alex mašući cigaretom - Po ovoj hladnoći... Vrlo hrabro - naglo me je pogledao - A zašto ti ne nosiš sline stvari?

- Zato jer imam još malo zdravog mozga! Hoćeš da mi se smrzne ono što nemam?!

- To što nemaš... - rekao je unoseći mi se u lice i spuštajući glas u onu jako seksi verziju - ... mene baš naročito i ne zanima. Ono što mene zanima je ono što imaš - otpuhnuo mi je dim u lice.

- Mogu i misliti! - htjedoh zapaliti cigaretu da mu dokažem da su moje težnje sukladno proporcionalne njegovima, ali se jednako brzo izgubim u razmišljanjima.

- Einstein - rekoh - Da li bi ubio Einsteina? - (zbog ovakvih primjedbi obično bi me ljudi znali pogledati kao da sam upravo pala s Marsa ili da sam u najboljem slučaju, potvrđeno luda. Ali ne i Alex. Svoj svoga pozna.)

- Ti bi Einsteina ubila! Zar te nije sram!

- A ti ne bi?

- Čuj - reče on prebacujući se u ozbiljnu verziju sebe, kako je bio njegov obećaj - Uvijek bi se rodio novi Einstein. I koliko god ih ti ubijala novi bi Einstein našao ćaćina da miriše svoja cvijeta dva. To ti je...

- Uvjeri me još da vjeruješ i u sudbinu! Što hoćeš reći? Stvari su zapisane? Ono što treba biti - bit će?

- Ne, nego - gasio je cigaretu u pepeljari - Teorija vjerojatnosti. Društvo koje uznapreduje do određenog stupnja vjerojatno će otkriti ono što njegov razvoj, tehnika i društvo samo u svom stupnju razvoja dozvoljava da otkrije novim mogućnostima, novim znanjima, preko novih dostignuća do novih spoznaja. Zbog bega se događalo da su gotovo u isto vrijeme znanstvenici na različitim krajevima kugle zemaljske otkrivali iste stvari, dolazili do istih zaključaka? Jer im je razvoj društva u tom trenutku dozvolio da dođu do tih zaključaka. Vrlo jednostavno.

- Ali - nisam popuštala - Recimo ovako: Kada bi se taj razvoj organizirano ometao, kad bi se osobe koje bi do njih došle organizirano uklonile, zar nije moguće da bi neka otkrića bila izbrisana iz povijesnih knjiga? Zar to nije vrlo vjerojatno?

- Posve nemoguće. Ne možeš zaustaviti razvoj.

- Baci pogled na povijest. Postojala su mračna doba. Postojala su doba u kojima se ništa nije događalo. Postojale su Inkvizicije. Kada bi postojala organizacija dovoljno jaka da kroz vrijeme, kroz stoljeća vlada čvrstom rukom, da čini ono što je u srednjem vijeku...

- Ti dakle hoćeš pobiti znanstvenike. E, pa tako mi reci! MARY!!! - proderao se iz čistog mira - Mary! O, Marrrrry! Daj nam ovamo kakvo hladno oružje! I neka bude oštro! Imamo tu jednog...

Poklopim mu rukom usta. Smijao se.

- Ali... - iskobeljao se ispod moje ruke - ... obrati ti pažnju na povijest. Takvi mračni periodi u ljudskoj povijesti nisu dugo trajali. Tiranija ne može biti vječna. Nakon mračnih perioda slijedili su periodi procvata. A što je također samo još jedan dokaz u prilog tome...

- ... da je nemoguće zaustaviti razvoj i da mi ideš na živce s tom svojom logikom - završim - Mislila sam da ne vjeruješ u logiku.

- I ne vjerujem. Ali vjerujem u vjerojatnost. A vjerojatnost govori u prilog mojoj teoriji.

- Vjerojatnost govori i o tome da, ako se molekule pravilno rasporede, ja mogu kroz ovaj zid proći zdrava i čitava. Ali usprkos vjerojatnosti ja to nekako ne bih baš pokušala.

- Kukavica - rekao je zadovoljno, ali odmah zatim nastavio - Steph, razmisli malo. Posve je nemoguće to što tvrdiš, to s organiziranom kontrolom razvoja i to s tim da ako uklonimo razvoj znanosti i civilizacije možda do velikih katastrofa neće doći. U svakom zlu ima bar malo dobra. I sve naposljetku ima nekog razloga. A ako i nema... koga je briga. I zato je nemoguće.

- Naravno da je nemoguće - složim se naposljetku - Mada možda nemoguće u stvarnom svijetu. Ali teoretski je moguće. Ja sam teoretičar.

- Teoretski je sve ili gotovo sve moguće! Teoretski je moguće da će se onaj, od tebe spomenuti primjer teorije vjerojatnosti, dogoditi i upravo nama i upravo sada. Ali potvrda takvih teorija u stvarnom životu i svijetu, podliježući opet spomenutoj teoriji vjerojatnosti, je čisto Adamsovski nevjerojatna. Ako znaš što mislim.

- Ne znam. Odnosno, znam. Ali zašto bar jednom ne priznaš da sam u pravu?

- Kad nisi! Prvo; kako već rekoh; ne možeš zaustaviti razvoj. Drugo: nemoguće je stvoriti dovoljno jaku organizaciju koja bi kroz duže vrijeme provodila svoj zakon čvrste ruke. Tirani ne žive dugo. Tiranske vlade osuđene su na propast koliko god jake bile. Treće: negdje u nekom od Boga i ljudi zaboravljenom mjestu rodit će se osoba koja će pronaći formulu, doći do zaključka, možda ne kroz svoje znanje, već intuiciju, prirodnu sposobnost zaključivanja, jer obrazovanost nije uvjet da ako je neka osoba rođena da bude genije ona to i ne bi mogla biti i ta osoba će...

- ... i onda će ga vlasti pronaći i uloviti, optužiti kao heretika i spaliti na lomači. End of the story!

- Ma kakav end of the story! Da nisi tako prokleta tvrdoglava i sama bi uvidjela kako tvoje teorije stoje na staklenim nožicama.

- Gluposti! Daj razmišljaj malo. Male sive stanice, moj dragi Watsone. Male sive stanice.

- Koje ja, za razliku od tebe, upotrebljavam. I uzgred budi rečeno, spika o malim sivim stanicama je Poirotova, a ne Holmesova. It's elementary, my dear Watson je...

- Joj, kak' si dosadan! Tvoj problem je to što previše pametuješ.

- A tvoj što uvijek hoćeš biti u pravu. Ali to je malo teže kad imaš posla s genijem - on na šaljivi način raširi ruke ukazujući na svoju pojavu. Pogledam ga i isplazim mu jezik.

- Jaaako duhovito. Tko ti piše viceve?

- Hvala lijepo na pitanju, sama si ih pišem.

- Promijeni scenaristu - zaključni on.

Pet minuta kasnije, nakon što je Alex, što dimnim signalima, što žurnim mahanjem ruku, što velikom galamom prizvao Mary ona stiže noseći novo piće. Zatim se dostojanstveno udalji od nas ljubazno odvrativši na Alexov upit: Da li bi mu htjela roditi djecu; odgovorom: Da, devedeset i devet.

- Dvoje bi bilo posve dovoljno - zamišljeno je odvratio Alex.

- Umrijet ću ako ne saznam što je u kutiji! - rekoh.

- Umrijet ćeš i ovako i onako - reče Alex sebi svojstveno obazrivo, pa se kucne svojom čašom o moju - I zato: živjela ti meni!... dok ne umreš.

- Jaaako duhovito.

- Pazi! Od smijeha se može umrijeti! - napomene on, zagrcne se na stocku i onda je kašljucao nekih dobrih petnaestak minuta. Nisam mu ni pokušavala pomoći. Uživala sam gledajući ga kako se popikava na vlastite riječi.

- Zašto se mi uopće svađamo? - upitam.

- Mi se ne svađamo. Mi raspravljamo. Postoji razlika, znaš. I, uostalom, ako ti je već toliko stalo da saznaš što je u kutiji, zašto lijepo ne odeš i upitaš čovjeka sama?

- Još nešto! Ne pada mi na um!

- Onda ću ja.

Zgrabim ga za ruku kad se ustao da svoju namjeru provede u djelo.

- Da se nisi usudio!

- Onda što? Nećeš pitati, a znam da nećeš ni prestati. Ovo postaje dosadno. Odluči se.

- Odlučila sam - rekoh i iskapim ostatak stocka. Mrzila sam ga - Hajde da zaboravimo cijelu stvar.

- Pametna ideja! - složi se on, ali ipak ne odoli da ne doda - A što ako si ipak u pravu? Što ako tip upravo ima tu u kutiji prototip razorne bombe koja će uništiti svijet? Zar ne bi bilo bolje da ga ipak negdje pritisnemo uza zid i natjeramo da prizna sva svoja nedjela? Od spomenutog uništenja svijeta s predumišljajem, do onih malih stvar'ca od kojih rastu dlake na dlanovima?

- Alex?

- Molim, ljubavi?

- TI SI GAD!!!

- Oh! - reče on začuđeno i zadovoljno - Baš ti hvala.

Još dugo je ozarenog lica zurio prema stropu i osluškivao odjek svojih riječi. Pravila sam se da ne poznajem ovog luđaka kraj sebe.

Vrlo kratko vrijeme potom čovjek s osmerokutnom kutijom je pokupio svoje papire, ugasio cigaretu, iskapio hladnu kavu, ostavio novac za spomenutu kraj tanjurića, zgurao papire, kutiju s cigaretama i šibice u unutrašnji džep sakoa, obukao baloner, zakopčao se, podigao okovratnik, oprezno podigao osmerokutnu kutiju i napustio naš najdraži kafić, "Phoenix".

Promatrala sam ga kroz prozor kako stoji preko puta na stanici čekajući autobus. Dugo je stajao tamo.

- Što misliš, kuda ide?

- Tko će ga znati - rekao je Alex preko naočala buljeći u noge već ranije spomenute mačke u minici - Vjerojatno ide negdje razraditi svoje planove za uništenje svijeta. Ili možda ima kakvo podzemno sklonište i možda se za noći punog mjeseca pretvara u vukodlaka. Jesi li razmislila o toj mogućnosti?

Pogledala sam ga i rekla mu da je kreten.

- Ne - odvratio je on samosvjesno - Samo nadobudni mladi pisac koji se trudi od svijeta stvarnosti učiniti ono što ta stvarnost nije. Možeš li me kriviti zbog toga?

Kad sam ponovno digla oči i pogledala kroz prozor čovjeka s osmerokutnom kutijom više nije bilo.

* * *

Nešto kasnije.

Nešto više kasnije.

Nešto puno, puno više kasnije.

OK. Tu sam bila ja, s jedne strane stijene. Tu je bio i Alex, s druge strane stijene. U mojoj ruci koščica tek ulovljenog, oderanog, ispečenog i pojedenog zeca. Meso je imalo miris, okus i boju sumpora. Kao uostalom i sva preživjela hrana danas. U Alexovoj ruci krhotina stijene. Uzaludno je pokušavao tim oruđem upisati svoje inicijale u kamen ili možda nešto u stilu: Ja, Alex, najcool frajer na kugli zemaljskoj. A to je možda bila i istina. Alex je bio jedini muškarac koga sam vidjela u zadnjih o-ho-ho godina. A to ga je svakako činilo cool frajerom.

Oko nas bio je prostor na kome je jednom stajao naš omiljeni kafić, "Phoenix". Sada od njega nije ostalo baš naročito nešto. Točnije rečeno - ništa.

Puhao je hladan vjetar.

- Jesam ti rekla! - rekoh vrlo važno.

- Ha? - reče Alex i slomi svoju kamenu pisaljku. Dugo je tužno gledao u ostatak. Gdje će sada naći jednako neefikasno sredstvo zabave?

- Od prvog trenutka bilo mi je nešto sumnjivo u tom frajeru. Ali, ne! Ne bi on meni vjerovao, ne bi ni za sto godina! Da li mi sad vjeruješ?

- Ne - reče on. Bacio je ostatak pisaljke visoko u zrak. Kamenčić je pogodio pticu u letu i srušio je. Ptica je pala na zemlju. Mladunce prerijskog psa je izletjelo iz zakrčljale, spaljene šikare u namjeri da je ščepa, ali se popiknulo i palo nosom u nekakav degenerirani žbun nekog rođaka kaktusa koji su rasli svuda uokolo. Cvileći i jaučući štene se brzinski povuklo nazad u šikaru - A o čemu si ono pričala?

- O čovjeku s osmerokutnom kutijom, naravno! O čemu drugom?

- O čovjeku s kutijom za kolače?

- Kakva kutija za kolače! Bila je to kutija...

- ... s otkrićem koje je uništilo svijet? Od kad je Veliki Rat izbio i minuo ne ostavljajući iza sebe ništa ili gotovo ništa, to mi govoriš.

- Govorim to ja od malo ranije.

- Bila je Sacher torta.

- Nije nego! - ljutnem se - A kako, molit ću lijepo, znaš da je bila baš Sacher torta?

- Osjetim čokoladu na kilometar daleko. Znam da je bila Sacher torta. Tijesto baš i nije naročito uspjelo, ali je zato glazura bila genijalna. Uh! Što bih dao za komadić Sacher torte!

- Ti i tvoja vidovitost! A, pitam se ja, gdje je ta vidovitost bila onda kad se o budućnosti planeta vodilo pitanje?

- No, krasno. Sad vrijeđaš još i moje vidovnjačke sposobnosti! A što je s tvojim osjećajima? To što si optužila prvog nevinog i pomalo čudnog stranca u "Phoenixu" to ti je bilo jako mudro. Jaaako mudro.

- Ja sam bar nešto osjećala. Ti nisi vidio NIŠTA!

- Ovdje je u pitanju moja čast!

- Ovdje je u pitanju tvoj nos! Pazi samo da ti ga ne razbijem ako ikad više spomeneš to da je torta bila Sacher ili kakva već, i to da je onaj tip bio "čist k'o suza i mirisan k'o ruža". Gadna sam kad se naljutim!

- Gadna si ti i inače - rekao je Alex umilno, a onda još umilnije dodao - Ali ti svejedno ta haljinica od štafvljene kože predivno stoji. Imaš seksi noge.

- Na ovoj hladnoći osjećam se seksi kao ledenica koja je upravo opala s krova i razbila se na pločniku. Znaš, mislim da mi se upravo smrzlo ono što nemam.

- Dođi da te ja zagrijem.

- Samo se usudi! Alex! Alex, ozbiljno ti govorim! Ne možeš me napastovati dok se ljutim na tebe!

- Da ti dokažem da mogu.

* * *

- Hm. Aalex?

- Mmm... Molim, ljubavi?

- Jedno, pitanje, može?

- Sve što želiš.

- Zašto je uopće izbio treći svjetski?

- Hm. Čekaj da razmislim. Bilo mu je vrijeme da dođe?

- Ne, ozbiljno te pitam. Što je pokrenulo mašineriju?

- Hm, ne znam, Steph. Televizijske centrale i telekomunikacija otišli su k vragu prije nego su nam tu značajnu pojedinost uspjeli priopćiti. Ali, znaš, ja mislim da se to cijelo vrijeme kuhalo u prikrajku. Običan smrtnik zadnji dozna. Hm. Ili je to ono bila žena?

- To je i moje mišljenje. To o kuhanju u prikrajku. I kad smo kod kuhanja... baš sam gladna! Bi li bio tako dobar pa skoknuo uloviti nešto?

- Aaaa... joj... ne da mi se. Godine su to.

- Lijenost je to.

- A ne bi li ti bila dobra, emancipirana ženica pa skoknula sama uloviti nešto?

- Ako ja budem skakala da ulovim nešto onda ću to nešto sama i pojesti.

- A ja bih kao trebao loviti za oboje!

- Bez mene ti bi zeca jeo sirovog i s krznom.

- Kuham bolje od tebe!

- Dokaži!

- Ne pada mi na um! Misliš da sam s kruške pao!

- No, što ćemo onda? Oboje smo previše tvrdoglavi. Ako ovako nastavimo - umrijet ćemo od gladi!

Na ovo se zamislio. I onda se opet zamislio. I onda ponovno.

Na kraju je teško uzdahnuo:

- Nemam pojma.

- Užasan problem - nadodala sam.

- Da - rekao je.

- Morali bismo nešto smisliti.

- Da - potvrdio je.

- Meni se ne umire od gladi. A tebi?

- Ni malo. Uostalom, ja sam naumio živjeti vječno. Preživio sam Smak Svijeta. Što bi mi se još moglo dogoditi?

- Mogao bi umrijeti od gladi?

- Ah... Sacher torta...

- Alex!

- Oh, nije važno.

- Stvarno, Alex, što ćemo?

Još malo je duboko razmišljao. Naposljetku reče:

- Idemo se seksati. Možda nam nešto pametno padne na um.

- Mmmm... Oh, hajde, dobro, ako baš insistiraš. Ali, dragi, napominjem: prestara sam za neke egzibicije.

I onda još nešto kasnije, dok je Alex uzaludno pokušavao naučiti pripitomljeno mladunce prerijskog psa da se pravi mrtvo, a ono ga uporno grizlo za nožni palac, i dok sam ja, sjedeći na stijeni zaključivala kako Alex nikada neće odrasti i kad se on okrenuo i veselo mi mahnuo sav ponosan kad je štene napokon pokazalo neke znakove inteligencije, a onda se zatrčalo, skočilo na njega i srušilo ga u blato, rekoh polagano:

Ali, ako baš hoćeš znati, mene i dalje zanima: što je bilo u onoj kutiji?

(28. siječnja 1997.)

Žarko Milenić

ČAROBNJAK

Čim je ušao u prijestolnicu carevine Korijske princa Leona presretnoše dva kopljanika i bez ikakva objašnjenja sprovedoše u dvorac. Tamo mu jedan doglavnik reče da će biti čarobnjakov učenik.

Čarobnjak Aron je živio u dvorcu visoko štovan od svih dvorjana. Čak i od samoga cara. S druge strane narod Korijske je priželjkivao Aronovu smrt. Ali kada bi mogao umrijeti netko tko ima već tri stotine godina?

Ni cara narod nije volio jer su mnogi mladići svakodnevno ginuli u osvajačkim ratovima koje je car poduzimao, ali ih sam nikad nije vodio. Carevina Korija bila je najveća zemlja koju je princ posjetio, ali caru još nije bila dostatno velika. Uvijek je težio daljnjem proširenju.

Za tri mjeseca Leon je od Čarobnjaka Arona mnogo naučio. Onda su obojica započeli rad na pripremi eliksira mladosti za cara. Kada je eliksir bio gotov čarobnjak je poručio caru da treba eliksir popiti u ponoć.

Gore, u dvorcu, car je ležao teško bolestan, a dolje, na trgu, narod je pjevao.

Ta pjesma!... Od nje sam još bolesniji. Zar im niste naredili da umuknu?

Najstariji doglavnik priđe postelji. Reče:

Vojnici, poslani da ih razjure, sada pjevaju zajedno s njima!

Zar sam ja to zaslužio? - pitao se car. - Zašto me ti bijednici ne vole? Ja sam njihov dobrotvor!

Pjevanje ga nadjača.

Dosta, dosta!... - molio je car one koji ga nisu čuli. - Prekinite, poludjet ću...

Otkuca ponoć. U carevu sobu kroči Leon s eliksirom u ruci. Pjesma utihne.

Car se s teškom mukom, uz pomoć doglavnika, pridiže iz postelje.

Pjevanje utihnu.

Žudno ispi eliksir. I ne diže se više.

Pjesma se zaori.

Među doglavnicima nastaje pometnja, strah od onoga što će uslijediti. Narod će osvojiti dvorac. Valjalo je spasavati živu glavu. Neki su bili spremni predati se, drugi nisu misleći da ih narod ne bi poštedio.

Leon je jedini znao uzrok nedjelovanja eliksira mladosti. Dok je nosio eliksir za cara čuo je pjesmu naroda. Bio je to žal za mladićima poginulim u besmislenim ratovima i proklinjanje cara. Suza iz Leonovog oka kanula je na pehar s eliksirom. Samo jedna suza učinila je eliksir nedjelotvornim.

Princ je znao što će se dogoditi. Čarobnjak će pobjeći u drugu zemlju i tamo uz drugog vladara raditi isto.

Ali Leon je želio dalje putovati. Postade nevidljiv kako bi neometano mogao izaći iz ove zemlje.

* * *

Avaro zateče Leona u svom vinogradu.

- Lopove - poviče Avaro. - Kako se usuđuješ da uzmeš ono što nije tvoje?!

- Prolazio sam - reče princ ne prekidajući jesti grožđe. - Ti si me vidio...

- Nemaš sreće!

- ... a kako činim sve što poželim...

- Što god poželiš? - začudi se Avaro.

- Da.

- Ispij ovo more!

Leon se nagne i ispije cijelo more.

Avaro razrogači oči.

- Možeš li dohvatiti nebo? - upita bogataš.

Leonova ruka se toliko izduži da je mogao dodirnuti oblak iznad njih. Onda se ruka stade skraćivati. Postaje ista kao što je i bila.

- Hoćeš li raditi za mene? - upita Avaro.

Leon odmahne glavom. Kanio je nastaviti svoj put.

Tada naiđe jedna djevojka. Princ je pogleda. Ljepšu još nije vidio.

- Tko je ova djevojka? - upitao je Avara.

- Moja kći.

- Pristajem raditi za tebe!

Ljudi u gradu više nisu mrzili samo škrtoga Avara već i mladoga čarobnjaka koji je svojom moći doprinio da ionako prebogat Avaro postane još bogatiji. Nitko do Avarova imanja nije mogao doprijeti jer se okolo nalazio neprobojni nevidljivi zid. Ako bi se Avaru svidjelo neko susjedno imanje zid bi okružio i njega.

O mladom čarobnjaku se govorilo kao o Avarovom budućem zetu. Ali prolazili su mjeseci, a do vjenčanja nije dolazilo.

- Kad ćeš mi već jednom dati svoju kći za ženu? - upita Leon Avara.

- Strpi se do jeseni. Običaj je da se u jesen održavaju svadbe.

Došla je jesen i prošla. Leon ponovi svoje pitanje Avaru.

- Još si mlad - reče Avaro. - zašto žuriš? I ja sam se kasno oženio. Uživaj dok možeš. Kasnije sve postane dosadno. Radit ćeš samo za ženu i djecu!

- Onom tko voli svoju ženu i djecu to ne bi trebao biti teret.

- A ti voliš moju kći? - upita Avaro.

- Volim - priznade Leon.

- A ona tebe?

- I ona mene.

- Jesi li siguran?

Leon je šutio. Avaro reče:

- Pitat ću moju kći da li te istinski voli.

I Avaro je pitao.

- Ne volim ga, oče - odgovorila je.

Avaro ove riječi prenese Leonu. Ovaj nije mogao suzdržati suze.

- Mislio sam ti slagati - reče Avaro. - Volio bih kad bi ti bio moj zet. Ranije sam mislio da ćeš, čim se oženiš, otići negdje s mojom kćerkom. Bojao sam se da bih nakon toga osiromašio, a moju kći više nikad ne bih vidio!... Žao mi je... Ipak, ti si čarobnjak. Pripravi neki napitak za moju kći. Takav koji, kad popije, bude ludo zaljubljena u tebe!

- Tako bi postupio moj učitelj - reče princ. - Ali ja neću... To nije za mene. To nije ljubav.

- Onda idi svojim putem. Znam da si ovdje ostao radi moje kćeri.

* * *

Prošlo je od tada deset godina. Princa Leona je nanio put kroz Maglenu Goru. Pričalo se kako se u toj gori pojavljuju razna priviđenja koja natjeraju putnika da poludi. Princ se nije obazirao na ove priče.

Jahao je dugo dok nije opazio priliku kako izranja iz magle. Bila je to Avarova kći. Upita:

- Kamo si pošao, nesuđeni mužu moj?

- Što te se tiče! Ti si ostala sa svojim ocem i njegovim bogatstvom!

- Rekla sam ocu da te ne volim. I to je bila istina... Oca je to teško pogodilo. Bio te zavolio kao sina. Nadao se da ćeš mu biti zet. Razbolio se i pao u postelju... A ja sam voljela drugoga. Krišom sam se sastajala s njim... Ali on nije volio mene već bogatstvo mog oca. Nadao se da će poslije svoje smrti moj otac sve nama ostaviti. Toga sam postala svjesna tek poslije našega vjenčanja. Ubrzo smo se rastali.

- Žao mi je.

- Mene nemoj žaliti. Žali moga oca. Zar je to morao doživjeti u starosti?... Bit će sretan kad te vidi. Ozdravit će!

- To me ne zanima.

- Otac je svu imovinu tebi ostavio. Ne vratiš li se odmah će umrijeti, a da mu se ne ispuni posljednja želja. Da te još jednom vidi!

Leon potjera magarca prema prilici.

- Ne idi dalje. Vrati se!

* * *

Kada je Leon izašao iz Maglene Gore našao se ispred drvene kućice. Pokucao je na vrata. Nitko se ne oglasi.

Avaro je ležao u krevetu. Kad je princ otvorio vrata samrtnik, koji je do tada zurio u strop se trže. Nakon dugo vremena na Avarovom licu se pojavi osmijeh.

Leon priđe Avarovom krevetu pokraj kojega je na stolici sjedila Avarova kći, mršavija i bljeđa od kada ju je princ posljednji put vidio.

Avaro stavi ruku na Leonovo rame. Reče iznemoglim glasom:

- Obećaj mi da ćeš uzeti moju kći za ženu...

Princ nije odgovorio odmah. Zagledao se u djevojku. Nasmiješila se. Ona koja mu nikad nije poklonila svoj osmijeh. Njezine lijepe oči su ga nagovorale da pristane. Leon je nekada volio te oči. Čutio je da ih i sada voli kao nekada.

- Obećajem - reče princ.

- Primate moj blagoslov - bile su Avarove posljednje riječi.

Njegova kći zaplaka. Leon je prisloni na svoje grudi. Nije se otrgla.

Grob je u dvorištu već bio iskopan. Iskopao ga je bivši Avarov zet. Razlog njegovog odlaska bilo je Avarovo osiromašenje. Sud je Avaru oduzeo ne samo ono što je uz Leonovu pomoć protuzakonito stekao već i ono što je prije imao. Ostala mu je samo ova drvena kućica, koja je nekada bila štala, i malo dvorište.

Avaro nije imao novaca ni za platiti mjesto na groblju. Njegova kći nikoga nije obavijestila o očevoj smrti. Znala je da nitko ne bi ni došao na pokop.

Leon je zatrpao grob. Avarova kći je prestala plakati. Počela se smiješiti, a onda grohotom smijati.

Leon je začuđeno pogleda. Ona mu reče nakon poljupca:

- Radujem se što ćemo povratiti sve ono što su nam oduzeli!
- Nadam se tome - zamišljeno će princ. - Ali to neće doći tako brzo.
- Zašto? - začudi se Avarova kći. - Ti si čarobnjak, a ne ja!
- Nisam ni ja više - priznade Leon.

- Nisi?! - ona razrogači oči. - Kako nisi?!

- Nisam - ponovi princ. - Izgubio sam svoju vještinu. Čarobnjak Aron koji mi je prenio dio svoje moći jednostavno je uzeo svoj dar natrag.

Avarova se kći namršti. Plane na Leona.

- Zašto si onda obećao mom ocu da ćeš me uzeti za ženu?!

- Obećao sam jer ste to oboje od mene tražili.

- Budalo jedna! Mi smo oboje mislili da si moćan kao i prije!.. Što ćeš mi ovakav!... Nemaš ništa. Odjeven si ko posljednji prosjak!

- Ja nisam prosjak već princ! - odbrusi joj.

Poželio je da bude odjeven kao nekada dok je živio u dvorcu.

I zaista. Umjesto najskromnije na Leonu zablista najraskošnija odjeća.

Avarova kći protrlja oči. Onda se nasmiješi i reče:

- Znala sam da si se pretvarao!

Leon je bio isprva zbunjen. A onda se dosjetio. Čarobnjak mu je vratio čudesnu moć. Bio je sretan zbog toga.

Avarova kći mu je htjela prići i poljubiti ga, ali se on odmakne.

- Da, pretvarao sam se - slaže Leon. - Sad vidim da nisi dostojna da mi budeš žena. Tebi je važnija moja moć od mene samoga!

Okrene joj leđa. Ona pojuri za njim. Ali nakon dva koraka on postade nevidljiv.

Toni Matošin:

Obitelj 2001.

DANAS MI JE TATA KUPIO VALTA. BILA SAM PRESRETNA KAD SAM GA VIDJELA I IZVADILA IZ ONE GLUPAVE CRVENO-ŽUTE KUTIJE. VALT JE ZAVRIJEDIO MNOGO VIŠE OD TE KUTIJETINE. O, OVO MI JE NAJLJEPŠI ROĐENDAN U ŽIVOTU. DOBILA SAM PRVOG PRAVOG PRIJATELJA. TATA MI JE REKAO DA ZA DVANAESTI ROĐENDAN ZAVREĐUJEM JEDAN TAKO SKUP I DRAGOCJEN DAR KAO ŠTO JE OVAJ ROBOT, KAKO GA JE ON NAZVAO. ALI, ŠTO ON ZNA?

MOJ VALT NIJE SAMO ROBOT, ON JE MOJ PRIJATELJ, JEDINI. ŠTO ĆE MI SADA ONE TUKE, MOJE SUSJEDE, JA IMAM SVOGA VALTA. TATA, HVALA TI. A MAJKA? PA, HVALA I NJOJ, MADA ZNAM DA ONA S TIME NEMA NIKAKVE VEZE. ONA JE PRESTAROMODNA I NE RAZUMIJE ŠTO DANAS JEDNO DIJETE TREBA. MA, TKO NJU I PITA?

Marijana je, pohranivši tekst na disketu, ugasila svoj kućni kompjutor i prekrila ga prevlakom koju je sama načinila. Rado se povjeravala svom dnevniku kojeg je počela pisati još od svoje desete godine. Relativno rano je spoznala koliko je korisno bilježiti i tako ovjekovječiti događaje koji obilježe život. Za svoju Marijanu roditelji su uvijek govorili kako je bistra i pametna i kako je lijepa i inteligentna. Prava mala bistrica. A Marijana je samo stajala ponosito, uspravno, uzdignute brade. Bila je itekako svjesna svoga položaja i renomea. Nije ju smetalo što su je vršnjakinje uglavnom zaobilazile osim ako nisu trebali kakvu njezinu pomoć ili uslugu glede domaćeg uratka. Znala je da je u očima roditelja božica. Pogotvo u očevim očima. Jer, majka nije išla ukorak s vremenom, ostala je prava ženica minulog 20. stoljeća. Zato od početka nije voljela Valta.

Valt je nalikovao kakvoj limenci Coca-Cole, ali je ipak bio lijep, bar u Marijaninim očima. Njegov sivkasti trup oblika valjka granao se na uske ručice i nožice te na glavu kuglasta oblika. Kretao se uvijek istom brzinom, valjda je tako programiran, na rukama je imao dva prsta kojima se služio za hvatanje bilo kakvih predmeta, ali ne većih ili debljih od kutije Cedevite. To je sve što je znao, osim govora. Ispod okruglih, crvenih očiju nalazio se omanji zvučnik oblika ljudskih ustiju. Iz toga zvučnika dolazio je njegov jednoličan, ali umiljat glas, ni tih ni bučan, ni ružan ni osobito lijep, ni muški ni ženski - robotski.

Ali, za Marijanu, on je bio čovjek, njezin najbolji i jedini prijatelj. Ni sa kime nije mogla razgovarati kao s Valtom, nikome nije mogla reći ono što je govorila njemu i nitko je nije saslušavao dokraja kao dobri prijatelj Valt.

"Valte, jesam li ja lijepa?", pitala ga je jednoga kišovitog jutra, tek ustala iz kreveta. Valt je stajao u kutu pod prozorom, ne veći od metra.

"Jesi, Marijana. Lijepa si." Bila mu je naredila da je oslovljuje isključivo imenom.

Njegov odgovor iznudio je osmijeh na djevojčinu licu. Poljubila je robota među oči, kao svakog jutra, i otrčala u kupaonicu. Pogledala se ondje u zrcalu i raskošno se nasmiješila.

"Stvarno sam lijepa i pametna".

"Mama, zašto Valt nikada ne jede?", pitala je toga istoga jutra majku, za vrijeme doručka.

"Dušo, ti vrlo dobro znaš da je on samo robot, običan stroj. On se hrani baterijama, a ne hranom, kao ti, ja i tata." Majčin glas bio je blag i umiljat, kao loša imitacija Valtova glasa.

"Valt nije samo običan stroj, on je moj prijatelj."

"Tvoji su prijatelji vani, na ulici. Otiđi se lijepo nakon doručka s njima igrati..."

"Neću! Oni nisu moji prijatelji!" Marijana je u znak protesta prekrížila ruke na grudima.

"Želim da Valta zoveš mojim prijateljem, a na strojem!"

Majčin se dlan u tren oka našao na Marijaninu obrazu.

"Bezobraznice jedna, tako razgovaraš s majkom! Odmah natrag u krevet! Odmah, i da te ne vidim do ručka! To će te naučiti kako se razgovara s majkom!"

Marijana je uplakana otrčala u svoju sobicu i bacila se na krevet. Suze su joj potekle u potocima, a obrazi crvenili poput jabuka. "Sve ću ovo reći tati kad se vrati s posla!"

"Da te nisam više čula!", opet je povikala mati. "I nosi ovoga glupoga robota odavde!"

Valt se sam polagano odgegao do Marijanine sobe i stao u svoj kutak pod prozorom. Marijana je jecala, licem zabijena u jastuk. Valt je samo šutke promatrao svoju mladu gospodaricu.

Za ručkom ipak nije rekla ni riječocu. Znala je da bi bilo uzaludno. Otac je previše volio staromodnu majku. Nikada ne bi otvoreno stao ni na čiju stranu. Ali, bar je volio Valta. Možda samo zato što se nije trebao ustajati iz fotelje da bi uzeo novine ili bilo što drugo što bi mu zatrebalo. Ali, bar je volio Valta. Kako li je samo mogao spavati s takvom ženom, pitala bi se Marijana. Ona ništa ne razumije. Ona u onoj bagri na ulici vidi društvo za svoju kćer, u Valtu vidi običnog robota, a stalno čita neke stare knjige, i to papirnate, još iz prošlih stoljeća, kao da nikad nije čula za tako lijepe nove knjige koje se mogu čitati preko kompjutera. Majka zaista nije znala što je tehnologija, samo ju je prezirala. I zato je Marijana prezirala nju.

Pred spavanje, opet se povjerila dnevniku.

OVA MOJA MAJKA JE GLUPAVA. OPET ME OTJERALA RANO NA SPAVANJE, A MOJA OMILJENA TV-EMISIJA JE NE PROGRAMU KASNO U NOĆ. REKLA MI JE DA JE TO KAZNA ZA SVE ŠTO SAM DANAS UČINILA. ZABRANILA MI JE I DA DOVODIM VALTA U KUHINJU. TATA ME HTIO OBRANITI, ALI OPET NIJE USPIO PROTIV MAJKE. TAJ TIRANIN VLADA O JE KUĆOM!

"Valte, kakva je moja majka?", pitala je robota, digavši pogled s monitora. "Ne razumijem pitanje, Marijana."

"Nema veze. Laku noć, Valte."

"Laku noć, Marijana."

Ujutro se oglasio telefon. Bio je to poziv za Marijanu. Zvao ju je prijatelj iz razreda, ako bi se uopće mogao nazvati prijateljem.

"Što želiš, Joško?", osorno je u razgovor ušla Marijana.

"Ja, ovaj..." Dječak se zbunio. "Pitao bih te za onaj domaći uradak iz matematike od jučer..."

"Glupane jedan! To ne znaš?! Bolje ti je da negdje sebi kupiš mozak, nego da mene stalno zivkaš!" Poklopila je ljutito slušalicu.

"Zar se tako razgovara s prijateljem?" Opet majka, opet taj tiranin.

"On nije moj prijatelj. Valt je moj prijatelj. Je li tako, Valte? Ti si moj prijatelj?"

"Točno, Marijana", javio se Valt iz prikrajka.

"Marijana, slušaj me", majka ju je uhvatila za ramena, "Valt je samo stroj. Izvadim li mu baterije, on više neće biti više ništa doli obična limenka. Upamti to, Marijana. Ta dovoljno si pametna, hvala Bogu, da to shvatiš."

"Ne, ne i ne! Valt je moj pravi i jedini prijatelj. Ti ne razumiješ, ti si staromodna..." Pokušavala je pobjeći majčinim rukama, ali su je te snažne ruke čvrsto držale.

"Marijana, stani. Ti ne razumiješ..."

"Ti ne razumiješ, staromodna... GUSKO!"

Usljedila je kanonada majčinih udaraca. Po prvi put, mati joj je svukla gaće i pljeskala po goljoj guzici. Marijana je plakala, i dalje vrijeđajući majku.

"Valte, pomoz mi!", zavapila je djevojčica dok joj se stražnjica cvenila i žarila pod majčinom rukom. Valt je samo nepomično stajao u svom kutu.

"Sada bježi u krevet!", rekla je ljutito majka na kraju. "A Valta ću isključiti!"

"Ne, ne! Nećeš, tuko!" Novi joj je udarac doletio. Uz vrisak, srušila se na krevet. "Valte, ne daj joj da te ubije! NE DAJ!"

Ali, ostavši bez baterija, Valtova se svijest ugasila. Marijana je, glasno plačući, zurila u svog 'umrlog' prijatelja, držeći se za užarenu stražnjicu. Njegove oči učinile su joj se sada tako beživotne i, po prvi put, neljudske.

"Ubila si ga, ubila! Ubila si moga prijatelja!" Gologa dupeta, i dalje plačući, otrčala je u dnevni boravak i počela obarati knjige sa policama. "Sve ću ti ovo rasparati, sve!"

"Derište jedno pokvareno", začula je majčin glas iza sebe. Grubo ju je uhvatila za ramena i odgurala na postelju. "Skroz si podivljala zbog toga vražjega robota."

"Ja ću ga opet oživjeti! Ukrast ću baterije i..."

"Samo preko mene mrtve", procijedila je majka i izašla iz sobe.

Marijana odlučno ustane i krene za majkom. VALTE, OPET ĆEŠ BITI ŽIV, SPASIT ĆE TE SADA TVOJA MARIJANA. Na prstima je ušla u kuhinju. Zgrabila je kuhinjski nož i otišla tražiti majku. Majka je skupljala svoje ljubljene knjižurine, čučajući. SADA ĆU TE OŽIVJETI, VALTE. Nož zari u majčina leđa. Krv štrcne po Marijani. PREKO TEBE MRTVE, DA!

Dva-tri sata kasnije, vratio se otac s posla. "ženice, Marijana, došao sam!" Dotrči mu u susret nasmijana Marijana i zagrlila ga. Za njom se dogeđa Valt, govoreći: "Dobar dan, gospodine."

"Zdravo, Valte. Marijana, gdje je majka?"

Djevojčica ga umiljato pogleda. "Mama je bila zločesta."

"Kako to, srce?"

"Htjela je ubiti Valta. Ali ja joj nisam dala." Otac se na trenutak zamisli.

"Dobro, dobro, o tome ćemo kasnije. Ja sam strahovito gladan."

Otac se zaputi u dnevni boravak, držeći Marijanu za ruku. U oči mu odmah upadnu neke nepravilnosti.

"Marijana, gdje su majčine knjige?"

"Bacila sam ih u smeće."

"Zašto? Zar ti je mama to dopustila?"

Djevojčica pogne glavu. "Nije. Ali, tata, sada će sve biti mnogo bolje. Bit će nam lijepo. Tebi, meni i Valtu."

"Ali,...", otac se zbuni, "gdje je majka? Gdje...?" Kao da ga je stresla struja.

Ugledavši tamnocrvenu lokvu ispod police za knjige, shvatio je sve. Nije vjerovao, ali je shvatio. Uspostavljen je nov poredak u kući.

Porazno je oborio pogled na nepokretnog robota koji kao da se smijao. Možda se uistinu smijao. Zatim je pogledao svoju djevojčicu. Svoju bistricu.

"Jesi li sretan, tatice? Jesam li dobro postupila?"

Marijana se smijala.

Oto Wilhelm:

SAVRŠENA SF PRIČA

Savršena priča se uvukla u sebe. Jednostavno se preokretala unutar sebe, pročišćavala se. Tvorila je krug. Bila je savršena. Savršena priča sklopčana u savršen krug. Bila je jedinstvena, a opet, sadržavala je sve do sada poznato. Bila je sve priče, i bila je nijedna od njih, u isto vrijeme. Bila je nevjerojatna! Sama sebi dovoljna, sebi svrhom. Svijet se mogao i raspasti, ona bi ostala. Obrnuto ne bi išlo; bila je potrebna svijetu. Nakon njena postanka nije trebalo pisati druge SF priče. Bile su nepotrebne i već sadržane u savršenoj. Jednostavno je bila savršena, nadnaravna. I u tome je bio problem. Nije ona nastala od ljudske ruke. Jednom je bila otkrivena i jednostavno je postojala od tada (nije nimalo slučajno ona pronađena, sve je unaprijed proračunato). No, malo tko (ako itko) ju je mogao shvatiti. Malo tko se s njome nosio. Bila je savršena ovom lijepom nesavršenom svijetu. Bila je predivna i svi su je mrzili. Oni odozgo nisu shvaćali što je problem. Sa stajališta njenih tvoraca, sve je bilo u savršenom redu. Ali ne i na savršenom svijetu. Ništa nisu shvaćali. Uskoro savršena priča postala je usamljena. Svi su je izbjegavali, bila je predobra, a osim toga, ubijala je kreativnost. Savršena priča bila je presavršena. S tugom je odlučeno da se savršena SF priča zaboravi. Šteta! A bila je tako dobra, mislili su sjetno. Bilo ju im je teško izbaciti iz sjećanja pa su napravili kompromis (koji je više tjeranje vode na svoj mlin, ali...). Odlučeno je da se postupno povuče iz života. Svaki primjerak koji bi bio pročitan (u stvari, skoro ju nitko više nije čitao, samo djeca, koja ionako ništa nisu razumjela, i poneki zanesenjak) bio bi i uništen. Tako je ona još dugo postojala (za one gore ne baš dugo), ali se ipak jednom i ugasila. Savršena priča bila je mrtva (barem službeno, jer tu i tamo se zavukao koji fragment...).

Upozorenje: Ovaj papir će se zapaliti i sagorjeti nakon čitanja.

Oto Wilhelm, 1993.

Žarko Milenić:

Pješak

Stalno upaljeno crveno svjetlo, a na putu niti jednog vozila. Čekao je.

Nije se mijenjala boja. Mogao je čekati do sudnjeg dana.

Koliko je bilo prošlo? Pet minuta? Deset?

Nije imao sat. Čekajući u skloništu bio je izgubio osjećaj za vrijeme.

Zakoračio je.

Semafor je zasvirao. Tiha mala sirena.

Nije se obazirao na upozorenje. Produžio je.

Na pola puta ispriječila se Kutija. Nije se dokotrljala jer nije imala kotače. Kao čarobnim štapićem. On je bio zaboravio da Kutije i postoje.

- Prošli ste kroz crveno - rekla je Kutija. Ili bolje - rekao je. Glas je zvučao kao muški.

- Čekao sam. Crveno nikako da se upali.

- Zeleno je za pješake.

- Znam. Ali nikako da dočekam to zeleno. Semafor mora da je pokvaren.

- Semafor je ispravan. Ne može se pokvariti.

- I što sad da radim?

- Platit ćete kaznu za prekršaj. Ubacite novčani iznos u moj za to predviđeni prorez. Tamo piše koliko se plaća za ovu vrstu prekršaja. Hoćete da vam ja kažem?

- Nije potrebno. Ne mogu platiti. Nemam novaca uza se.

- Vašu osobnu iskaznicu, molim.

- Nemam.

- Pritisnite desnim kažiprstom moje crveno dugme. Na osnovu otiska na ekranu će se pojaviti vaši podaci...

- Slušajte ja sam samo izašao iz skloništa da...

- Izašli ste iz skloništa prije davanja signala prestanka opasnosti! To je još jedan prekršaj!

- Gladan sam. Ne mogu više izdržati. Više nam ne dopremaju hranu...

- I gdje ste mislili pronaći hranu?

- U nekoj prodavaonici.

- Kako ćete kupiti kad nemate novaca uza se?

- Neću kupiti. Uzet ću...

- Ukrast ćete?

- Ovaj...

- To je još jedan prekršaj.

- Možda neće ni biti prekršaj. Možda ništa neću moći pronaći.

- I namjera da se krade, makar se i ne ostvarila, kažnjava se kao i sama krađa!

- Ja sam čovjek. Ne mogu trpjeti glad! - prvi put je povišio glas.

- To nije bitno. Morat ću vas privesti u najbližu policijsku postaju.

- Ima li tamo što za jesti?

- Nema.

- Onda neću ići!

- Nećete?

- Neću.

- Pozvat ću policajca. Čovjeka kao vi. S njim nećete moći razgovarati kao sa mnom. On komunicira samo palicom. To po vas neće biti nimalo nježno!

- Zovnite ga.

- Stići će za pet minuta. Još nije kasno da se predomislite. Upozorio sam vas na posljedice.

- Neka dođe.

Kutija se oglasila. Bio je to signal nalik pištaljci kakav su koristili nekadašnji policajci. Krenuo je na drugu stranu zaobišavši Kutiju.

- Stanite! Ne smijete se micati dok policajac ne dođe! - oglasila se Kutija. - To će biti gore po vas. Tretirat će se kao pokušaj bijega!

- Svejedno mi je. Gladan sam. Hoću jesti. Ništa drugo me ne zanima. Ni ovaj rat. Samo moj želudac. Moram ga nečim napuniti.

- Riječ "rat" ne postoji u mom programu.

- Čudno. Mislio sam da vi Kutije sve znate. Ovo je četvrti svjetski rat. Izginulo je strahovito mnogo ljudi. I, ako nisi znala, mnogo je Kutija uništeno.

- Uništeno? Što znači "uništeno"?

- Za ljude se kaže da su poginuli, za strojeve da su uništeni...

- Ljudi?

- Ja sam čovjek, a ti si stroj!

- Što znači "stroj"?

- Ja imam mozak, a ti imaš program.

- Što znači "program"?

- Dosadna si. Nemam volje odgovarati na tvoja glupa pitanja. Idem po hranu. Gladan sam. Ako ništa ne nađem pojest ću tebe - razvukao je usta. Ali to nije ličilo na osmijeh.

- Što znači "hrana"?

Tada se dosjetio da policajac neće doći. Ima on sada važnijeg posla na nekoj bojišnici. Htio je da potrči. Ali nije imao snage. Kutija ga je slijedila. Pitala:

- Što znači..?

Zastala je. Zaboravili su na nju kao što su zaboravili i na njega.

On pomisli kako će i on tako zastati negdje ako ne nađe hranu. Zastat će negdje i čekati da ga nešto pogodi.

Bolje i to nego umrijeti od gladi.

Viktorija Faust:

Narcis

Dogodilo se to na križanju Borgovog prolaza s Ulicom 46. kasno u noć, negdje između tri i četiri sata, dana 27. travnja. Noć je bila topla i vedra. Ljudi je na ulicama bilo malo, čak i za Dananh koji je bio poznat po prenapučenosti. Ona je stajala naslonjena na stup, nervozno se premještajući s noge na nogu na stajalištu za Boann. Odmah ju je spazio. Nosila je uski crveni kombinezon koji je savršeno ocrtavao njezinu perfektnu tjelesnu crtu. Imala je kratku crnu kosu s crvenim pramenovima, duge nokte metalne, srebrne boje, imala je lice za koje bi većina muškaraca rekla da je božansko. On bi umro za lice koje je ona imala. Za tijelo koje je imala. Doista.

Prišao joj je jer nije imao ničeg pametnijeg za raditi, jer je prijevoz u ovo doba noći bio poprilično rijedak (čak i za Dananh) i jer nije bio odviše stidljiv tip, pa je često dobivao ono što je želio. Naposljetku, većina žena nije odbijala krasni primjerak muškog mesa kakav je on bio. Naročito ne u Dananhu.

- Krasna noć.

Odmjerila ga je bezizražajnih očiju koje su bez obzira na to ostale divne, uokvirene u zlatne i crne slojeve šminke i neobično crvene na uličnoj svjetlosti, zrcaleći boju njene odjeće. Nije mogao reći o čemu razmišlja. Gledala ga je dugo vremena kao da pokušava shvatiti značenje tih riječi. Naposljetku je rekla:

- Da. Krasna. Doista.

Shvatio je to kao pozitivan odgovor.

- Što takva ljepotica radi tako kasno u noć u Borgovom prolazu?

- Zar nije očito? - rekla je i glavom pokazala svijetleću ploču rasporeda vožnje. Malo se nasmiješio.

- Ideš za Boann? Kakva sretna slučajnost. I ja idem tamo.

- Možda - rekla je - a možda i ne. Nisam sigurna da ikamo idem.

- Da. Prijevoz je u ovo doba noći nešto sporiji.

Odmah je shvatio da to nije bilo ono što je ona mislila. Neko vrijeme samo je stajao zureći u nju, diveći se. Ona je okrenula lice i gledala negdje neodređeno u noć. Dva koraka od nje dva homoseksualca su mislila progutati jedan drugoga, ljubeći se. On je mislio progutati nju. Zasad ju je gutao samo pogledom.

- Preko puta je kafić. Jesi za piće?

Ponovno se par bezizražajnih očiju vratio na njega i ponovno je stanka bila neuobičajena, čak i duža nego prvi put.

- Mislim da naš prijevoz neće tako skoro - nadodao je.

- Zašto da ne? - rekla je naposljetku. Prešli su ulicu žurnim korakom zbog vozila koja su prolazila ne obraćajući pažnju na crveno svjetlo i ušli u prazan kafić. Naručila je neko piće, od umornog, bezvoljnog konobara, piće koje nije imalo boje ni mirisa, ali se služilo u čašama za

alkohol. On je naručio neki gorki liker i vrlo brzo ga popio. Šutjela je. Neprestano je šutjela i polako ispijala svoje bezlično piće. Počinjao je gubiti strpljenje. Pričao je, ponovno naručio piće, ponovno ga iskapio, lupkao prstima po stolu, pričao i dalje. Ona cijelo vrijeme nije izustila ni riječi. Nije ga ni pogledala. Kao da govori sa zidom. Nekoliko puta pitao ju je za ime. Ona bi učinila pokušaj kao da će ga pogledati, ali bi se uvijek zagledala negdje pored njega, kao da ne može otkriti od kuda zvuk dolazi. Počeo je pomišljati da je slabovida, ali to je bila glupost, to se liječi jednostavnim kirurškim zahvatom.

- Razgovaraš li ti ikada? - upitao je naposljetku. U tom trenutku onaj par crvenkastih, bezizražajnih očiju spusti se na njega. Njeno lice činilo se pomalo iznenađeno primjedbom (koliko iznenađenje može pokazivati jedno božansko lice, lice koje je bilo vrlo škrto u grimasama). I reče:

- Stalno.

I nakon toga ništa više.

- Idemo - reče on naposljetku naglo se ustajući, sad već gotovo bijesan - Ili bar, idem ja. Za tebe ne znam.

- Moj stan je blizu - reče ona i po prvi puta je u njenim crvenim očima bila neka vrst smiješka, posve neobičnog, otužnog smiješka - Ideš?

* * *

Prolazili su gotovo posve pustim ulicama. Dugo su hodali. Već je zaboravio kako je rekla da joj je stan blizu. Šaputala je. Nije razumio riječi. Nije ni bilo važno. Nešto u njoj (nešto povrh njenog tijela i tog neobičnog lica i još neobičnijih crvenih očiju) opčinjavalo ga je, tjeralo da zaboravi sve, svu neobičnost, svu nesvakidašnjost i da se utopi upravo u tim trenucima s njom.

- Glas? kao da ti ječi - rekao je, ne primjećujući kako ulice iznenada postaju tamnije, kako se svjetlost gubi, kako se tama zgušnjava oko njih kao crno mlijeko, kako se svija oko njih (nje! nje!)?

- Jeka? Doista - rekla je, a eho je vratio upit iz njenih grudiju, kao da još netko živi u njoj i kao da taj glas iz te sjene dopire. Zaboravljao je. Crte njenog lica postale su maglovite. Njeno tijelo samo lelujava crvena sjena. Na tren mu se učinilo kao da vidi, kad je prošla prstima kroz kosu, kako vizija slijedi viziju, njezina ruka je na trenutak imala obrub, kao da je pijan pa vidi dvostruko.

- Pijan od samo par čašica? Nemoguće - rekao je. Pogledala ga je. Crvene oči u tami ulice bile su gotovo crne. Samo ih je žar odavao.

Nije se bojao. Bilo je u njoj nešto što je uspavljivalo njegove opreze. Kao drhtanje repa zvečarke. Crne oči ga nisu napuštale. Pratile su svaki njegov pokret.

- Divna si - rekao je šaptom.

- Šššš... - utišala ga je - Tiho. Da ne čuje.

- Tko? - pitao je. Nije odgovorila.

- Tamo. Ulicom na lijevo - rekla je. Tama u ulici bila je gusta kao topljeni katran.

- Zašto?

- Tamo!

Gurnula ga je. Pao je na koljena. Iznenađeno uzdahnuo. Pokušao ustati. Ponovno ga je gurnula. Posrnuo je nekoliko koraka i opet bolno pao na koljena. Pokušao se osvrnuti. Uхватила ga je za vrat. Držala. Snažno. Previše snažnom rukom. Uvlačila ga je dublje u ulicu, kao zvijer koja uvlači plijen u svoju jazbinu. I možda zbog načina na koji ga je držala, osjećao se

paraliziranim...

Zatvorio je oči. Gotovo da je mogao čuti ulicu kako diše, kako se pomiče koža njenog asfalta s njime na grudima. Ne. Bila je samo vrtoglavica, a zvukovi su dolazili iz njegove glave, puneći je slikama užasa. Još uvijek nedovoljno svjestan, još uvijek nedovoljno svjestan...

Otrgnuo se, pužući pobjegao metar-dva od nje. I onda se okrenuo. Njena crvena silueta u tami ulice blistala je.

- Što, kog vraga..?

- Ne volim kako je gledaš - rekla je - Mrzim to kako je gledaš. Kako tvoje oči kližu po njoj kao da ti pripada.

- Gledam koga? - dahnuo je i po prvi puta bio je uplašen, zaista uplašen shvaćajući da crveni žar u njenim očima nije odraz boje njene odjeće.

- Ona je moja - procijedila je kroz zube - Ti nemaš nikakvo pravo na nju. Ti si nitko!

- O čemu ti to govoriš? Ti si luda!

I odjednom je ta riječ "luda" bila tako strašno istinita i u isto vrijeme tako užasno daleka mada je u liku i tijelu i duhu stajala pred njim i sada se kesila niskom bijelih zubiju na njega. Na rukama, četvoronoške, odupirući se prstima, uzmicao je pred njom, ne spuštajući oči s nje, puzajući, grcajući, gušeći se u vlastitom strahu.

Pratila ga je.

- Ti si luda! Luda!

- Od kuda ti pravo da je gledaš tako? Ona je moja, moja, nikada ne bi mogla postati tvojom, niti bi smjela. Otkuda ti ideja da o njoj razmišljaš na taj način? Odakle ti pravo da je pozoveš na piće ne pitajući me? Tko si ti da misliš da ti je sve dozvoljeno?

Gledao je plave, rumene, zelene usne, bijele, bijele, kako šapću otrove i otrovi su padali na njegovu dušu, lomili mu snagu, otrovi mržnje i ona, trovačica, sluđena vlastitom ljubavlju za sebe dizala se kao slika ispala iz okvira, njena sjena, na zidu iza nje, bila je dvostruka i obje sjene kretale su se jedna neovisna o drugoj, a svaka prema njemu. Prokletstvo. Nije bila laž. Vidio je dvije isprepletene sjene nje i bio je sluđen strahom.

- Misliš na sebe? Govoriš o sebi? - dahnuo je zaprepašteno. Luda, luda, pulsiralo mu je u glavi dok se ona saginjala nad njega čineći svoje oči izvorom svog svjetla, dok se njena ruka sklapala oko njegovog vrata nanoseći mu bol. - Ali to je bilo divljenje, slavljenje tvoje ljepote. Što si ti? Neki manijak, lezbijka, ne možeš podnijeti da te muškarac pogleda, a da ne pobjesniš. Zašto ne kažeš? Hej! Nisi jedina žena na svijetu. Evo, ako hoćeš, idem. Ludo! Ko?g si me vraga zvala? - A iz svake njegove riječi izbijao je strah i znao je da je prvom riječju upućenom njoj izgubio sve. Da je bar znao...

- Ukrao si pogled na nešto što je moje. Poželio moje. Učinio svojim željama moje svojim. Kazna, što je kazna za krađu života?

- Pusti me!

Ali pustila je samo njegovu krv koja se razlila po pločniku. I krv nije postala ništa manje njegovom nakon što ju je ona prolila. Samo ga je napustila kad je razderala njegovo grlo metalnim nožima.

- Za ime presvetog Boga! - zagrcnuo se na krv.

- Bog nema ništa s tim. A opet sve. Jer jedini bog ovdje sam ja. I sad te kažnjavam jer si ono što je božje, primišlju, ukrao. Crkni!

I hitri srebrni, od krvi crveni nokti uroniše u njegove grudi, i ruke koje su ludilo i bijes učinili nadnaravno jakima rastrgnuše kavez kostiju oko njegovih pluća i utroba bi izložena kao da je na oltaru boga, doista, kao da je na oltaru boga. I svojim posljednjim svjesnim dahom gledao je nju kako grli sebe, kako ljubi sebe. I njegov posljednji dah pao je na njeno lice i to je bilo sve.

I kada su prolaznici ujutro pronašli njegovo raskomadano tijelo, to nije bio lijep prizor. I zato su se okrenuli i otišli i nikada nisu više dolazili na mjesto blizu križanja Borgovog prolaza i Ulice 46, kojom su dugo, dugo hodali čovjek i dvoglava zvijer, mada nikuda nisu išli. Jer nikuda nisu imali otići. Jer ne postoji mjesto gdje se možeš sakriti od noći, naročito ako je noć ona koja postoji unutar tebe sama i ako je ljubav toliko jaka da je ne možeš podijeliti ni s kim drugim do samoga sebe.

Oto Wilhelm:

Milko '93.

Silna ljubav prema konvencijama možda bi nekoga civila, kako Krsto zove obične ljude, ne-ljubitelje SF-a, natjerala da pomisli kako su esefičari neki silno ozbiljan i konvencionalan svijet. Eto, i naša udruga organizira konvenciju EsseKon jednom godišnje, u listopadu. Je li to stvarno tako? Kako je to zapravo na konvenciji? Konvencionalno? :-) Evo što kaže Oto...

Kongresna dvorana mohaczskog "Sheratona" je bila vrhom puna. Žamor smijeh i dovikivanje dosegli su vrhunac kada je meštar ceremonije krenuo prema svečanom podiju s namjerom otvaranja XIX. međunarodnog kongresa sajencfiktičara, od milja nazvanog "Milko '93." Kongres se svake godine održavao na drugom mjestu, po mogućnosti, što zabitijem. (Razlog inzistiranja na zabitosti je bila želja da se donese napredak i bogatstvo takvim mjestima - napredak je oduvijek bio u srcima esefičara. U prilog tomu govori i ekspresna izgradnja hotela, 90 i 120-metarske skakaonice, te kompleksa najsuvremenijih bočališta, tek da se nađe.) Ovog puta je kompjutor slučajnom metodom odabrao baš pravo mjesto: pitoreskni mađarski gradić smješten u privlačnoj dolini otprilike dvjesto milja iza lijevog božjeg stopala. I unatoč tome (ili baš upravo radi toga) je odaziv ljubitelja faučne nantastike bio više no zadovoljavajuć; bio je ogroman. Fanovi su stigli iz svih dijelova svijeta, od Kavkaza, preko Babine Grede, opa sve do Grönlanda. Populacija Mohaczsa se preko noći utrostručila, a parkirališni prostor isto toliko puta smanjio.

Najrazličitiji jezici su potpuno zbunjivali domoroce koji su, znanstveno je dokazana činjenica, pripadali ugro-finskoj skupini naroda. To je značilo da baš i nisu neki lingvisti, odnosno da stranim jezicima vladaju otprilike onako dobro kao što svi ostali narodi zajedno vladaju mađarskim, a to će reći nikako. Na najvećim mukama se našla mala, ali probrana grupa delegata iz Finske. Oni su, skoro potpuno izluđeni savršeno tečnim nerazumijevanjem svoje mađarske subraće, te prometnim znacima na kojima piše "lijevo", a pokazuju gore desno, morali biti posebnim zrakoplovom biti prebačeni natrag u Finsku, točnije u Jyräskyläu An Fyord, na bolničko liječenje.

Nakon dolaska na podij, meštar je proveo dobrih pet minuta pokušavajući privući pažnju gomile, ne bi li je stišao i priveo redu. Publika je slabozamjećivala njegovo postojanje, prezauzeta prepričavanjem veselih dogodovština i obnavljanjem starih prijateljstava. Prvo je pokušao kašljucanjem i brojanjem u mikrofon: "Jedan, dva. Jedan, dva, tri. Khh-khh." To je, kad se sve zbroji, imalo učinak kolonije crvenih mrava ubačenih u neko omanje sunce, dakle nikakav, a pomalo je i smrdilo. Slijedeći pokušaj je bio ekskluzivnije prirode, ali također istog uspjeha. Meštar je maestralnim pokretom iz unutrašnjeg džepa sakoa izvukao malo srebrnasto zvonce, posebno pripremljeno i nafrekvencirano na SF publiku. ("Zajamčeno privlači pažnju svakog esefijanca na udaljenosti do 15 milja, zahvaljujući vrhunskim sastojcima i preciznosti izrade. Pažljivo protresti tri puta za najveće zadovoljstvo", topila su se uputstva od miline, a zvonce je imalo učinak dolijevanja mrava na vatru.) Publika je ostala gluha i na suptilno udaranje pozlaćenom olovkom u čašu, pa je meštar nakon treće čaše i od toga odustao.

Naročito veliku larmu i galamu proizvodila je oveća skupina kosočkih čudaka, koji su svi do jednog bili istovjetno odjeveni: smiješne kožne hlačice s tregerima i kape s pol-metarskim rogovima koji su im se neprestance zapetljavali. Radilo se o skupini dobrano pripitih japanskih turista koje je turistička agencija "Idim Idođ Imi", a nakon što su promašili Oktoberfest za dobra tri mjeseca, odlučila poslati u Mohaczs, znajući da ovi neće primijetiti razliku. Japanci su se lusdo zabavljali, tražeći još i još piva i slanih pereca. Totalno su zbunjivali poslugu zahtijevajući sisate konobarice i weiss-würst na ono malo njemačkog što su ga godinama uporno proučavali baš za ovu priliku. Posebno glasni i iz srca su pjevali nekakvu staru njemačku baladu o Walkürama, koja je opet strašno živcirala sve Star Trek fanove. To je dovelo do jedinstvenog događaja u SF povijesti: konačnog ujedinjenja dotada nepomirljivo zaraćenih brojnih frakcija SF fanova. Nakon formalnog ujedinjenja, povelili su treći međuzvezdani rat protiv svih rogatih stvorenja, uključujući i Bavarce, koji su otpočeli cijelu prokletu zbrku. Kongresu je prijetio kolaps, kad se u tu tučnjavu uključila čistačica i otjerala svu tu bratiju van, pa je meštar napokon dobio priliku (a i megafon u ruke) da proglaši kongres otvorenim.

"Dragi moji prijatelji! Drage moje prijateljice!", zanačajno je namignuo čistačica koja mu je uzvratila blagim naklonom te jedva primjetnim podizanjem metle. Meštar je nastavio: "Sastajemo se eto već skoro dva desetljeća. Mnogo se promjena za to vrijeme odigralo u esefu i na ovoj našoj maloj planeti uopće...", slijedeila je značajna stanka (pa valjda se meštar za ovaj govor nije spremao dva mjeseca nizašto!), koju su svi jednako tako značajno ignorirali.

Nervozno namještanje kravate, smiješak, te nastavak: "Ali ima jedna stvar koja uvijek ostaje ista, pa makar se svijet okrenuo naglavce. To je naša vječna ljubav prema novom, neobičnom i nepoznatom. Naša strast za uzbuđenjima i vječna potraga za idealima", tu se meštar sav uživio i zajapurio, došavši do pred sam vrhunac brižno pripremljena nastupa. "To je naša ljubav prema..."

Cijela je dvorana zaorila u glas, prekinuvši ga u pola rečenice, upravo kao i prethodnih osamnaest godina: "Da nije avion? Da nije ptica? Ne, to su piva i pizza!!!"

Ovo je na meštra ostavilo težak utisak (uostalom kao i svake godine), te je probljedio, progutao knedlu, pozelenio i pobjegao iza zastora.

Ali je zato u dvorani vladalo odlično raspoloženje. Opet se pjevalo, vikalo, a i pokoji stol bi poletio. Naročito onaj za kojim se nalazila skupina autora knjige "Kad stolovi lete".

Svi osim meštra ceremonije, koji je bio u stanju blagog šoka, su se ludo zabavljali. Čak su i Bavaro-Japanci osokoljeni sakijem, pjesmom te željom ekskluzivnih fotografija najveće pivnice na svijetu, krenuli u proboj obruča Federacije. To im je i uspjelo na lijevom krilu sektora XA-BE13, točnije kod planeta Boras B, poznatog po nesnosno glupim stanovnicima i roto-romanima. Zapravo su Japanci nahrupili u kuhinju hotela (pijani pa ne biraju), te su je po staroj japanskoj sushi-tradiciji sasjekli u komadiće. Zatim su se dostojanstveno razišli, te krenuli prema svojim autobusima.

Organizatori kongresa su uvidjeli kako im ne preostaje ništa drugo no pristupanje staroj prokušanoj taktici: prekinuli su dovod hrane i pića, zaplijenili sve porno-časopise i pištolje na vodu u publici, te je meštar ceremonija, pomalo drhtavim glasom, najavio Ornelijusa Tahometrovskog, tradicionalnog prvog govornika. Tahometrovski je bio poznat kao kritičar svega i svakoga, te ga je to činilo prvom osobom za privlačenje pažnje razuzdane publike svojim radikalnim stavovima o etabliranim piscima i djelima. Dogegao se do govornice, pri tome zapevši za svaki mogući sag i kabel, pa čak i onaj od lusteru, te izvadio pripremljen govor. Slijedećih trideset i osam sekundi proveo le tražeći prave naočale između tri para koja su mu ležerno, onako baš cool, počivali na prsima. Napokon je izabrao krive, stavio ih na vrh nosa,

značajno se nakašljao, pogledao svoju publiku preko naočala i otpočeo.

"Ciao", jednostavno će on.

Njegov "ciao" je izazvao tihu, pritajenu polu-euforiju publike koja se dobrano nabrusila da proturječi svemu što Ornelius Tahometrovski ima za reći. Kako se "ciaou" nisu mogli usprotiviti, jedinstveno su odvratili s tradicionalnim: "Ej, ciao!", te su s tihim žarom iščekivali nastavak.

"Ej, ciao", pomalo iznenađeno je uzvratio govornik, naviknut na nešto drugačiju reakciju.

"Lijepo vas je vidjeti u tako velikom broju i tako složne", započeo je Ornelius generalizacijama, "ali se bojim da se mnogima između vas neće svidjeti ono što danas imam namjeru reći." Dobro su to znali i mudro su šutjeli. "Eto, naprimjer", malo poravnavanje, te brisanje naočala koje su začudo davale neobično slabu i iskrivljenu sliku svijeta, "Ovaj tip Arnold McCormick i ono njegovo nazovi-djelo 'Susret s Kramom'."

"Počelo je, počelo," gurali su se laktovima u publici.

"Pa to je najobičniji šund, smeće, krivotvorina, izvrtanje stvarnosti. Doista ne znam kako odrasli i zreli ljudi mogu takva šta progutati. Ja sam osobno stigao do osme stranice kada mi je pripala muka. I kada vidim da se ta, ta..." zastao je, tražeći najpogrdniju riječ, "...ta prčkarija naveliko prodaje ovdje, po štandovima kraj ulaza, srce mi se para. Ne vidim kako...", podigao je pogled preko naočala jer ga je zbunila apsolutna tišina koja je dolazila s one strane mikrofona. (Pa, bila je apsolutna, osim ponekog japanskog borbenog pokliča koji je dopro izvana, nakon što se pokazalo da su rezervoari autobusa suhi poput pustinje Nagvai na južnoj hemisferi Borasa B. Pa su vozači tako plaćali danak svoje nesavjesnosti.) Dotad je cijeli auditorij napet slušao iščekivajući nastavak izlaganja, izgledajući vraški iskreno zainteresiran.

"Ahem", Ornelius se pomalo zbunjeno nakašljao, jer je bio očekivao antipodno-dijametralno-naglavačkepostavljenu reakciju iz gledališta: galamu, pljuvanje, psovke, prijetnje, UFO-e. U dvorani je vladala potpuna tišina, osim pjevanja jedne muhe koja se u vinskoj čaši tuširala, ali je i ona, poštiđena, ubrzo zamukla. "Tko zna, možda sam ih uspio pridobiti na svoju stranu. Možda su nakon svih ovih godina ipak prišli pameti", uljuljkivao se Ornelius u sigurnost, opet provjerio naočale, te opušteno nastavio:

"Dakle kao što sam govorio..."

"SAD!!!" zaorilo se iz tisuću grla i istrgnulo Orneliusu papire iz ruku. Za poklikom je slijedila prava kanonada natprirodno golemih rajčica potajno dopremljenih konvojem iz Nizozemske upravo za tu svrhu.

Ornelius Tahometrovski je pomislio kako zasigurno prisustvuje podizanju zvjezdane plime, te je ostao paf, a zatim i pod crvenom planinom iza koje slabo izlazi sunce.

Razdragana publika si je čestitala na uspješnim pogocima, organizatori su se hvatali za glave, a čistačica je, uzdahnuvši, krenula počistiti sav taj nered. Ornelius se nekako iskobeljao ispod hrpe vraški ljepljivih rajčica, te potišteno krenuo prema backstageu, praćen povicima gomile i pokojim zaostalim projektilom.

Nakon ovoga (kako za koga) nemilog događaja određena ja kratka stanka tijekom koje je dobro raspoloženje održavao KUD "Pajo Kolarić" (uvezen iz Hrvatske) kolopletom narodno-fantastičnih pjesama i poskočica, a na sveopće neodobravanje prisutnih.

Tijekom izvedbe, cijene rajčica su dosegle neslućene visine. (Kao kuriozitet treba navesti činjenicu kako "Pajo Kolarić" prevedeno na mađarski jezik, doslovno znači: "Oni-koji-će-uskoro-dobiti-salmonelu-od-kobasica-koje-su-tako-halapljivo-pojeli-prije-nastupa." Za priču potpuno nebitno, ali zato za KUD dosta nezgodno.)

I dok su se oni valjali po pozornici, stručni štab organizatora je razbijao glavu kako spasiti situaciju i osvijetliti obraz kongresa pred javnošću. I baš kada je najlukaviji među njima htio predložiti da za govornicu pošalju čovjeka koji tvrdi da je otac znanstvene fantastike, jer da je tisuću godina star, zazvonilo je zvono koje označava pauzu za ručak, pa su svi zajedno otišli na isti, prošavši kroz rekordno brzo ispraznjenu dvoranu.

Meanwhile...

Viktorija Faust

ONI SE TIHO DIŽU IZ MAGLE

Ester je nestala. Tamo dolje. Ima tome već devet dana. Samo kukavičluk ga je spriječio da se i sam ne spusti. Ili možda nada? Ili je ipak to, taj osjećaj u njemu, koji je u prvom trenutku nerazmišljanja nazvao nadom, bila samo slijepa molitva za koju je unaprijed znao da neće biti uslišana? Zar je mogao imalo ozbiljno razmišljati o tome da će se išta promijeniti - tamo dolje? Tamo dolje se nikada ništa nije mijenjalo. I magla je uvijek stajala jednako nepromjenjiva, jednako kako je nebo nad gradom uvijek ostajalo jednako sivo. I samo bi povremeno netko nestao. Tamo dolje.

I Litia je nestala, sada je tome puno godina. Ester je tada bila posve mala djevojčica. Jedanaest godina? Zar toliko? Nije brojao... Laž. Ponovno laž. Da se samo malo potrudio, samo malo, mogao je točno izračunati koliko je dana, sati i minuta prošlo od trenutka kad je Litia nestala. Tamo dolje. Sve do trenutka kad je nestala i Ester. Nakon toga vrijeme je stalo.

Znao je da život sada nema nikakvog smisla. Prije nije shvaćao one koji su se dragovoljno spuštali pod most za svojim nestalim voljenima. Da li je sada shvaćao? Nije bilo važno. Samo bol je bila u njemu i samo jedna ideja vodila ga je, tjerala njegovo srce da nastavi kucati, njegova pluća da primaju kisik, njegovo tijelo da funkcionira onoliko koliko je funkcioniralo tijelo čovjeka mrtvog mozga, za koga su još samo aparati za održavanje života bili izgovor fizičkog postojanja u ovom svijetu. Bila je to ideja o tome da su njih dvije još uvijek dolje. Žive.

Učinio je korak. I zastao. Stresao se. Nije bilo hladno, ali rekao je sebi da se trese od hladnoće. Pogled nije mogao prodrijeti kroz maglu. Svijala se poput grude otrovnog pamuka, nejasnih rubova, sapeta obručem mosta, vođena tijekom rijeke negdje ispod. Nitko nikada nije vidio rijeku, ali nitko nikada nije posumnjao da postoji. U tihim noćima mogao si čuti tromi šum njenih mrtvih voda. Rijeka je vodila maglu. Rijeka ju je stvarala. To su govorili neki, da bez rijeke ne bi bilo ni magle. Drugi su mislili da su magla bili oni sami, samo otuđeni pramičci koji nestaju u beskrajnima grada. Tek on je sada znao ili bi bar znao da je razmišljao o tome ili da mu je bilo stalo. Oni nisu bili magla jer magla možda uopće nije postojala.

Rijeka se protezala kroz čitav grad rasijecajući ga vjerojatno točno po polovici. Nisu znali jer nisu poznavali granice grada. Ali iz kog god dijela grada ljudi stigli svi su znali za rijeku. I naravno znali su za maglu. I svi oni imali su svoje posebne priče o njoj, ali naposljetku sve se svodilo na isto. Činjenice su uvijek bile tu: postojala je rijeka koja je tekla kroz beskonačni grad i postojala je magla koja je zauvijek zakrinkala njen tok od smrtnih očiju i postojao je most za koji nitko nije znao kad je izgrađen, tko ga je izgradio ili, najvažnije od svih pitanja, kako. Bilo je nemoguće prijeći rijeku, prebroditi rijeku, premostiti je. A ipak to je učinjeno i most je bio tu da svjedoči o tome. Onaj koji je to učinio, učinio je čudo. I možda su zato bili tako kivni na tu betonsko-čeličnu građevinu, Oni koji su se tiho dizali iz magle. Oni su učinili most srcem svoga zločina.

Izvan grada nije postojalo ništa. Ali s obzirom na to da grad nije imao granice i da se protezao dalje nego je itko mogao zamisliti, bilo je vrlo moguće da je grad sve. Zemlja, planet, svemir. Ravna ploča, kugla, nije bilo važno. Što god da bio, kakav god, nalazio je načina da nikada ne prestane postojati. Svako malo dolazili su ljudi svjedočeći o tome da se grad proteže prostorom većim nego su do sada mislili. Dolazili su oni koji su obično nestajali ispod mosta.

Njihove letjelice nisu mogle poletjeti. Njihova vozila se nisu mogla pokrenuti. Možda su jednom postojala vremena kad su avioni u hangarima parali sivo nebo koje možda onda i nije bilo tako sivo i kad su automobili na parkiralištima trošili gume na asfaltnim cestama, koje onda možda nisu bile ispucane, ali sada su to bili samo suveniri zaboravljene prošlosti koju se nitko nije usuđivao dotaknuti. Strah od njihovog postojanja i strah od njihove neupotrebljivosti skamenio bi svakoga tko bi, bar samo na trenutak, pokušao razmišljati o mogućnosti osposobljavanja nekog od tih prometala kako bi pokušao otkriti tajnu i pitanje koje je svima bilo u nekom kutu uma, koje si mogao vidjeti kao mutnu sjenu u zjenicama - gdje je kraj grada? Za odgovor na to pitanje vjerovalo se da bi otkrilo tajnu i rijeke same. Ali kako je bilo nemoguće pronaći granice grada ili bar naslutiti što se iza njega moglo nalaziti, ako se išta i nalazilo, jednako tako bilo je nemoguće otkriti tajnu rijeke. Ne da je itko ikad pokušavao. Bili su pomireni sa stanjem stvari, svjesni da su nemoćni.

Približio se ogradi, rukama se grčevito uhvatio za nju, nagnuo prema naprijed kao da želi ugledati ono za što je i sam znao da je nemoguće ugledati. Ali da li je bilo nemoguće? I da li je bilo prikaza? Jedna ruka od gustog, sivog pramena magle ukazala se pred njegovim očima, stravom nemogućeg, a tako jasnog, jedan maglenasti prst, koji bi na trenutak izgubio oblik, pa ga zatim povratio, pozvao ga je. Kao da je i glas mogao čuti. "Dođi. Što postoji više od ovoga? Za što više živiš? Dođi u maglu. Sve ono što je još vrijedno tvome životu nalazi se tu, u magli."

Trgnuo se. Grčevito se otkinuo od ograde. Još nije bio spreman. Još uvijek je u njemu bilo nepokolebljivo ono zrnce želje za životom. Ali zbog čega bi još želio živjeti, čemu se imao veseliti? Sve je bilo mrtvo. I on, samo hodajući mrtvac koji uzaludno pokušava uvjeriti sebe da je živ samo zato što može stavljati nogu pred nogu i jer osjeća kako mu se zrak i ona otrovna magla uvlače u pluća svaki puta kad udahne.

Samo zbog jednog je još znao da je živ. Strah. Strah je još uvijek bio u njemu. Onoga trenutka kad straha nestane, znao je, više ničega neće biti što će ga sprječavati da prekorači ogradu. Samo još strah. Samo još strah. Samo još strah je život u njemu.

Netko je prošao mostom. Nije se obazreo na njega. Osjetio je strah tog neznanca kako ga je zapahnuo kao užareni valovi iskara, paleći mu kožu na leđima i zatiljku. Kao da je mogao čuti i njegove misli, koje je strah učinio da zvuče kao vrisak koji odjekuje. Želja da ne vidi ono što je pred njim. Želja da nijekanjem toga što vidi ubije ideju o tome da bi se i on jednoga dana mogao naći na mjestu tog čovjeka, izluđenog od straha i očaja, koji stoji na rubu mosta i moli svoju svijest da pronađe još bar jedan razlog za život. Kao zao znamen bilo je viđenje ovog samoubojice, kao zao znamen i kao žrtva na oltaru Onih koji se tiho dižu iz magle.

"Oni su u nama. Naši umovi zagađeni su njima.", pomislio je promatrajući neznanca koji se žurno udaljavao bez da je i jednom svrnuo pogled prema njemu. "Uzimaju nam sve do čega nam je stalo, ranjavaju naše duše i u te rane se zavlače kao crvi, glođu kosture naših duša sve dok se one ne smrve u prah, sve dok u nama ne ostane ni najmanje volje, sve dok nas ne slome. I tada nas počinju zvati. Nema smisla odupirati se. Od prvog trenutka kad je crv sumnje u nama, kad počnemo dvojiti o smislu nastavka života, Oni su ti koji će odlučiti za nas. Nemam uma koji bi im se mogao oduprijeti. Nemam snage kojom bih mogao protiv njih. Uzeli su mi sve što sam imao."

Ponovno je prišao ogradi. Jedno od onih biće sada je bilo napola izronilo iz magle. Lice neprepoznatljivih crta bilo je okrenuto prema njemu. Ruke su nejasno mahale prema njemu. Želio je da postoji netko uz njega tko bi mogao posvjedočiti da ovo nije samo prikaza njegovog uma. Znao je za Njih, ali nitko tko ih je vidio nikada se nije vratio da svjedoči o Njima. Bili su samo priča koja se ispredala, nešto nejasno i užasno. I sada, gledajući Ga, tog stvora od magle o kome ništa nije znao osim činjenice da je njegov početak i kraj, pitao se koliko je sve to stvarno. Možda ga je samo njegova želja za prestankom ovakvog života natjerala da ga izmisli, da opravda svoj postupak.

Ideja o tome ubila je strah.

I onda su počeli izranjati. Sivi, nejasni oblici.

Kao da su pili maglu. Kao da se magla počela zgušnjavati u njihova tijela i kako im je broj postajao veći magla je postajala rjeđa sve dok, kao pukotina u zemlji ispod koje je tekla žitka lava, u magli nije nastala raščijana pukotina. I po prvi put on je ugledao rijeku.

Svi su bili ondje, svi, od početka svijeta. Plutajući. Vrišteći šumom mrtve vode. Pored njih, između njih, svuda oko njih, poput cvjetova lopoča, plutali su njihovi otrgnuti dlanovi i stopala. Da više nikad ne pobjegnu. Da se nikada ne uspnu strmim obalama rijeke. Da nikada ne svjedoče o istini: nema raja i nema pakla. Nakon smrti samo je ova rijeka i oni su kaplje koje je čine, talasi koji je nose. A rijeka je tekla kroz grad koji nije imao kraja i svi oni koji su nekada živjeli dolazili su do rijeke, dolazili su u trenucima kad su znali da su spremni, želeći se uvjeriti da su oni snovi, oni užasni, užasni snovi koje su usnuli samo igra njihove podsvijesti, samo glupe vizije koje zapravo ništa ne znače. I zato su dolazili na most, u svojoj očajničkoj želji da se uvjere. A kad bi stigli vidjeli bi svoju budućnost jasno kao svoj lik u zrcalu. Rijeka je bila početak i kraj. Grad je bio spirala oko kičme rijeke. Život je bio smrt od trenutka rođenja. I ničega nije bilo iza.

Kroz pukotinu u magli učinilo mu se kao da vidi Litiu u moru osakaćenih tijela i kao da je Esterin glas mogao čuti u mrtvom vrisku glasova. Ali znao je da je to samo varka i da ih nikada više neće vidjeti. Ruke od magle prihvatile su ga kao ljestve od paučine i on je počeo padati, padati... da nikada, u cijeloj vječnosti, ne osjeti trenutak kad će mu tijelo udariti o rijeku mrtvih tijela i kad će postati jedan od njih. Padajući - zauvijek. Sam - zauvijek.

- k r a j -

Zagreb, 17. 10. 99.

Žarko Milenić:

Raskrinkani bogovi

Za poglavicu Ho-Nolana Zir-Hul je uvijek bio karikatura od vrača. Sam Ho-Nolan nije Zir-Hula postavio za vrača. Učinio je to njegov prethodnik. Ho-Nolan nije znao s kojim motivom. Sam poglavica ne bi Zir-Hula angažirao ni da ljulja kolijevku njegovog najmlađeg sina.

Bio je običaj da se uz novog poglavicu postavi i novi vrač. Ho-Nolan je ovo pravilo prekršio iz dva razloga. Prvi je bio Zir-Hulov autoritet. Začudo, vrača su njegovi suplemenici poštovali. Poglavici nije bilo jasno zašto. Drugi je bila činjenica da je Zir-Hul Ho-Nolana nasmijavao. Čim bi vidio vrača, poglavičine usne bi se razvukle. Ma kako neraspoložen bio. Pa i sada dok je stajao ispred poglavičine kolibe, prve po veličini u selu. Dok je Zir-Hul nakon pozdrava promatrao poglavicu višeg i debljeg od njega. Vrač je poglavicu ovaj put podsjetio na pokislu kokoš.

- Što želiš, vraču?

- Stvar je ozbiljna i tiče se bogova...

Poglavica je jedva suzdržao smijeh. Vrač je uvijek bio ozbiljan. Nikad ga nitko nije vidio nasmijanog. Ali i tako ozbiljan, djelovao je da poglavica bude nasmijan.

- Da im se nije nešto dogodilo?!

- Ustvari...

- Zašto oklijevaš? Govori!

Vrač se skanjivao. Razmišljao. Da li da priča ili ne? Ali došao je s namjerom da ispriča. Poglavica bi se u protivnom izderao na njega. A to bojažljivom Zir-Hulu zaista nije trebalo!

I započeo je...

* * *

Prvi Bijeli bog je hvalio mokansku žestoku vodu. Popio bi svaki dan punu tikvicu. Onda bi se plesao i pjevušio. Na Mokancima čudnom jeziku. Mlađi Mokanci željeli su naučiti taj jezik. Ali Prvi Bijeli bog im je odmah stavio do znanja da obični ljudi nisu u stanju naučiti jezik bogova.

Kako je onda vrač Zir-Hul mogao naučiti taj sveti jezik? Nije valjda da je bio pametniji od ostalih?

Vrač je bio taj koji je prevodio ono što bogovi govore. Preveo je i ovo objašnjenje Prvog Bijelog boga:

- Mi bogovi tako hoćemo! Udahnuli smo u duh vašeg vrača malo naše božanske moći kako bi bio most između vas i nas!

Ovo je bio još jedan razlog da Zir-hul ostane i dalje mokanski vrač.

Dakle, pričao je vrač poglavici, Prvi Bijeli bog je po običaju svom plesao i pjevušio. A onda je - povratio!

* * *

- Je li to sve? - upita vrača iznenađeni poglavica.

- Da nastavim?

- Što čekaš!

* * *

Drugi Bijeli bog je udisao opij. To za Mokance nije bilo nikakvo čudo. Udisali su i oni. Oduvijek. Čudo je bilo što je Drugi Bijeli bog preko vrača zabranio Mokancima da to i nadalje čine. Jer to, poručio je Drugi bijeli bog, priliči samo bogovima!

Zašto?, pitali su Mokanci svog vrača.

- Ne znam - odgovorio je Zir-Hul. - Drugi Bijeli bog je tako odredio i nije naše da o tome razmišljamo.

Dakle, ovaj put je Drugi Bijeli bog nakon što je udisao opij učinio nešto novo. Popeo se na žrtvenik. Nije poletio kako je vrač pretpostavljao. Pao je kao što bi pao i svaki durgu Mokanac. Uz to je razbio nos. Iz nosa je čak potekla krv!

* * *

Poglavica dograbi svoju ratničku sjekiru.

- Ima još... - reče vrač.

* * *

Treći Bijeli bog je vodio ljubav s dvije Mokbanke. U mokanskom naselju rođeno je više djece čiji su očevi bili bijeli bogovi. Njihova boja kože je crvenkasta. Za razliku od Mokanaca bogovi se prema toj djeci nisu odnosili s poštovanjem. On su za njih bila kao i ostali Mokančići. U tome nije bio izuzetak ni Treći Bijeli bog na kojeg je većina malih polubožića ličila.

Dakle, Treći Bijeli bog je nakon svojih seksualnih aktivnosti izašao iz najveće kolibe u selu. Onda je čučnuo iza najbližeg žbuna. Tu je vršio nuždu!

* * *

Naslonjen na okrvavljenu sjekiru poglavica upita vrača:

- Što ćemo reći ostalima? Kako da opravdamo ovo bogoubojstvo?

- Oni nisu bili nikakvi bogovi - reče hladno Zir-Hul.

- Nisu?! - zaprepasti se Ho-Nolan. - Kako znaš da nisu?!

- Bili su ljudi kao i mi, Mokanci. Doletjeli su u onoj velikoj letećoj kolibi koju smo prozvali Hram Bijelih bogova. S planeta po imenu Zemlja. To mi je ispričao onaj prvi koji je najviše od njih trojice volio piti žestoku vodu. Oni bi se davno vratili da im se leteća koliba nije pokvarila. Nisu znali kako je popraviti. Koji silni bogovi!

- Onda ćemo tako i reći ostalima.

- Imam bolju ideju... - reče vrač.

- Reci.

- Neka bogovi ostanu bogovi. Reći ćemo da su otišli, i dok se ne vrate, da su nas dvojicu postavili za svoje zamjenike!

Poglavica se opet nasmiješio.

Viktorija Faust:

LEPTIRICA

Veronika je imala taj... problem. Ponekad bi je problem tjerao da pomisli da nešto nije u redu s njenom glavom jer problem je zaista bio smiješna stvar. Smiješna stvar za promatrača, naravno. Za nju problem je bio posve užasna i posve ozbiljna stvar. Kad bi se problem ukazao ona nije bila sposobna razmišljati, njen um bi u trenu zamro, svi mišići njenog tijela bi se pokrenuli u paničnom bijegu. Naravno, kasnije kad bi razmišljala o svemu tome i njoj samoj bi se sve to učinilo smiješnim, ali u datom trenutkom ona nikako nije mogla razmišljati na taj način. Problem je predstavljao ozbiljnu stvar.

Problem se javio prije nekoliko godina i od tada nije oslabio. Dapače, činilo joj se kao da jača. Prije bi osjećala samo nelagodu. Sada je ta nelagoda bila posve očita panika. Svjedoci njenog problema, oni njeni stariji prijatelji i rodbina, već su se navikli na to i u trenucima kad bi se problem ukazivao nastojali bi pomoći. Oni koji su je manje poznavali samo su se smijali, Veronika je mislila da najvjerojatnije i uživaju i podruguju se njenoj panici. Oni to nisu mogli shvatiti. To nije ni bilo tako čudno. Ni ona sama to nije mogla shvatiti.

Ideja da ostane sama u sobi, u vremenu kad se problem mogao desiti, užasavala bi je više od svega. Ne bi imala nikoga za pozvati u pomoć, ne bi imala nikoga tko bi stao između nje i njenog problema. Zar da se sama suoči s njim, a njen mozak je nesposoban vršiti svoju funkciju? Radije će satima stajati pred vratima, čekati da netko dođe, makar kasnije morala slušati buru smijeha i ismijavanja, kad se ta priča pročuje. Radije i to nego suočiti se. Ne, suočenje ne bi bilo moguće. I sama ideja kočila joj je mišiće i želudac bi prestrašeno podrhtavao u njoj.

Znala je da njen strah nije usamljen, da postoje ljudi slični njoj, ali ta spoznaja nije pomagala da se osjeća išta normalnije. Za ime Božje, ona se čak bojala svoj problem nazvati pravim imenom. Možda zato što se problem činio manjim kad bi ga nazvala pravim imenom, možda zato što nije znala da li postoji kakav medicinski, latinski izraz za to od čega je ona bolovala. Fobija nešto. Bilo bi drugačije da je svoj strah mogla nazvati tim fobija nečime. Bilo bi drugačije da nije morala strancu objasniti svoj strah riječima: bojim se leptira.

Smiješno. Ljudi su to prihvaćali sa smiješkom i čuđenjem. Bojiš se leptira? Ali što ti leptir može napraviti? Ne, oni to nisu mogli razumjeti. Naravno da joj leptir nije mogao ništa. Jednako kao što ti ni zmija ne može ništa, ako je samo slika na ekranu televizora, a svejedno se neki ljudi tako boje zmija da se ne usuđuju pogledati. Jednako kao što ti ni miševi ne mogu ništa, a svejedno postoje ljudi koji vrišteći bježe od njih. Poznavala je osobu koja se užasavala ptica. Što ti ptica može? Osim ako nisi u Hitchkovom filmu.

Ne. Znala je kako to zvuči strancu, nekome koji se ne bi ni trudio pokušati shvatiti. Nije zamjerala. Jedino bi svojim prijateljima zamjerala. Poznavali su dubinu njezinog straha i ona je očekivala od njih da joj pomognu u savladavanju njenog problema. Okretanje leđa smatrala je izdajstvom, nečime što se nikada ne oprašta.

Otvoreni prostor još je nije toliko strašio. Mada su u ljetnim danima i ljetnim noćima te krilate zvjerčice letjele u velikom broju, otvoreni prostor pružao joj je neku sigurnost.

Mogućnost bijega. Mogla se ukloniti, samo nekoliko koraka dalje prostor je bio siguran. Ali zatvoreni prostor, ona sama s nekom od krilatih zvijeri... Ne, o tome nije mogla čak ni razmišljati.

U ljetnim noćima, kad bi ostajala sama u stanu, a kada je zbog silne žege morala ostavljati prozor otvoren, pod prijetnjom da umre od vrućine, sjedila bi, trzajući se na svaki šum koji je podsjećao na tihi zvuk lepeta krila leptirice, stišćući svitak novina pod mišicom, znajući već unaprijed da će joj taj svitak novina poslužiti jedino kao oružje da izbori put prema vratima. Nije imala dovoljno hrabrosti ostati u sobi i sama zatući neman.

One manje zvjerčice, kojih se manje bojala, ubijala je s očitim užitkom, tukući ih novinama, kad bi ih napokon srušila, sve dok od njihovih tijela ne bi učinila samo mrlju na staklu ili zidu ili nekom dijelu pokućstva. Paf!, paf!, paf!... Zvuk udaraca je odjekivao u noć. Umri, zvijeri, crkni!

Kad bi bili uhvaćeni morali su umrijeti. Pošteđivanje i puštanje kroz prozor ne bi opraštala. Njen dečko imao je tu neoprostivu sklonost - uhvatio bi ošamućenu zvijer i bacio je kroz prozor. I oni su Božja stvorenja, znao bi neoprezno reći. O, kako je samo Veronika znala vrištati na njega, zaboravljajući da je nezahvalna, zaboravljajući da ju je zapravo oslobodio napasnika, bez obzira na to da li ga je ubio ili bacio ošamućenog kroz prozor. Imala je u glavu tu čudnu, čudnu ideju da će se napadnute zvijeri jednom vratiti da se osvete. Nije željela svjedoke zločina i neuspjelog pokušaja ubojstva.

Najgori su bili noćni leptiri. Na pitanje što je najviše plaši na njima znala je odgovor: ona njihova dlakava tijela. Ona tusta, masna, užasna, leteća, dlakava tijela. Pretpostavljala je da je ona jedina, ili bar jedna od malobrojnih, koja vide leptire onakvima kakvi doista jesu: leteće gusjenice, leteći napasnici. Sve one koje su leptire doživljavali kao lijepa stvorenja držala je budalama. Ili su zanemarivali očitu činjenicu rugobe njihovih tijela ili su naprosto bili slijepi.

Ali, naravno, to nije bilo sve. Postojalo je još nešto.

A to nešto bilo je ono što ju je najviše plašilo jer to nešto nije znala objasniti riječima. Bio je to samo predosjećaj ili možda prisjećanje na nešto zaboravljeno. Znala je neku tajnu o njima, ali više nije znala što je ta tajna. I ta nejasna slutnja plašila ju je više od svega.

Da je u njoj bio samo tog straha i gađenja od njih kao od letećih gusjenica lako je to mogla pobijediti. Pobijedila je tako mnoge strahove. Gusjenice su joj se istina gadile, ali nikada ne bi pomislila da bježi od njih, da pravi budalu od sebe, kako je to uvijek činila kad su leptiri bili u pitanju. Gusjenicu nikada nije ubila. Uzela bi je na komad papira i bacila. O gusjenicama najčešće nije ni razmišljala kao o budućim leptirima. Nije u njima bilo onog "nečega" što je osjećala kod leptira. A nije se čak radilo ni o tome da su leptiri bili puno brži i pokretljiviji od gusjenica, pa stoga teža lovina. To "nešto" bilo je ono što je izazivalo tako užasan strah u njoj.

Njeni prijatelji, kad bi se pokušali narugati, obećavali su joj pokloniti žabu za rođendan, pa neka skače po stanu i lovi leptire. Ili su pak, još jedna bistra ideja, obećavali da će joj uloviti šišmiša, zavezati mu špagicu oko noge, čiji će drugi kraj zavezati za luster u njenoj dnevnoj sobi, pa neka leti okolo i lovi zvijeri. Samo je nezadovoljno otpuhivala na njihovo podbadaње i mrzila ih u potaji.

Njena majka joj je jednom prilikom rekla da je sve to zbog njene prebujne mašte. I možda precrne. Od pisca horrorra očekivalo se da razvije ovakvu ili onakvu fobiju. Kad stalno smišljaš priče o čudovištima nakon nekog vremena i u običnim stvarima počneš vidjeti čudovišta. To nije dobro, rekla je njena majka. Bolje nek' prestane s tim jer ne samo da sve izluđuje svojim strahom, već izluđuje i samu sebe.

Veronika je na to samo nervozno odmahivala rukom. Te njene pričice o užasu, koje je

voljela pisati, nisu imale nikakve veze s njenim pravim strahom. Smatrala je sebe zapravo osobom izvrsnih živaca. Kao klinka, onda dok su se još svi bojali mraka, ona je bila ta koja je plašila druge, koja je imala običaj pričati priče užasa kad se s društvom noću penjala Kalvarijom, ulicom u kojoj je živjela, a koja je dobrim dijelom ulazila u šumu i koja je bila nerasvijetljena, pa stoga zaista stravično mjesto noću. U svakom stablu vidjela je čudovište koje se sprema napasti, zvukovi koji su dolazili od šume bili su režanje zvijeri, drhtava, nestalna mjesečina pravila je prikaze. Ali ona je uživala u takvim stvarima, uživala je u svojoj moći da učini od svojih prijatelja skupinu malih prestrašenih životinjica koje su je gledale ogromnim očima. I kad bi netko napokon, ne mogavši to više izdržati, rekao: Oh, Nika, prestani!; ona bi samo napola začuđeno i napola zadovoljno odvrtila: Ali to je samo priča! Ona je znala razlikovati stvarnost i maštu. Nju nikada nisu plašile te priče koje je pričala, niti one koje je kasnije pisala, niti su je ikada plašili horror filmovi i s nekim perverznom užitkom koristila je strah svojih prijatelja da im dokaže da se boje bezrazložno, da je sve to izmišljeno. Sve je to izmislio neki čovjek ili neka žena nalik njoj, koji se vole poigravati s maštom nekih njemu ili njoj nepoznatih ljudi, i sva ta čudovišta na ekranu su makete, i vampirski zubi su plastični i krv je kečup. Zar ne vide da ništa od toga nije stvarno? Sve je to samo zabavno.

Nikada nije imala, osim možda kao mala curica, noćne more i nije razumjela ljude koji ih imaju i koje te more doista straše do te mjere da se boje zaspati. Ona je poznavala snagu snova. U snovima je, jednako kao i u pričama, mogla biti tko god je htjela. Ako bi je napao razbojnik, ona bi u snu otkrila svoju sposobnost letenja. Ako bi je napao vampir ona bi se transformirala u vampira s puno jačim moćima. Noćne more su bile zabavne. Svaki puta kad bi usnula nešto strašno budila bi se dobro raspoložena i ponekad s idejom za novu priču. Žalila je što češće nema "noćne more".

Ne, nije njena mašta bila kriva zbog njene fobije. Ona je vrlo dobro razlikovala stvarnost od imaginacije. I, jednako tako, vrlo dobro je znala da je to što je u leptirima plaši jednako stvarno koliko i nemoguće.

I nije vjerovala da će tajna njenog straha ikada biti objašnjena i otkrivena sve dok se nešto posve neobično nije dogodilo na promociji njene prve knjige. Radilo se o zbirki horror priča, izbor njenih omiljenih strašila.

Dakle, promocija, odnosno književna večer, trebala se zbiti u jednom internet-caffeu u gradu. Znala je da neće biti puno ljudi i da škvadra najvjerojatnije neće biti onakva kakvu je nalazila u romanima Anne Rice ili Poppy Z. Brite, čudna mlađarija opsjednuta nadnaravnim i možda pomalo zaljubljena u smrt. Nije vjerovala da u gradu uopće postoji skupina klinaca koja je na taj način štivala užas, bljedoputi čudaci obučeni u kožu, kose obojene duginim bojama, lica našminkanih crnim i grimiznim bojama, anoreksičnih pojava, djeca posvećena smrti. Nije vjerovala da u gradu ili zemlji, općenito, postoji organizirana skupina obožavatelja horror. Jer ako je postojala, ona nije znala za nju, a pošto je bila jedna od rijetkih pisaca horror u zemlji vjerovala je da bi ona trebala biti prva koja bi znala za nju. I dalje su njen žanr bacali u okrilje SF-a, u skrbništvo starijeg brata, koji su, sve skupa, oni "strašni, veliki" pisci, mainstreamaši, držali "trivijom i šundom". Smatrala je svojim životnim ciljem promijeniti tu situaciju.

Dakle, nije se začudila kad je ušla u kafić, nekih pola sata prije nego je sve trebalo početi, kasneći (bili su se malo izgubili, pa su više od pola sata lutali kvartom, pošto je prepustila vodstvo svom dečku koji je za sebe tvrdio da ima savršeni smisao za orijentaciju - ona je za sebe znala da joj je smisao za orijentaciju katastrofalan tako da se nije ni pokušavala truditi), i našla jedva polovicu stolova popunjenih, a većina prisutnih zapravo su bili njeni prijatelji i društvo.

Jaka promocija, jaka književna večer. Čak nedovoljno da dobije i najmanju tremu. Uostalom, nije bila stavila naočale, pa nije mogla vidjeti lica ljudi tako da, čak i da je kafić bio krcat, ne bi imala razloga za nervozu. To je bila jedna od rijetkih prednosti kratkovidnosti. Istina, neki su primijetili kako nervozno njiše nogu prebačenu preko noge, tamo ispod stola, ali to je bilo njeno uobičajeno stanje izazvano prevelikim konzumiranjem kave koja ju je činila hiperaktivnom i koju je nazivala svojim "afrodizijakom za pisanje". Uostalom, sve dok su zurili u njenu njišući nogu u čipkastoju čarapi (a znala je da ima dobre noge i da će vjerojatno mnogi zuriti) mogla si je dozvoliti da izvali pokoju glupost, koju, zureći slušatelji, najvjerojatnije neće čuti. Bila je to prednost dobrih nogu.

Sama stvar prošla je brzo i bezbolno. Ona i dvojica njenih prijatelja, dragi dečki čije je društvo voljela, izmijenili su par riječi o knjizi, par riječi o žanru, par riječi o stanju žanra i književnosti općenito u današnjem svijetu i zemlji pogotovo. Ona sama se iznadila što nije izrekla previše gluposti. Slušatelji su slušali s pola uha, onih par gostiju koji su došli samo na kavu popili su tu kavu i otišli, očito posve nezainteresirani. No, lijepo. Ali, što je mogla i očekivati? Srećom, ništa nije ni očekivala, pa nije mogla biti ni razočarana. A to je bila dobra strana malih očekivanja.

Na kraju su sišli s bine, isključili mikrofon, sjeli za stol s ostalom škvadrom i naručili rundu pive. Nakon druge runde raspoloženje je već bilo na nivou i nitko se više posebno nije brinuo o stanju književnosti danas.

Bila je zabavljena slušanjem anegdote jednog od svojih prijatelja kad je, možda i sat vremena nakon što je promocija završila, stolu prišla jedna čudna pojava.

- Izvinite što vas prekidam. Na žalost, vidim da sam zakasnio na promociju. Recite mi, molim vas, da li biste mi mogli reći da li je autorica još uvijek tu? Tako bih volio da mi potpiše primjerak knjige.

- O, pa, evo je! Naša prva dama horror! Naravno da će vam potpisati knjigu! - rekao je jedan iz skupine. Veronika, da nije bila već dobrano pripita, vjerojatno bi se zacrvenila zbog takvog pretjeranog tituliranja, ali ovako samo se nasmijala i okrenula prema jednom od svojih rijetkih čitatelja da promotri tu egzotičnu biljku. I onda se u trenutku malo otriježnila.

Čovjek je bio nešto niži od nje. Vrlo mršav. Jeftino, sivo odijelo visilo je s njega kao s vješalice. Nosio je naočale s vrlo debelim staklima koje su njegove oči učinile sitnima i buljavima. Jednotjedna brada. Kratka, prorijeđena kosa boje neodredive u prigušenoj plavoj svjetlosti kafića, koja je i njegovoj puti davala posebno nezdrav izgled. Neodredive godine, mogao je biti star između 35 i 50 godina. Stajao je pogrbljen, kao da se od silne mršavosti usukao sam u sebe. Veronika je bila sigurna da bi, da prizor nije skrivao njegov sako, na njegovim leđima ugledala dvije neprirodno izbočene lopatice, nalik na zakržljala krila.

Bilo je nečega u tom neznancu zbog čega se naježila i zbog čega je njen želudac zabrinuto zadržtao, kao da se sprema riješiti se sadržaja mješavine kave i alkohola.

Uzela je olovku (srebrni flomaster kojim se običavala potpisivati i koji su mnogi zvali neukusnim) i otvorila knjigu (očito već pročitano - meki uvez je već, zbog slabog ljepila, počeo popuštati na nekim stranicama) i onda zastala i ponovno pogledala neznanca.

- Ime mi je Indra - rekao je, odmah shvativši što se očekuje od njega. Našvrljala je par uobičajenih riječi. Mrzila je potpisivati knjige, osobito strancima. Nikad nije znala što bi trebala napisati. Svi su očekivali nešto posebno i ostajali razočarani onim: "Za X od Y".

- Napišite: mom vjernom obožavatelju.

Ah, dobro. Svaka pomoć bila je dobrodošla. Napisala je tih par riječi i onda, gotovo preko pola stranice, iscrtala svoj kičasti autogram. Ako ništa drugo bar je znala svoj autogram

učiniti originalnim. Ili je bar ona tako mislila.

- Da li biste mi dozvolila da vas častim pićem? - odjednom upita neznanac čudnog imena i još čudnije pojave, primivši knjigu nazad i nekako pobožno proučavajući napisano.

Na njeno vlastito iznenađenje ona pristade. Anegdota koju je frend pričao i onako je čula već bezbroj puta.

Sjedili su na visokim barskim stolicama za šankom. Ona je pila kavu, crnu, bez šećera, on je polako cuclao neki voćni sok. Pričao je bez prestanka. Nju je počela boljeti glava, a kava je, nakon onoliko alkohola, izazivala žgaravicu. Nije ga slušala. Počela je shvaćati da je učinila pogrešku prihvativši njegovu ponudu i da zapravo ni malo ne uživa u ovom hvaljenju njenog pisanja, koje je iz njegovih ustiju zvučalo kao ulizivanje. Glupo. Zašto bi joj se netko ulizivao? Možda joj je posebno smetalo to što neznanac ni jednom riječju nije dotakao neke očite pogreške u njenim pričama, dapače, bilo je posve očito da je te stvari zaobilazio u velikom luku. Besmisleno. Čak i najbolji pisci znaju napisati hrpu gluposti, a ona sebe svakako nije smatrala najboljom. Koja je svrha ovog svega?

I upravo kad je odlučila reći mu da mora ići stranac reče nešto što ponovno natjera njen želudac da se zgrči.

- Posebno mi se svidjela ona vaša priča o leptirici.

Ona ga pozornije pogleda. Njegove buljave, sitne oči tupo su zurile u nju, njegove tanke usne smješdale su se prema njoj gotovo sneno. O čemu on to govori?

- Ne razumijem. Ja nisam napisala nikakvu priču o leptirici.

- Oh, naravno da jeste! Ona je jedna od najboljih!

Namrštila se. Što je sad to? Zar je toliko pijana da se ne može sjetiti vlastite priče?

- Pokažite mi je.

Hitro je dohvatio knjigu, koja je stajala cijelo vrijeme kraj njega na šanku, i otvorio stranicu napamet. Bila je to ona stranica na kojoj je ljepilo popustilo, pa se knjiga sama otvarala na njoj.

- Evo. To je jedna od najboljih priča koju sam ikada čitao.

Bila je blago rečeno zaprepaštena. Da, tu je bila priča. Pogledala je korice. Da, to je bila zbirka koju je večeras promovirala. Pogledala je sadržaj. Da, to je bio sadržaj njene zbirke. Samo što je tu, negdje na polovici knjige, bila ta priča, od nekih petnaestak strana, priča koje se ona nikako nije mogla sjetiti kad ju je napisala. Posve zaboravljajući na neznanca, Indru, ona poče čitati. On samo mirno nastavi ispijati svoj voćni sok.

Kad je bila negdje na sredini priče, u maglovanju, Veronika začu Indru kako govori:

- Posebno mi se dopalo kako se iskoristili onu legendu koja kaže da su leptiri zapravo duše umrlih.

Veronika se strese. Upravo je bila pročitala rečenicu u kojoj je jedan od junaka rekao nešto gotovo identično. Slučajnost, pomisli, tješeći se, i nastavi čitati.

Kad je zatvorila knjigu bila je neobično blijeda.

- Da li je vaše ime zaista Indra? - upita, a glas joj izdajnički zadrhta. Neznanac se onako sjetno, sebi svojstveno, nasmiješi.

- To je još jedna stvar koja mi se posebno dopala u priči. Kako ste, od svih imena, izabrali upravo to? Indra nije često ime. Osobito u ovim krajevima.

- To je naziv moje zelene maskare - začu ona sebe kako odgovara, ne vjerujući vlastitim ušima ono što su njene usne izgovarale - Uvijek dajem imena likovima po onome što u tom

trenutku vidim na svome stolu ili u sobi.

Indra se glasno nasmije.

- To je tako neobična podudarnost! To da koristite maskaru koja se zove isto kao i ja.

Njen želudac bolno zabruja. Ona se trgne i učini joj se kao da se tek sada budi. Polako siđe sa barske stolice.

- Sad moram ići. Hvala na kavi.

- I drugi put - ljubazno reče jezivi Indra. Samo se nadaj, pomisli ona i onda je već odlazila.

- Veronika? Što je? - upita je dečko kad je prišla stolu za kojim je i dalje sjedila vesela, alkoholizirana škvadra. Oči su mu bile blago zamagljene, počivajući na njoj. Ona nervozno navlaži usne, razmazujući ostatke tamnog ruža na njima.

- Upravo sam saznala da sam napisala priču koju se uopće ne sjećam da sam napisala.

Društvo se veselo nasmije, kao da je izrekla najbolju šalu.

- Koja je to priča? - upita jedan od njih, prijatelj koji je ujedno bio i urednik zbirke.

- Dodaj mi jednu knjigu.

On izvuče jednu iz kutije u koju su spremili sve one neprodane primjerke i baci je prema njoj. Ona je nesretno dohvati u letu, pa stade prelistavati negdje po sredini zbirke. Nije je mogla naći. Zatim se sjeti i pregleda sadržaj na kraju knjige. Pregledala ga je tri puta, prateći prstom svaki naslov.

- Ovdje je nema. Daj mi neki drugi primjerak.

- Što ti je? Pa svi su primjerci isti.

Ona ga pogleda nekako prestrašeno.

- U primjerku koji je Indra imao priča je postojala.

- Što je s tobom? Pa objavila si samo jednu knjigu i to je ova koju držiš u ruci. To što je u njoj je sve što je objavljeno u obliku zbirke.

- Jesi li sigurna da je to bila tvoja knjiga, ta koju si čitala? - reče ponovno netko iz skupine i cijela škvadra ponovno poče veselo hihotati. Samo njen dečko i prijatelj urednik su je promatrali, sada i sami nekako zabrinuti.

- Bio je to moj stil pisanja, moje riječi - promrmlja ona, više za sebe - I bila je to ista ova knjiga. Osim priče. Tamo je priča postojala.

- I o čemu se radilo u priči? - naposljetku upita njen dečko. Ona ga pogleda i zausti da mu prepriča priču, do u detalje, jer možda će se on sjetiti misteriozne priče koja je, eto, nestala iz svih primjerala osim onog jednog, Indrinog, primjerka čovjeka koji se zvao jednako kao i njena zelena maskara (ona je doista znala nazivati junake po predmetima i stvarima i etiketama koje bi u tom trenutku, dok je radila priču, vidjela, ali nije se mogla sjetiti nikoga kome je dala ime po maskari), kad se odjednom zateče u čudu. Nije bila sigurna o čemu se u priči radilo. Učini joj se da se ne sjeća ni jedne, jedine stvari u vezi s pričom, osim toga da je ime jednoga od junaka bilo Indra i da ju je priča užasnula kako to ni jedna njena priča nikada nije, kako to zapravo nikada, ni jedna, ničija priča nije.

- Ne sjećam se.

- Pijana si - smireno zaključí njen dečko - Sjedni i popij još jedno piće. Bit će ti bolje.

Društvo je ponovno veselo žagorilo od smijeha. Nekako preko volje, ili možda zlovoljno, pošto se činilo da danas predstavlja najbolju šalu svome društvu, ona ga poslušá i sjedne do njega.

- E, Nika, znaš li što smo otkrili dok si ti čavrljala sa svojim “najvjernijim obožavateljem”?

Veronika ga pogleda. Netko je rukom dozivao konobara za još jednu rundu. Ova “književna večer” je imala sve predispozicije da postane teška pijanka.

- Tvoj “najvjerniji obožavatelj” i ti jednako se zovete! Indra. Staroindijsko božanstvo munje i groma. Tvoje prezime je Tonante. Gromovnik!

- Da li je Indra ime ili prezime? - pitao je netko drugi, dok je Veronika i dalje zaprepašteno zurila u onoga prvoga koji je progovorio. I po drugi puta te večeri Veronika tada osjeti kako joj se usne otvaraju i kao da netko drugi govori kroz njih.

- Prezime. Ime mu je Viktor. To je bilo ime junaka moje priče: Viktor Indra.

Cijeli svijet kao da u tom trenutku zadrhta i poče blijediti. Ona osjeti kako se opušta u stolici, kako joj se svaki mišić pretvara u kašu. Zvukovi koji su dopirali iz vanjskog svijeta počеше se izobličavati, postajući groteskno duboki i razvučeni. Ona samo još ugleda lice svog dečka kako se prestrašeno okreće prema njoj i u tom trenutku ona izgubi svijest.

* * *

Kad je ponovno otvorila oči nalazila se u svojoj sobi, u svome krevetu. Oko nje bio je potpuni mrak, samo je kroz otvoreni prozor, na kome su bili navučeni rijetki zastori, dopiralo nešto malo svjetlosti od ulične lampe. Istog trenutka sjeti se svega. Ali sada ništa od onoga što se dogodilo nije izgledalo onako strašno kako joj se u datom trenutku činilo. Samo pomisli: Bože! Bila sam toliko pijana da sam se onesvijestila! To mi se još nikada nije dogodilo.

U mjestu joj je bio onaj neugodni pritisak, ali bila je tako umorna da nije znala da li će se uspjeti ustati i oteturati do WC-a. Uostalom, svijet oko nje i dalje se ljuljao. Ona zatvori oči, što malo poboljša situaciju. Ali znala je da će se prije ili kasnije morati ustati, bez obzira što će to izazvati eksploziju bola u njenoj glavi. Osim ako ne misli unerediti krevet. Zato ona teško uzdahne i polako se ustane. Svijet se tako ljuljao da je mislila da će dobiti morsknu bolest.

Kad se vratila bila se riješila bar jedne od neugoda. Polako se približi krevetu i uvuče se u posteljinu koja je još uvijek bila topla. Smjesti se udobno, puštajući da joj glava utone u jastuk. Iznemada joj se više nije spavalo. Bila je to jedna stvar koju je posebno mrzila, to kad bi se probudila usred noći i kasnije više ne bi mogla zaspati. A bila je tako umorna.

Da čita? Nije bila sposobna za to. Da upali televizor? Ne, i onako sada više nema programa, a sve filmove koje je imala doma već je milion puta pogledala. Ništa joj nije preostajalo do zuriti u tamu, sve dok se san ponovno ne vrati u njene oči.

A tama nije bila jednaka na svim mjestima. Ta neobična rečenica, ta neobična misao javi joj se u glavi i ona se zapita što bi ona zapravo trebala značiti. Ali i prije nego je zapravo završila tu misao ona je shvati. Na suprotnom zidu, zidu koji je gledao prema njenom krevetu, postojalo je nešto.

Onaj poznati grč u želudcu. Ona tako znana jeza koja joj plazi niz kičmu. Ono drhtanje u grlu. Ona molitva: ne, molim te, Bože, ne, daj da se varam!

Njena ruka polako pronađe prekidač noćne lampe i pritisne.

Bio je ogroman! Tusto tamno tijelo i dva tamna krila koja bi, da ga se nije tako užasavala, mogla nazvati lijepima. Smeđi i žuti i crveni krugovi, oči na njegovim krilima. Krugovi su ulazili jedan u drugi u nekom hipnotičnom nizu.

Kad je upalila lampu on se malo pomakne na zidu. Ona se trgne razmišljajući u panici da li da se zavuče pod posteljinu. Ali nije mogla cijele noći ostati pod posteljinom, osobito ne

znajući da je on u sobi zajedno s njom. Zato pruži ruku prema noćnom ormariću tražeći nekakve novine ili kakav smotak papira. Morala je naći neko oružje kojim će izboriti put do vrata. Sutra će već zamoliti nekoga da ubije zvijer.

Ne žalost jedino što je napipala bila je velika, tvrdoukoričena zbirka vampirskih priča.

Bolje išta nego ništa. Ona dograbi knjižurinu i iz sve je snage zavitla prema susjednom zidu. Knjiga, lepećući stranicama kao krilima, poleti i tresne nekih pola metra daleko od noćnog leptira.

Glupa stvar. Leptir, koji je do sada mirovao, sada se vine u zrak.

Veronika, uz prestrašeni krik, skoči, nespretno pokuša izaći iz kreveta, pokuša se dokopati vrata. Noge joj se sapletoše o posteljinu i ona, lamatajući rukama, pokušavajući se uhvatiti za nešto, pade nazad. Glava, njena bolna, mamurna glava, tupo udari u drveni okvir kreveta. Svijet se ponovno zatrese i slike se razmrljaše do neprepoznatljivih crnih i sivih oblika.

Mogla ga je osjetiti na svom obrazu. Mogla je osjetiti njegove brojne nožice kako pužu njenom naježenom kožom. Željela je mahnuti, otjerati ga, bojeći se otvoriti usta da krikne, uma ispunjenog idejom da joj ulazi u usta, da osjeti njegova krila kako se koprcaju u njenoj usnoj šupljini. Nije se mogla ni pomaknuti. Nije se mogla pomaknuti! Bol koja joj je pulsirala u zatiljku spustila se duž kičme i posve je paralizirala. Vrat joj je bio ukočen u grču mišića koji kao da su mislili prsnuti. Osjetila je kako joj suze, što od straha, što od bola, klize ispod kapaka, kako joj jecaj sjedi na grudima i diže se prema grlu. Nije mogla udahnuti! Gušila se!

I u tom trenutku panike kao da se nečeg sjeti, kao da se dio njenog uma, koji je do tada spavao, iznenada probudi i kao da vrisne: Ne, nije istina! To je bilo pogrešno! Oni nisu bili duše umrlih! Oni su bili duše prokletnika kojima je dana posljednja šansa da se u kratkom roku svojih krhkih života ponovno vrate među žive! Oni su bili duše koje opsjedaju!

Užasnuta, ona otvori oči. Dva ticala drhtala su pred njom. Doista je bio ogroman! Njegovo tijelo, dlakavo i crvoliko, bilo je dugačko gotovo kao srednji prst njene ruke i debelo gotovo kao dva njena prsta, njegova krila velika gotovo kao njen dlan. A njegova ticala... kao da je svako živjelo nekim posebnim životom. I po jedno oko na vrhu svakog od tih ticala.

I u tom trenutku, trenutku kad shvati i otvori oči, njegove oči je pogledaše, a dugačka sulica njegovog nosa, do prije trenutak svinuta u spiralu, na početku njegovog tijela, odrola se užasno sporom kretnjom i zabode u njenu lijevu zjenicu.

Svijet pokrije tama u kojoj se osjećala tako mala, tako užasno, užasno mala.

* * *

- Jesi budna? - poznati glas je pitao s vrata. Ona se promeškolji u snu i osmjehne, budeći se.

- Dođi i provjeri - pospano i mazno odvrati ona. Nije mu trebalo više nagovora. On se uvuče pod deke za njom.

- U, kako si vruća! Kako možeš biti tako ruča?

Poluglasno se nasmijala. On je poljubi. Ona mu odvrati poljupcem.

- Koliko je sati? - upita i zijevne.

- Dovoljno da se ustaneš, spavalice. Imamo puno posla danas.

- Ah, znam. Uostalom imam izvrsnu ideju za priču.

- To mi je drago za čuti. Da napravim kavu?

- Ma ti si predivan! - reče mu ona, izvuče se iz kreveta i posla mu poljubac kroz zrak.

On se ustade i izađe, hvatajući imaginarni poljubac u prolazu i kao spremajući ga u džep, za kasnije, da ga ima kao dokaz, ako se u skoro vrijeme bude ljutila na njega, da je on ipak dobar dečko i da ga ona voli bez obzira na sve.

Skinula je majicu u kojoj je spavala, navukla haljinu. Počešljala se nabrzake. On se za to vrijeme vratio.

- Pristavio sam vodu. Hej! Što ti je to na jastuku?

Ona se okrene. On je prišao, uzeo jastuk u ruke i pažljivo ga promatrao.

- Izgleda kao krv.

- Mislim da sam noćas drmnula glavom u okvir kreveta. Vjerojatno sam samo rasjekla skalp. Ništa strašno.

- Daj da vidim.

- Joj, nemoj od muhe praviti slona - nervozno reče ona, dok je on pretraživao njenu kosu u potrazi za povredom.

- Sasvim mala krastica - reče naposljetku.

- Eto, vidiš. Ništa strašno. Što je sad?

On je, s nekim neobičnim izrazom lica zurio prema prozoru.

- Hm, Nika, bolje da izađeš.

- Zašto? - ona se okrene prema prozoru, tražeći pogledom ono što je on promatrao.

- Mislim da imaš slijepog putnika u sobi, jednog od onih koji ti se neće svidjeti.

I sad ga je i ona vidjela među naborima zastora. Veliko smeđe tijelo s krilima ukrašenim smeđe-crveno-žutim očima. Jedan od najvećih noćnih leptira koje je ikada vidjela.

- Bez brige. Sad ćemo to riješiti, ništa se ti ne brini.

- Čekaj! - iznenada uzvikne ona. Njen dečko je iznenađeno pogleda. Ona odvrti pogled od leptira na zastoru i uhvati onaj začuđeni pogled njegovih tamnih očiju. Ona se osmjehne.

- Pusti ga. I on je Božje stvorenje.

Mladić se namršti kao da ne može povjerovati svojim ušima.

- Ti si stvarno dobro drmnula glavom. Kako bi bilo da posjetiš doktora? I kad smo kod toga, kako tvoja glava? Jučer smo svi dobrano popili.

- Moja glava je posve u redu. Hajde, voda će ti iskipiti.

On se još jednom okrene prema leptiru.

- I, šta, da ga ostavim tu? Ne smeta ti?

- Ostavi ga - ona klimne glavom - Tko zna, možda postane moj novi kućni ljubimac. Ili, tko zna, možda počnem skupljati leptire, kao što to neki ljudi rade. Ovaj se čini posve izuzetnim primjerkom.

- Ti si izuzetni primjerak - reče mladić, grleći je i izvodeći iz sobe. Ona se još samo nasmije i odvrti:

- Nemaš pojma koliko si u pravu.

A tamo, na zastoru, držeći se za tkanje svojim brojnim nožicama, ostao je stajati ogromni noćni leptir, s hipnotičkim smeđe-crveno-žutim krugovima na baršunastim krilima, promatrajući svoje tijelo kako odlazi od njega. Jednom zauvijek.

- k r a j -

Zagreb, 15. 08. 99.

17:17 h

Viktorija Faust:

OČI

Ležao je u krevetu, u potpunoj tami, posve sam. Jessica je davno otišla u sobu na kraju hodnika ne mogavši više podnijeti njegove grozničave krikove, njegova polusvjesna buncanja, grčevite pokušaje da sačuva djeliće razuma koji su se nezaustavljivo, nepovratno gubili. I sama se borila protiv ludila. Sad je već bio posve siguran da je najveći dio njezina straha bio on sam. Kad bi pogledao njeno blijedo lice, njene suzne, staklene oči govorile su o tome.

Ledena kapljica znoja oblikovala mu se na čelu i sada polako skliznula niz njegov nos, obraz, pala na usne ostavljajući slan i opor okus. Okus straha. Strah je u njemu postao ono nešto materijalno i živo, nešto što je tako dobro poznavao da mu je mogao odrediti oblik i lik, zvuk i boju, okus užasa. Užasa koji ga je ostavljao nijemog i zatečenog u nepostojanju, negdje između svjetova, između stvarnosti i onoga što nikako nije mogla biti stvarnost.

Lice mu je bilo zgrčeno od pokušaja da drži oči zatvorene. Nije mogao dozvoliti sebi da vidi. Oči su bile njegova veza sa stvarnošću koju si nije mogao dozvoliti. A svejedno je, zbog užasa u sebi znao da će otvoriti oči i vidjeti ono za što je u početku bio siguran da je samo prikaza njegove mašte, dovoljno nestvarna da jakom voljom ukloni iz svoje svijesti sve tragove vizije. Nije bila vizija. I znao je da će je, onoga trenutka kad otvori oči, ponovno vidjeti jasno kao da gleda svoj odraz u zrcalu.

Prinio je ruku licu, obrisao znoj. Bolno drhtanje mišića njegovog lica pretvaralo se u jedan grč za drugim. Kosa mu je bila ulijepljena znojem, pidžama natopljena njime. Osjećao je hladnoću kako mu slama posljednju volju tijela. Još više je povukao pokrivače prema licu, ali nije imao onu dječju hrabrost da se posve skriva pod njima. Jer znao je da je ono nešto doista tamo, u tami, da čeka, ne samo izmišljeno čudovište pod krevetom iz dječjih noćnih mora, već stvarna, živa prikaza ...

Naglo je otvorio oči. Na trenutak bio je posve slijep. Krv mu je bubnjala u ušima, oduzela mu dah, mogao je osjetiti srce kako mu pulsira u grlu, velika, krvava jagoda koja samo što nije prsnula. Unezvjereni pogled slijepih očiju koje pretražuju tamne kutove sobe. Nije se usuđivao upaliti svjetlo. Jer svjetlost ga ne bi otjerala. Svjetlost bi samo dokazala da je stvaran kao i on sam.

Šum.

Oči, sada već navikle na tamu, grčevito pokušale otkriti od kuda dolazi. U tami se ništa nije micalo. Tama je bila posve nepomična, kao da se taložila tu već stoljećima, pokrivala ga je težinom, gušila masom, tamne morske vode negdje u beskrajnu dubinu. Osjećao je kako mu tama sjedi na grudima, kako mu se zavlači u tijelo kad bi udahnuo, jedan kratki, sipljivi dah za drugim. Tama mu je razarala tkivo, pretvarala ga u uzdrhtalu želatinu skršenog, krvavog mesa. On sam je već bio kup te želatine straha rastočene tamom.

Udahnuo je dublje, na trenutak zadržao zrak u plućima da zaustavi divlje trzaje srca u svome grlu. Naglo se uspravio u sjedeći položaj. Pokrivači, kao tanke, sklizave životinjice, kliznuše preko njegovog znojnog tijela i uz lagani uzdah padoše na pod. Sag ih prihvati, usisa, upije, niti se isprepletoše i postadoše niti tame kojima je bio popločen njegov svijet užasa.

Hladnoća.

Negdje je u tami pulsiralo nešto.

Njegova stopala dotaknuše pod, njegovo tijelo, bez pristanka njegove svijesti, ustade se. Koraci po sagu. Sag upija zvukove. Tama otežava pokrete, lijepi se za njega pipcima svoga tijela. Životi utkani u tamu posežu rukama za njegovim stopalima, prsti se omataju oko njegovih članaka, ali on ih lomi pokretima svojih koraka, prsti postaju razobličeni vrtlozi crne magle koja teško pada ponovno na dno s koga se digla.

Šum. Dolazio je iz vana.

Njegovi prsti padaju na kvaku. On zamišlja da škripi, ali kvaka je nijema, samo na trenutak mehanizam tiho grca dok se vrata otvaraju i njegove oči prodiru pogledom u tamu hodnika. Lijevo i desno tama je nepomućena. On izlazi u hodnik.

Daleko, daleko, daleko na lijevo vrata su Jessicine sobe, tako daleko da mu se čini da bi mu trebala snaga svi živućih da dođe do njih. Između njega i vrata Jessicine sobe stuba su koje vode dolje u prizemlje. Ispred njega ograda koja dijeli kat od ponora stubišta i na stropu jedan veliki luster od sitnih, drhtavih kristalića u kojima se zrcali njegov ustravljeni lik. Okreće glavu, unezvjerenim očima pretražuje desno od sebe, ali tama miruje. Samo dolje, s prozora u prizemlju dopire mutna svjetlost s ulice, ali dovoljno daleka da možda i nije stvarna.

I onda ponovno šum. Ali sada se čini kao da to tama jeca. Kao da iz tame, kao iz nekog drugog svijeta nekog neodređenog polupostojanja koji je iscurio u ovaj koji pozna, nešto teško uzdiše turobnošću nikad rođenog bića. Ne može odrediti od kuda dolazi, kao da je sa svih strana oko njega ili kao da je, baš tako, iz drugog svijeta, a on stoji u prolazu kojim će doći. I ne može pobjeći. Jer kud god da se makne prolaz se pomiće s njim, kao da njegova svijest zrači onime što ga otvara.

Promjena u atmosferi.

Osjeća materijalizaciju. Njegove oči, koje su jedina stvar kojoj još vjeruje, još uvijek su slijepe na pokrenuti proces, ali njegova svjest jasno osjeća da se u tami nešto pomaknulo, uskovitlalo, postalo nešto malo više živo nego je to bilo do trenutak prije. On drhti, njegovi mišići su posve obamrli od strave, ali svijest je tako kristalno čista. Želio bi da nema svijesti. Želio bi da nema očiju. Želio bi da ih može sklopiti i zaboraviti, da ima hrabrosti sakriti se pod pokrivačima, ali sada je prekasno. Tama se zgušnjava. Uzima lik. I u njegovim očima lik se materijalizira.

Nikada prije nije bilo ovako. Nikada prije nije bilo ovako jako. Prije je vidio samo njegove oči.

Počinja tako da se čini kao da se tama lagano dijeli na svjetlost i čistu esenciju, bit svog postojanja. Čestice svjetlosti, nastale iz tame, zbijaju se, tvore lik. Sve je brže to izdvajanje iz tame i njemu se čini da je prošlo tek nekoliko trenutaka, koje mjeri otkucajima svoga srca, od početka procesa pa sve do sada dok stoji i gleda u lik od svjetlosti koga obrubljuje sama esencija tame. Krila prikaze raširena su, zakriljuju mu put, čini se kao da se protežu preko cijelog svijeta i prekrivaju sve što je ikada bilo stvarno. Krvava jagoda njegovog srca vrišti u vrtlogu strave.

Tako je jasno svjetan očiju lika (očiju koje poznaje!) koje ga prate dok se u maglovanju okreće, bježi, usporeni film vrti se u njegovoj svijesti, vidi ga kadar po kadar, odsječeno, iskidano, iskrzanog tamom na rubovima. On trči, ali hodnik se pomiče s njim i sa svakim novim njegovim korakom vraća ga na isto mjesto. Oči anđela pale rupe na njegovom zatiljku i on pada na koljena, vrišteći, pokrivajući rukama lice ili ne, ne, to sjena kamenog anđela, u koji se lik od svjetlosti tame pretvorio, pada na njega i pokriva ga tamom svoje biti.

Kameni anđeo je blizu, uz njega, oko njega, u njemu. Omata se oko njega kao da nije dovoljno jak da zadrži oblik. Ali jak je, on to zna dok kleči, dok se anđeo saginje nad njega, dok ga njegovi ledeni prsti hvataju za mišiće, za grlo, podižu, tjeraju da otvori oči i zagleda se u nepomične kamene perle ispod mramornih kapaka na licu anđela. I on ponovno vrišti, krvava jagoda je na njegovom jeziku i kao da nudi život biću od svjetlosti tame.

On ga gura od sebe, naslanja se svojim vrelin, živim dlanovima na njegove mrtve, ledene grudi i gura ga, gura što dalje od sebe. Ali jednako kao što je nemoguće odgurnuti tamu, jednako kao što je nemoguće odgurnuti kamenu statuu kad padne na tebe, tako mu je nemoguće odgurnuti kamenu prikazu anđela čija krila se sve više šire, oštih rubova, tako oštih da su poderala tkanje stvarnosti i kroz te poderotine, koje u krpama vise svuda u zraku, on može vidjeti stvarnost nepostojanja. Nepostojanje kroz poderotine polako curi u stvarnost, žitka bijela melasa se prelijeva preko rubova i guta sve pred sobom.

Nekom neznanom snagom on se otkida od njega. I ponovno bijeg, on trči, ali kao da trči unazad, hodnik je sve duži, izobličnih oblika, zidovi i vrata se tope usijani pod pogledom anđela i kao da je stvarnost uvijek bila samo slika s koje se sada sapiru boje on više nema za čime posegnuti rukom jer sve što je ostalo kad su boje nestale samo je gola struktura kulise sagrađene u svijetu koji nikad nije postojao. I kad pogleda iza sebe anđeo je još uvijek tamo, a njegova krila šibaju stvarnost svojim ostrim rubovima puneći prostor zvukovima paranja.

Jessica je tamo negdje otvorila vrata. Njen lik bez boja drhti u usijanom zraku, uvija se kao tanki pramen sivog dima. Čuje njen nijemi krik. Pokušava joj reći: Ne! Bježi!, ali anđeo je pred njim, pokriva ga svojim kamenim krilima, svojom bijelom, ledenom rukom poseže u njegova usta i hvata jezik, kamene kandže prstiju anđela zabadaju se u meko, ružičasto tkivo, vrela krv klizi mu niz grlo, bol se pretvara u tisuće crva koji žderu njegov mozak, srću, on vrišti nijem, on zabada prste u svoju lubanju pokušavajući iščeprkati crvljivi mozak.

Na bijelom, ledenom dlanu anđela leži njegov istrgnuti jezik i uvija se.

On pada na tlo, svijest sada drhti, dolazi i odlazi u talasima, pojavljuje se kao bljeskovi, dok se on guši u krvi. Oči mu zamagljuju suze bola. Puže i dalje pokušavajući pobjeći upornošću očajnika. Negdje pod dlanom osjeti nešto hladno i sklizavo i zna da je to njegov jezik koga je anđeo ispustio i uzmiče zgađeno. Njegov vrisak sada je samo krkljanje zapjenjene krvi u njegovim ustima koju njegovo srce uporno ispumpava kroz živu ranu. Njegove oči traže drhtavi lik Jessice. Gdje je Jessica?

Na površini slike istopljenih boja Jessica je bježala. Velika, bijela krila anđela koji je lebdio nad hodnikom vitlala su oko nje kao kamene sablje, režući sliku stvarnosti koja kao da je krvarila žitkom melasom nepostojanja koja se i dalje pretakala u razderanu stvarnost. Pokušao se pomaknuti da bi tek tada otkrio kako je melasa nepostojanja stalila njegova koljena sa podom hodnika i kako se polako uvlači u njegovo tijelo. Nijemi vrisak/krkljanje njegovih krvavih ustiju. Nije mogao pomoći Jessici. Nije mogao pomoći sebi.

Vršak kamenog krila promaši Jessicino grlo samo za milimetar. Ona se baci u stranu, upravo u trenutku kada anđeo ponovno zamahnu krilom da joj odrubi glavu, i potrči niz stubište. Ali nije mogla pobjeći, on je to znao dok je tonuo u lokvu melase koja mu je izgrizla noge do kostiju kao da se rastapa u lokvi kiseline. Anđeo se već bacao za njom.

Vrištao je. Pokušavao je svojim nijemim vriskom probuditi sve ono ljudsko što je spavalo u ovoj noći kojoj nikada neće doći kraja. I onda je shvatio, u još jednom bljesku kadrova rubova iskrzanih tamom, da je kraj bio početak, onog trenutka kad je otvorio oči, možda ne danas, možda ne jučer, možda onog trenutka kada je rođen. I zato je posegnuo prstima u svoje očne duplje i iščupao te dvije sluzave grude mekog tkiva i bacio ih anđelu, koji se spustio na stube, pod noge. Ali anđeo nije nestao.

Gdje je Jessica?

Jessica je bježala već mrtva od straha. Mogao je osjetiti njen bijeg svakim djelićem svog slijepog tijela. Njena mrtva stopala tupo su odzvanjala na starim, drvenim stubama.

Oko njega bio je kovitlac. Više nije imao tijelo. Rastopio se u nepostojanju. Bljeskovi svijesti postali su rijetki, samo drhtaji u tami. I posljednje što je čuo bio je Jessicin vrisak. Gdje je Jessica? Mogao je zamisliti kameno krilo anđela kako ulazi u njeno tijelo, kako dere njenu kožu, kako njena vruća, vrela krv propada kroz pukotine stvarnosti i kako je bijela melasa srće i boji se ružičasto njome. I cijeli svijet postaje ružičast, crven od nje.

To je bio trenutak, posljednja razumna misao, s kojom je nestao u nepostojanju.

Jessica je ležala mrtva pred ulaznim vratima. Odozgo, sa stropa, kip anđela bacao je sjenu svojih raširenih krila na nju, a njegove mrtve, slijepe oči kao kljunovi grabežljivih ptica bile su zabodene u njenu dušu koja je polako napuštala svijet, isisavana kroz tanke tunele tih neosjetnih kamenih dragulja pakla. Krila se lagano pomaknuše. Zvuk kao da je netko rasuo staklene perle na mramornu ploču. Mrtve Jessicine oči zrcalile su posljednju sliku njene nestale svijesti. Kameni anđeo prođe kroz nju i ostavi na podu samo skamenjenu statuu njezina tijela.

Gore, na katu, padajući niz stube, dva su slijepa oka zazivala njezino ime. Žrtva i ubojica bili su mrtvi.